

Pla d'Acció Cultural

Martorell

2020

**Diputació
Barcelona**

Pla d'Acció Cultural

Martorell

2020

**Diputació
Barcelona**

© Diputació de Barcelona

Noviembre de 2020

Impressió: Departament de Reproducció Gràfica de la Diputació de Barcelona

Contingut

1. INTRODUCCIÓ	7
1.1 ANTECEDENTS, JUSTIFICACIÓ I OBJECTIUS	7
1.2 ESTRUCTURA DEL PLA I METODOLOGIA	8
2. DIAGNÒSTIC	10
2.1 ANÀLISI TERRITORIAL	10
2.1.1 Context geogràfic	10
2.1.2 Població: evolució, densitat i origen	12
2.1.3 Realitat socioeconòmica	17
2.2 LA CULTURA A MARTORELL	21
2.2.1 Els agents estructuradors de la cultura	22
L'Ajuntament i altres administracions públiques	22
El teixit associatiu a Martorell	39
El sector privat i professional	52
2.2.2 La xarxa d'equipaments culturals	53
2.2.3 L'acció cultural	74
2.2.4 Comunicació cultural	83
2.3 CONCLUSIONS DEL DIAGNÒSTIC	85
2.3.1 Fortaleses i Oportunitats	85
2.3.2 Principals reptes	87
3. PLA ESTRATÈGIC	91
3.1 MISSIÓ I VALORS DEL PLA	91
3.2 OBJECTIUS, EIXOS ESTRATÈGICS I LÍNIES DE TREBALL	92
3.3 ALGUNES RECOMACIONS PER A LA IMPLEMENTACIÓ DEL PAC	103
Crèdits	105
Annexos	109
Annex 1: Resultats de les sessions de treball realitzades amb entitats culturals de Martorell	111
Annex 2: Enquesta dirigida a les entitats culturals de Martorell	125
Annex 3: Breu descripció dels llocs de treball de la Regidoria de Cultura, Patrimoni Històric i Museus	130

1. INTRODUCCIÓ

1.1 ANTECEDENTS, JUSTIFICACIÓ I OBJECTIUS

El Pla d'Acció Cultural de Martorell té com objectiu ser un instrument per a la reflexió i discussió, que permeti **planificar i donar coherència a la política cultural del municipi pels propers anys**, en concordança amb les prioritats marcades pel territori en altres àrees com educació, joventut o benestar social. Es tracta, per tant, d'un document amb voluntat operativa i que pugui servir de guia i inspiració tant pels responsables polítics i tècnics de l'Ajuntament, com per tota la resta d'agents culturals del municipi, ajudant-los en la seva planificació a curt, mitjà i llarg termini.

OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PLA

- Oferir una radiografia de la realitat cultural de Martorell, recollint també la informació i principals dades dels diferents estudis i investigacions desenvolupats en els darrers anys per part de l'Ajuntament.
- Identificar les principals fortaleeses, debilitats, amenaces i oportunitats del municipi en matèria cultural.
- Definir un marc estratègic que orienti les polítiques culturals del municipi per als propers anys.
- Guiar i inspirar la identificació d'accions i iniciatives que permetin assolir els objectius establerts en el marc estratègic.

El present PAC parteix de les bases assentades pel primer pla d'acció cultural¹, realitzat l'any 2008 amb el suport del Centre d'Estudis i Recursos Culturals i, al igual que aquell, té la voluntat de reforçar el sentit de pertinença a Martorell per part dels seus habitants, aprofundint en la cohesió social del municipi i fent de la multiculturalitat pròpia de Martorell un valor de convivència. El desenvolupament del present PAC es basa en el reconeixement, per una part, de la diversitat del sector cultural a Martorell, i, per altre, del paper clau de la cultura per cohesionar una realitat social també diversa i del seu potencial de contribució econòmica.

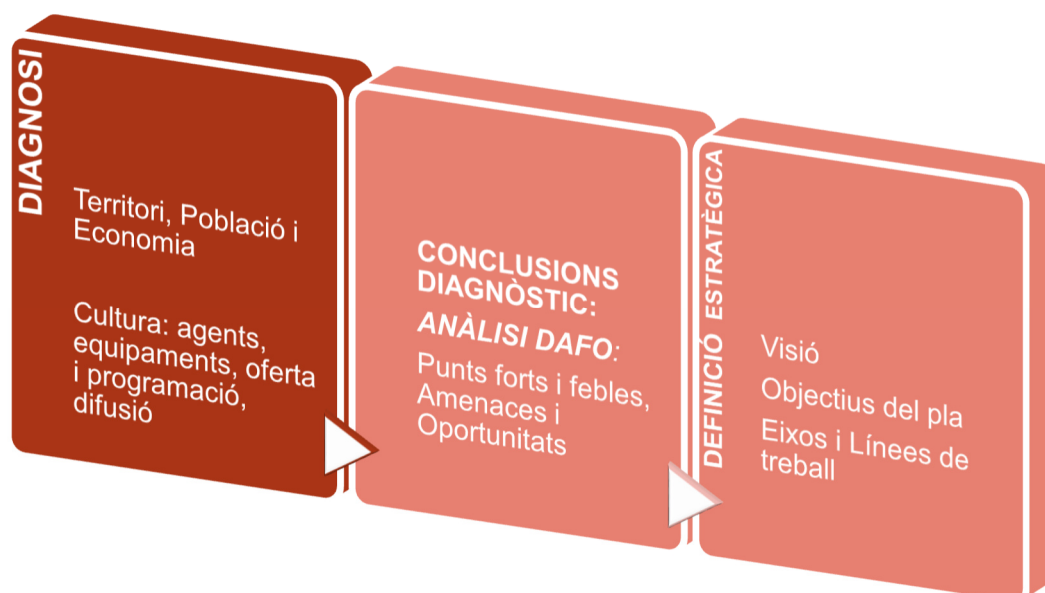
El desenvolupament d'un pla d'acció cultural permet:

- Com a resultat, per una part, del procés participatiu que es posa en marxa, i, per altre, del treball tècnic, articular un consens sobre què importa i què no, on es dirigeix la política cultural al territori i com s'hi arriba
- Visibilitzar aquest consens en un document amb prou detall per convèncer a tercers que no han estat íntimament implicats en el seu procés de desenvolupament, així com per actuar com a full de ruta per a la seva implementació.

¹ Pla d'Acció Cultural de Martorell 2008. Disponible a: https://www.diba.cat/documents/326398/326715/cerc-fitxers-PAC_martorell_2008-pdf.pdf

1.2 ESTRUCTURA DEL PLA I METODOLOGIA

L'elaboració del PAC s'estructura en dues fases principals: una primera fase de diagnòstic que culmina amb una anàlisi de la realitat cultural del municipi en clau de punts forts, febles, amenaces i oportunitats; i una fase posterior de definició estratègica dels principals eixos i línies de treball, en base a les conclusions d'aquest diagnòstic.

El pla inclou, doncs, els següents elements:

- Un perfil cultural, social i econòmic del territori
- Una avaluació dels enfocaments actuals de la política cultural a Martorell
- Un mapeig i avaluació dels equipaments culturals de Martorell
- Una avaluació dels punts forts, els punts febles, els reptes i les oportunitats
- El desenvolupament d'una visió i objectius pel que fa a l'acció cultural
- Un conjunt específic d'estratègies i línies de treball per assolir aquests objectius

La primera **fase de diagnòstic** té com a objectiu **analitzar el context que emmarca el desenvolupament cultural a Martorell**. Es tracta:

- de dirigir la mirada cap a aquells aspectes del territori, els seus habitants i la seva situació socio-econòmica que permetin entendre millor les necessitats culturals del territori
- de tenir una imatge completa de la cultura a Martorell en el moment actual, a través de l'anàlisi de l'actuació dels agents que creen, programen i difonen la cultura; dels equipaments i espais físics on aquesta es desenvolupa; així com de les dinàmiques que caracteritzen la realitat cultural de Martorell.

La **fase estratègica** es basa en les principals conclusions del diagnòstic i parteix de la definició dels elements fonamentals que han de guiar qualsevol procés de planificació estratègica: la visió que defineixi cap a on ens dirigim; els objectius que ens marquem per assolir la nostra visió; i, per últim, els eixos i línies de treball que permetran assolir els objectius definits.

La metodologia per desenvolupar el Pla es basa en els següents **elements**:

- **Anàlisi de documentació** i fonts secundàries sobre la realitat social i cultural de Martorell: dades estadístiques de caràcter demogràfic i socioeconòmic, indicadors disponibles referits

- o a la despesa municipal, memòries d'activitat dels serveis culturals, etc.
- o **Treball de camp: visites i entrevistes** als responsables dels equipaments culturals del territori.
- o **Entrevistes a informants clau**, tant als membres del equip de l'àrea de cultura de l'Ajuntament de Martorell com d'altres àrees relacionades (Ensenyament, Joventut), així com a d'altres agents culturals -persones actives en el camp cultural martorellenc-, que aportin les seves mirades sobre la realitat cultural del municipi i els reptes que haurien de guiar l'estratègia.
- o **Focus groups amb entitats, col·lectius i agents culturals clau**, que permetin enriquir la mirada vers la realitat cultural de Martorell i recollir les seves principals inquietuds i expectatives.

El següent quadre detalla les principals fases de treball i calendari del PAC:

Metodologia	Calendari
Sessió introductòria amb responsables de l'àrea de Cultura de l'Ajuntament de Martorell	6 de Novembre 2019
Treball d'anàlisi de fonts secundàries (estudis d'altres àrees, estadístiques, memòries, pressupostos, etc.)	Novembre – Desembre 2019
Sessió de treball i metodològica amb equip Ajuntament responsable del PAC	25 de Novembre 2019
Visita a principals equipaments i entrevistes amb els seus responsables Visita a equipaments: Biblioteca, Centre Cultural, El Progrés, L'Enrajolada.	
Sessió de treball amb equip tècnic de les àrees relacionades amb Cultura: Ensenyament, Joventut.	18 Desembre 2019
Visita a resta equipaments i entrevistes amb els seus responsables Visita a equipaments: Espai Muxart, Memorial Vicenç Ros, Casa de Cultura de la Vila, Museu Municipal Vicenç Ros, Antiga Farmàcia Bujons	
Focus group/Sessió de treball amb entitats i associacions d'arts escèniques, arts visuals i audiovisuals + Creadors independents	17 Febrer 2020
Focus Group/ Sessió de treball amb les Entitats Cultura popular i tradicional + Públics	3 Març 2020
Sessió de treball per presentar les principals conclusions de la fase de diagnòstic	9 Juliol 2020
Identificació preliminar eixos i línies estratègiques	
Revisions i Redacció final	Juliol 2020
Presentació i sessió de treball amb els grups municipals / entitats culturals	Setembre 2020
Versió definitiva PAC	

2. DIAGNÒSTIC

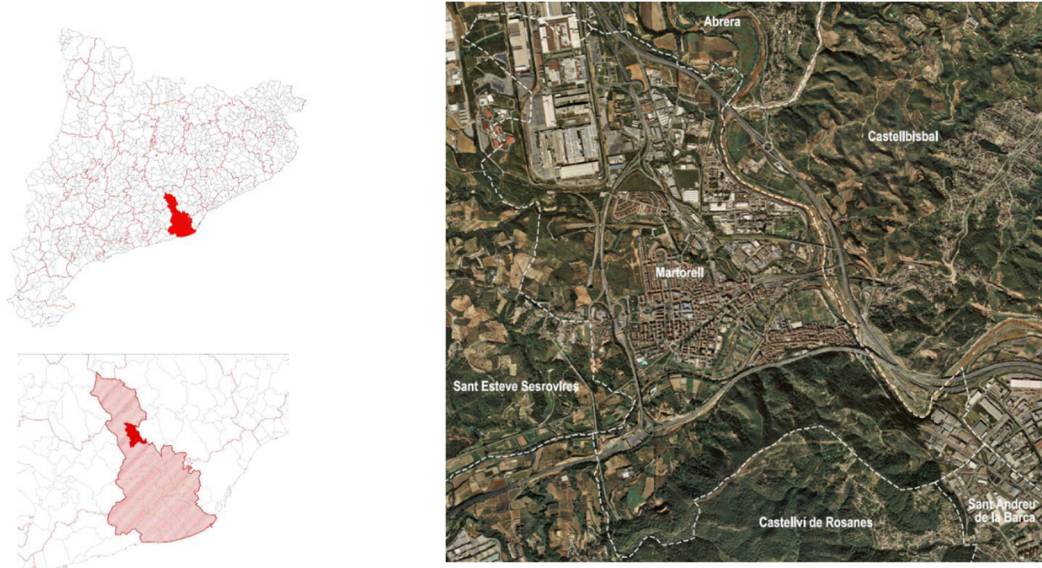
2.1 ANÀLISI TERRITORIAL

2.1.1 Context geogràfic

Martorell és un municipi del Baix Llobregat situat al nord de la comarca, a uns 30 km de Barcelona, a la confluència de dos rius, el Llobregat, a la part est d'aquest terme municipal, i el riu Anoia, afluent de l'anterior. Té una extensió de 12,76 quilòmetres quadrats, una **població de 28.189 habitants i una densitat de població de 2.209,2 habitants per km² (2019)**². La ciutat exerceix un cert paper de capital del Baix Llobregat Nord.

Els seus límits connecten el terme amb les poblacions d'Abrera al nord; Castellbisbal a l'est, amb el curs del riu Llobregat com a límit; Sant Andreu de la Barca i Castellví de Rosanes al sud, i Sant Esteve Sesrovires a l'oest. Orogràficament el terme es divideix en tres sectors ben diferenciats degut a la confluència de l'Anoia i el Llobregat: a la franja sud trobem la zona més muntanyosa, conformada pels darrers contraforts del massís Garraf-Ordal d'on davallen diversos torrents de gran desnivell cap a l'Anoia; a continuació el pas de l'Anoia dibuixa una vall de terreny fèrtil i pla on s'acumulen conreus d'horta i fruiters; i per últim l'extens pla situat al nord de l'Anoia que abasta la major part del terme municipal, creuat pels torrents de Llops, Can Cases i Can Noguera, que desemboquen al Llobregat³.

Figura 1. Situació del municipi

Font: SITMUN, Sistemes d'Informació Territorial Municipal, Diputació de Barcelona
<http://sitmun.diba.cat/sitmun2/visor.jsp?app=1&ter=129>

La situació geogràfica del terme municipal fa de Martorell un **nus de comunicacions de gran importància**, sent una via de pas cap a la Catalunya interior i pas obligat de les comunicacions entre

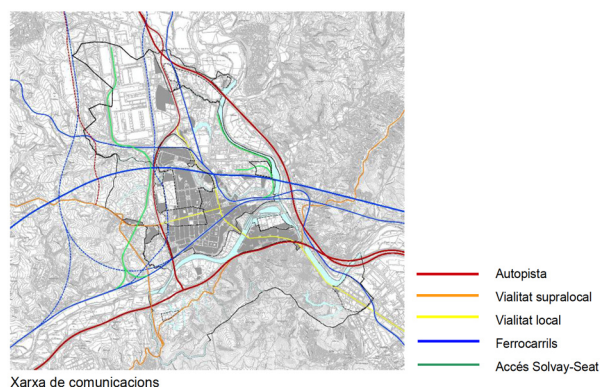
² Dades d'Idescat: <https://www.idescat.cat/emex/?id=081141&lang=es#h1>

³ Estudi de necessitats de la xarxa d'equipaments per a la redacció del POUM. Volum 1. Anàlisi i Diagnosi. Juliol 2014.

Barcelona i les zones centrals i meridionals, així com en direcció a d'altres punts de l'estat espanyol. Pel municipi passen l'AP-2, l'AP-7, l'A-2, les línies R4 i R8 de Renfe Rodalies, les línies S8, S4, R5, R50, R6 i R60 de ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, enllaçant amb les línies de Manresa i Igualada amb Barcelona-Plaça Espanya (línia Llobregat-Anoia) i el pas de l'AVE Madrid-Barcelona.

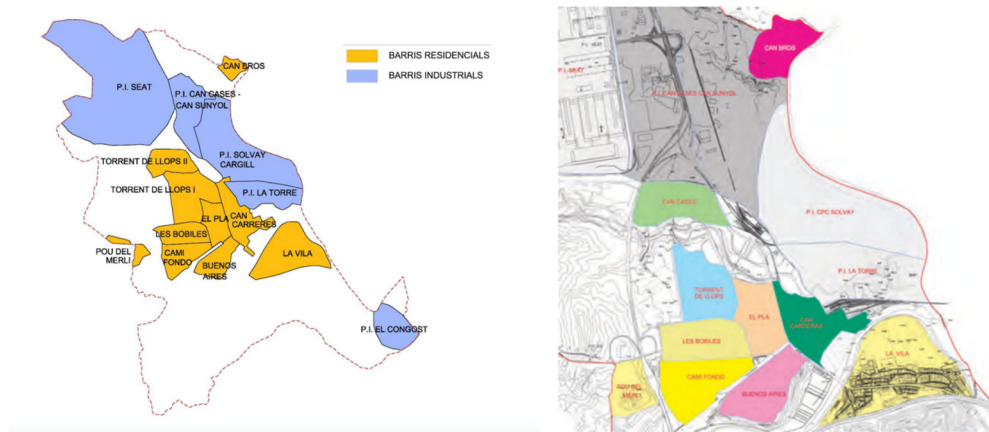
Aquesta situació estratègica comporta una gran facilitat d'accessos, però al mateix temps d'aquesta estructura geogràfica es deriva una **morfologia urbana fragmentada, que es percebuda en clau negativa**: per una banda el nucli antic, actual barri de La Vila, va ser construït al peu de la Serra de les Torretes, al llarg del camí provinent del Pont del Diable, amb l'actual plaça de la Vila com a centre de referència; el segon creixement important es va produir a l'altra banda de l'Anoia, al barri de Can Carreres i posteriorment, seguint el nou traçat de la carretera fins a Madrid i amb la construcció de les línies de ferrocarril, la ciutat es va anar estenent cap als barris del Pla per una banda i el Camí Fondo cap a l'altra, amb la carretera de Piera com a eix viari vertebrador. **Aquesta morfologia afecta directament a la mobilitat dels habitants** i la separació natural que el riu Anoia exerceix delimita **dues àrees**: Martorell Vila –el nucli antic- i Martorell “ciutat” –de nova construcció-, necessitant-se prop de mitja hora per anar a peu d'una punta de la ciutat a l'altre.

Figura 2. Xarxa de comunicacions

El creixement urbanístic de Martorell s'ha vist condicionat per les característiques geogràfiques així com les necessitats socials del municipi, determinades en gran mesura per la ubicació d'importantes indústries a la zona. Així, durant els anys seixanta i setanta es consolida el barri de Buenos Aires, amb la construcció de grans blocs d'habitatges i actualment dotat amb el conjunt d'equipaments públics més important de tot Martorell. Els barris de més recent creació són Torrent de Llops, al nord de la Rambla de les Bòbiles, una zona d'habitatges plurifamiliars amb una àmplia oferta comercial consolidada i dinàmica, i el barri de Can Cases, principalment format per habitatges unifamiliars, davant del polígon industrial de la SEAT. **Conviven, doncs, al municipi barris amb característiques i dinàmiques ben diverses**: del passat històric de La Vila a l'estil de vida més propi de les ciutats dormitori dels barris de Les Bòbiles, Torrent de Llops o Camí Fondo o la dinàmica més propera a la dels pobles de barris com Can Carreres, el Pla o Buenos Aires.

Figura 3. Barris del municipi de Martorell

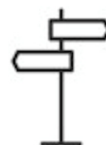
CONTEXT GEOGRÀFIC

Fets principals

Les **característiques geogràfiques del territori condicionen la vida i dinàmiques dels habitants del municipi**:

La presència dels dos rius condiciona l'estructura urbana de Martorell i **difículta la relació entre els diferents barris o sectors, factor que s'incrementa amb l'impacte de les vies de comunicació**

Per aquest motiu, al municipi **conviuen barris amb dinàmiques i característiques ben diferenciades**.

2.1.2 Població: evolució, densitat i origen

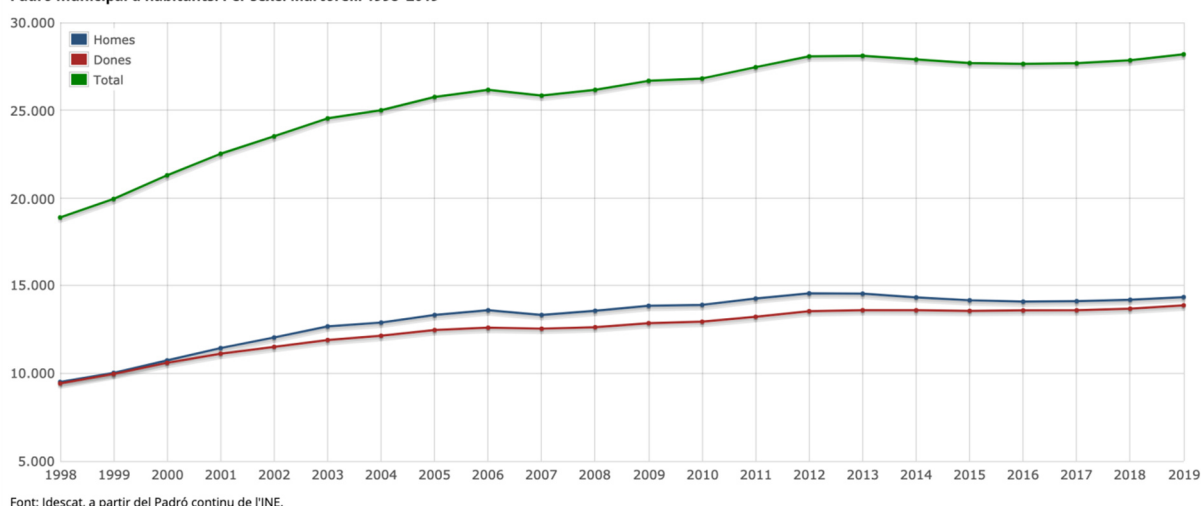
Evolució

És evident que les característiques de la població d'un territori determinen en gran mesura la política cultural que s'hi ha de desenvolupar. En el cas de Martorell, hi ha diversos factors que cal tenir en compte: per una banda, un **notable creixement demogràfic** en el període 1998-2012, que ha derivat en una alta densitat de població; per un altre, un **fort pes del component migratori** en aquest creixement, amb un percentatge de població no nascuda a Catalunya, especialment nascuda a l'estranger, més elevat que la mitjana de la comarca.

Tal i com hem assenyalat, a Martorell hi viuen **28.189 persones** (2019). El municipi s'ha caracteritzat durant molts anys per un alt creixement poblacional, lligat sobre tot al procés d'industrialització a partir dels anys 60, amb l'arribada de població de diferents parts d'Espanya, i, posteriorment a la dècada dels 90, amb una forta presència de la immigració estrangera i amb un important increment de la natalitat. Així, en dues dècades s'ha passat de menys de 20.000 habitants al 1998 als més de 28.000 actuals. Des del 2012 però, lligat a la crisi econòmica que ha caracteritzat els darrers anys, el nombre d'habitants del municipi és bastant estable, registrant-se inclús lleus descensos en alguns anys, tal i com es mostra en el següent gràfic.

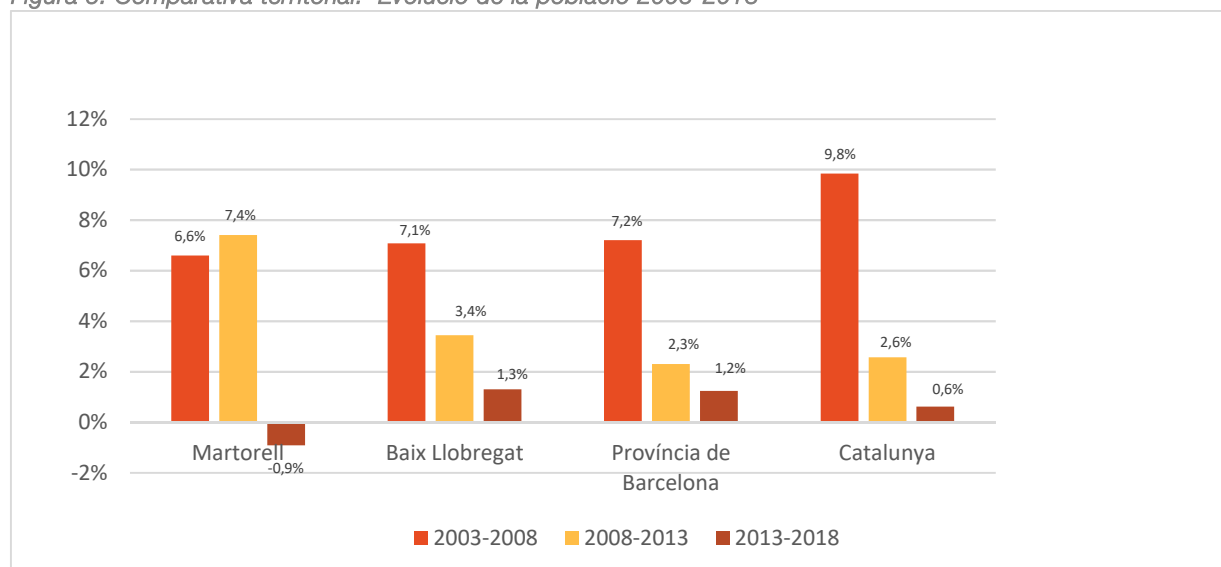
Figura 4. Evolució del nombre d'habitants a Martorell. 1998-2019.

Padró municipal d'habitants. Per sexe. Martorell. 1998-2019

La comparativa de l'evolució en el creixement de la població amb la resta de la comarca i la província mostra que el creixement de Martorell durant els anys 2008-2013 va ser marcadament superior a la de la resta de nivells territorials: mentre que la població a Martorell va créixer un 7,4%, al Baix Llobregat aquest percentatge es va situar en el 3,4%, i la mitjana de la Província de Barcelona va ser d'un 2,3%. En el període 2013-2018, però, tal i com ja assenyalàvem, a Martorell hi ha una taxa de creixement demogràfic negativa (-0,9%), mentre que al Baix Llobregat la població creix en un 1,3% i a la província de Barcelona un 1,2%.

Figura 5. Comparativa territorial. Evolució de la població 2003-2018

Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)

Densitat

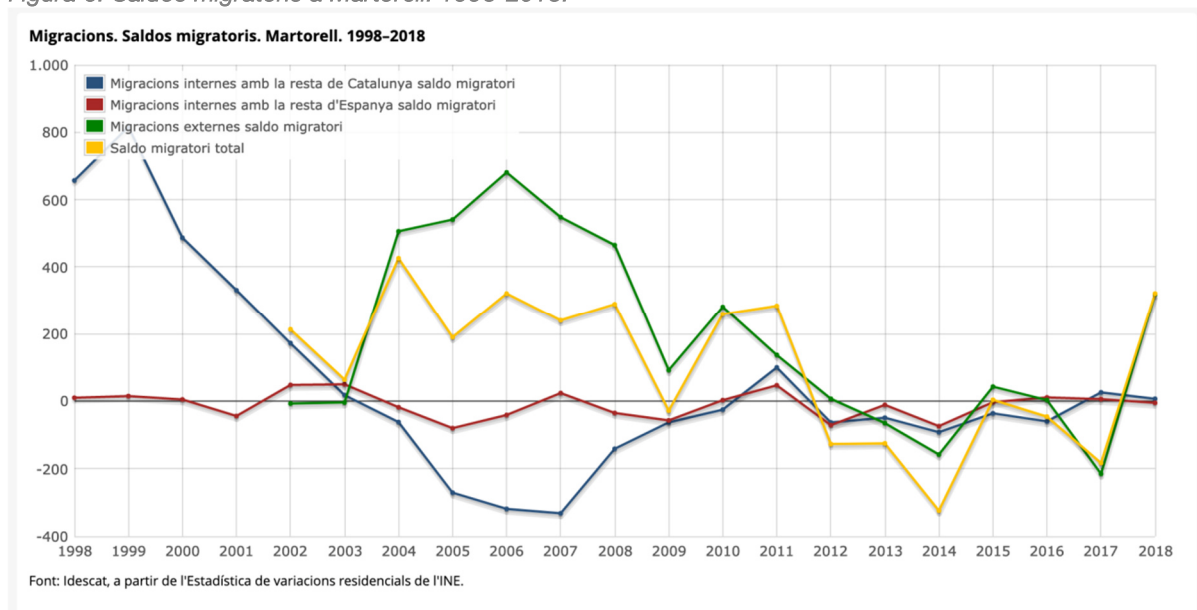
Aquest creixement demogràfic, combinat amb una situació geogràfica limitada per la vall del Llobregat per una banda i per les infraestructures de comunicació que rodegen la vila per l'altra, que han limitat les possibilitats de creixement urbanístic, resulten en una important pressió a nivell demogràfic. Efectivament, amb una superfície de 12,7 km², Martorell es caracteritza per una **alta densitat de població** (2.209,2 hab./km² al 2019), **força superior a la mitjana del Baix Llobregat**,

que es situa en els 1.699,5 hab./km².

Origen

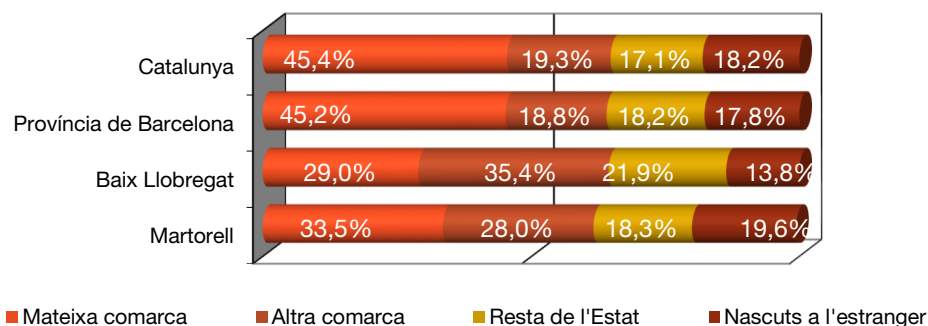
L'evolució de la població del municipi en les darreres dècades ha estat absolutament lligada als moviments migratoris, al igual que a la resta de municipis de la comarca. El percentatge de població estrangera a Martorell va augmentar molt significativament des del 2002 fins al 2008. Amb motiu de la crisi iniciada ja als voltants de 2008, es produeix un saldo negatiu en les migracions externes, amb una davallada sostinguda des del 2010 fins al 2014, i una certa recuperació a partir del 2017, tal i com veiem en el següent gràfic.

Figura 6. Saldos migratoris a Martorell. 1998-2018.

Actualment, un 38% de la població de Martorell és nascuda fora de Catalunya. Destaca l'**elevada proporció de població nascuda a l'estranger**, que representa gairebé un 20% de la població del municipi, molt per sobre de la mitjana de la comarca (13,8%), i una mica superior a la que es dona a la mitjana de Catalunya (18,2%). En canvi, la població nascuda a la resta de l'Estat se situa en nivells similars que a la Província de Barcelona però és inferior que a la mitjana de la comarca.

Figura 7. Comparativa territorial. Població segons el lloc de naixement 2018

Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)

⁴ Dades d'Idescat 2019. Disponible a: <https://www.idescat.cat/emex/?id=11&lang=es#h1>

Els barris que concentren majors densitats de població són els de Buenos Aires i Camí Fondo; per nacionalitats, els barris de La Vila i del Pla concentren un major percentatge de població de nacionalitat estrangera en relació al seu total, mentre que els barris de Torrent de Llops i Can Cases, de més recent creació, concentren el major nombre de persones de nacionalitat espanyola⁵.

Gairebé el 50% de la població nascuda a l'estranger prové de Marroc, seguida per un 7,7% procedent de Ghana, un 5,3% de Pakistan i un 4,4% de Nigèria. Cal tenir en compte el pes d'aquesta població quan es parla de cert indicadors, com el nivell educatiu del municipi o el coneixement del català, que a Martorell presenten valors lleugerament per sota dels globals de Catalunya, tal i com veurem a continuació. També cal destacar que la població estrangera aporta al municipi aproximadament més del doble de la natalitat en relació amb el seu pes poblacional: per exemple, representa un 45% dels naixements al 2016, essent un 19,4% de la població en el mateix període⁶.

Taula 1. Martorell. Origen de la població estrangera 2018.

Població estrangera 2018	4.382	
Variació anual	1,3%	
Variació 2014-2018	-15,4%	
Edat mitjana	33,67	
5 principals nacionalitats	3.097	Taxa respecte a les 5 nacionalitats
Marroc	2.170	70,1%
Ghana	341	11,0%
Pakistan	236	7,6%
Nigèria	194	6,3%
Senegal	156	5,0%

Font: Programa HERMES - Sistema d'Informació Socioeconòmica Local, l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local de la Diputació de Barcelona, la Gerència de Serveis de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona
https://www.diba.cat/hg2/informes/sintesi_municipal_1.asp

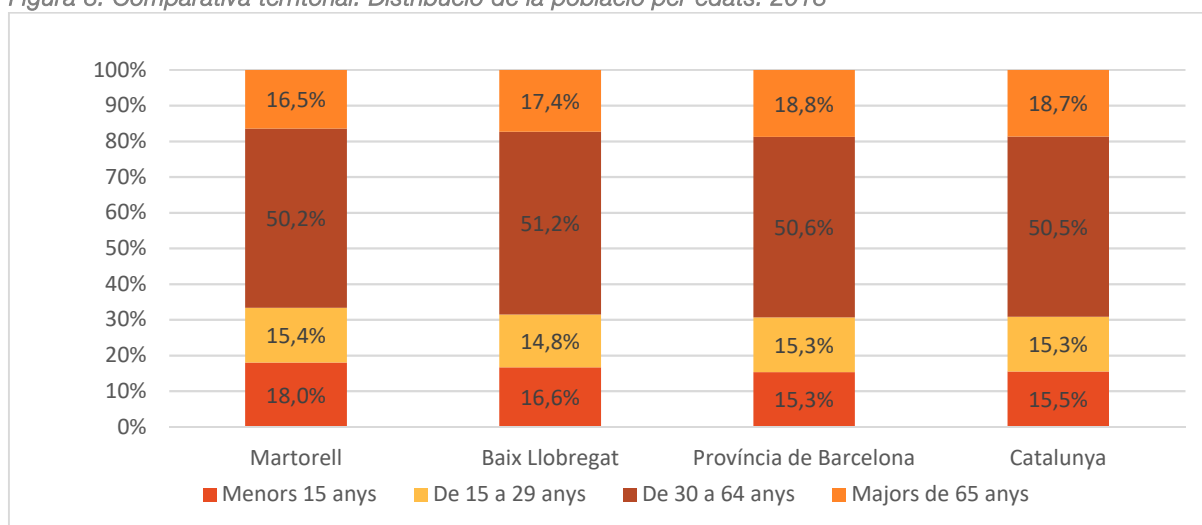
Perfil

Pel que fa a l'estructura de la població per edat, no es detecten diferències molt significatives amb les dades relatives al Baix Llobregat o la província de Barcelona, malgrat que hi ha un percentatge un tant superior de la població menor de 15 anys que als altres nivells territorials, segurament lligat a l'alta natalitat que en molts casos té la població immigrant. Aquest fet té implicacions a nivell cultural i posa de manifest la necessitat d'estructurar programacions culturals adequades a les necessitats i expectatives d'aquest segment poblacional. Pel contrari, la població major de 65 anys és menys nombrosa a Martorell que a la mitjana de Catalunya, la província de Barcelona o la comarca. Malgrat que no són diferències gaire substancials, és evident que cal tenir-les en compte a l'hora de planificar les activitats culturals al territori.

⁵ *Estudi de necessitats de la xarxa d'equipaments per a la redacció del POUM*. Volum 1. Anàlisi i diagnòstic. Diputació de Barcelona, 2014

⁶ Dades i indicadors d'educació. Pla Educatiu d'Entorn de Martorell, 2017.

Figura 8. Comparativa territorial. Distribució de la població per edats. 2018

Font: elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)

L'edat mitjana actual de la població de Martorell és de 40,2 anys, i es troba en continua pujada. De cara al 2021, la previsió és una població infantil molt més reduïda, amb ampliació de les edats adolescents i joves (el gruix dels actuals pre-adolescents i adolescents). La població activa estarà molt concentrada en edats superiors als 45 anys.

POBLACIÓ

Fets principals

Martorell es caracteritza per una **alta densitat de població, força superior a la mitjana del Baix Llobregat**.

Gran creixement demogràfic durant el període 1998-2012, amb un **fort pes del component migratori** en aquest creixement.

Destaca l'**elevada proporció de població nascuda a l'estranger**, que representa gairebé un 20% de la població del municipi, molt per sobre de la mitjana de la

L'edat mitjana actual de la població de Martorell és de 40,2 anys, i es troba en continua pujada. Destaca, però, un

comarca, i una mica superior a la que es dona a la mitjana de Catalunya.

percentatge elevat de població menor de 15 anys.

2.1.3 Realitat socioeconòmica

Ocupació

El 1945, a Martorell es dedicava el 37% de la superfície del terme a la vinya en el pla i als vessants de les Torretes, però va patir una gran recessió posterior, a causa de la substitució de l'ús del sòl amb una urbanització creixent. Al final del segle XX ja quedaven poques hectàrees dedicades als conreus de secà i Martorell va anar consolidant progressivament el seu **caràcter industrial**.

Cal destacar, per tant, el pes de la indústria dins del teixit productiu de Martorell, no tan sols a nivell local sinó com a node important del Baix Llobregat nord. Al sector nord es localitzen els polígons industrials de la Torre, la SEAT -que abasta també part d'Abrera i Sant Esteve Sesrovires-, Can Bros, Solvay, Can Cases i Can Sunyol. Al sector Sud, en contacte amb Sant Andreu de la Barca, trobem el polígon industrial del Congost.

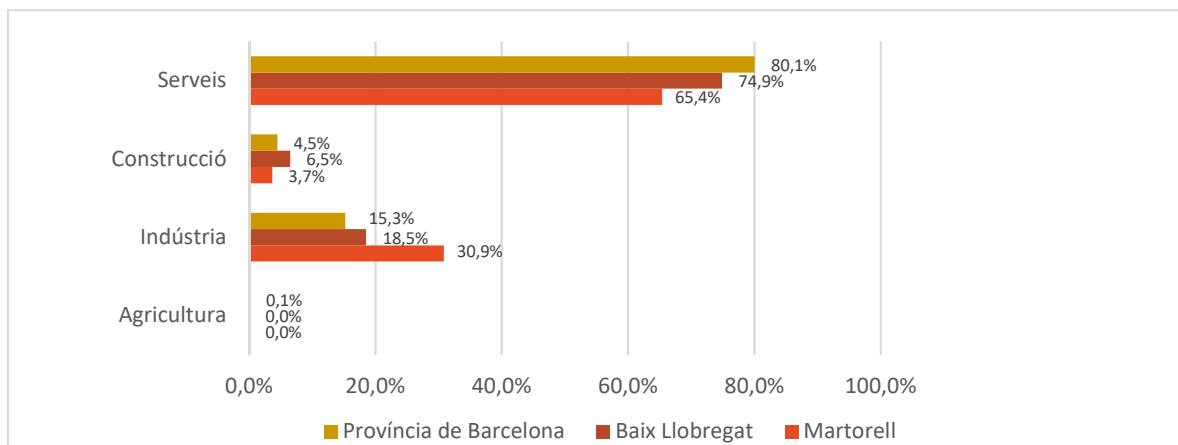
La indústria més important de Martorell és SEAT. Al terme municipal s'hi troba la seu, el centre de disseny i la fàbrica automobilística. SEAT té una gran importància en l'economia dels pobles veïns, ja que un gran nombre d'empreses que construeixen elements varis dels vehicles s'hi van instal·lar. En el sector de la indústria química es troba Solvay, en què el producte més destacat és el PVC. També es troba Cargill Ibérica SLU (antigament Cerestar Ibérica), una important indústria alimentària. També hi ha nombroses petites i mitjanes empreses del ram del metall, de material elèctric i de construcció, del paper i cartró, etc.

La ubicació d'aquestes indústries determina que el percentatge de treballadors empadronats i que desenvolupen la seva activitat en el municipi, és força alt, ja que aproximadament la meitat de la població ocupada desenvolupa la seva feina al municipi. Els polígons industrials de Solvay i SEAT són els principals focus d'atracció laboral, amb un radi de repercussió supramunicipal: la química Solvay té més de 500 treballadors, el 70% dels quals es desplacen des del mateix municipi i els municipis de l'entorn. El fabricant d'automòbils genera més de 14.600 llocs de treball directes entre els seus centres de Martorell i Zona Franca (dades de 2018), i 63.000 si sumem els indirectes. Per tant els nombres de viatges generats per mobilitat laboral són molt considerables⁷.

El caràcter marcadament industrial del municipi es fa evident en la comparativa amb el Baix Llobregat i la província de Barcelona. Mentre que la indústria aglutina el 30,9% de la massa salarial a Martorell (any 2018), aquest percentatge és del 18,5% a la resta de la comarca i del 15,3% a la província. El sector dels serveis, afavorit pel creixement demogràfic de les darreres dècades del segle XX, ocupa el 65% del total de la població assalariada, bastant per sota dels valors de la província de Barcelona o inclús la comarca, on aquest sector ocupa el 80% i el 75% de la població assalariada, respectivament.

Figura 9. Comparativa territorial. Nombre d'assalariats per grans sectors d'activitat econòmica 2018

⁷ Estudi de necessitats de la xarxa d'equipaments per a la redacció del POUM. Volum 1. Anàlisi i diagnosi. Diputació de Barcelona, 2014

Font: elaboració del CERC a partir de dades del Programa HERMES - Sistema d'Informació Socioeconòmica Local, l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local de la Diputació de Barcelona, la Gerència de Serveis de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona

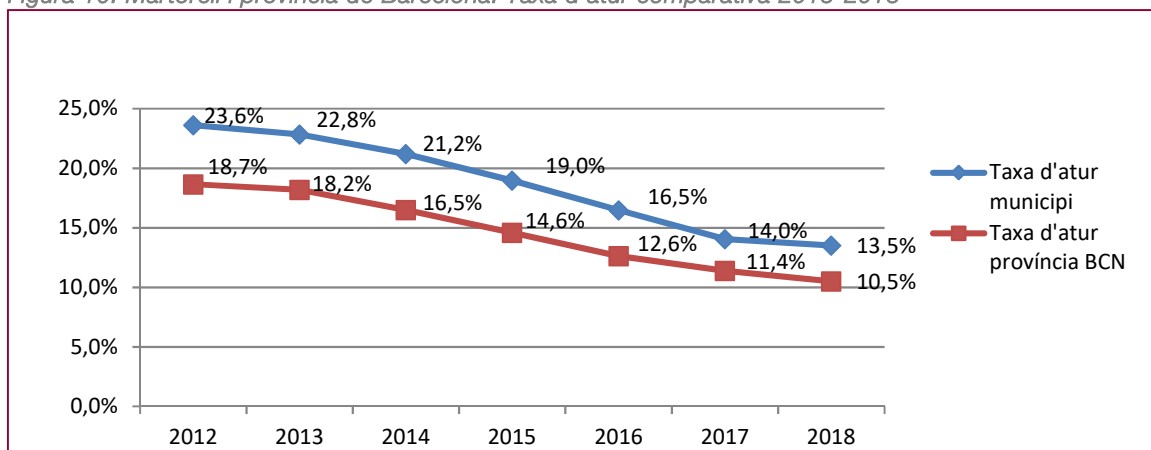
Per altre part, la taxa d'atur registral del 12,66% al desembre de 2019 està lleugerament **per sobre de la de la comarca (9,81%) i de la mitjana de la província (10,31%)** en aquest mateix període⁸. Com es pot veure en la següent taula i gràfic, la taxa d'atur a Martorell s'ha situat en els darrers anys sempre una mica per sobre de la mitjana de la Província de Barcelona.

Taula 2. Martorell i província de Barcelona. Taxa d'atur comparativa 2013, 2015 i 2018

Taxa d'atur	Total		
	2013	2015	2018
Martorell	22,8%	19,0%	13,5%
Província de Barcelona	18,2%	14,6%	10,5%

Font: elaboració del CERC a partir de dades del Programa HERMES - Sistema d'Informació Socioeconòmica Local, l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local de la Diputació de Barcelona, la Gerència de Serveis de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona. Dades anuals

Figura 10. Martorell i província de Barcelona. Taxa d'atur comparativa 2013-2018

Seguint la mateixa dinàmica que a la resta de municipis catalans, a Martorell l'atur va experimentar un gran increment a partir del 2008. Aquesta situació es va mantenir fins al 2013, any a partir del qual va començar a disminuir. El nombre d'aturats, però, continua estant per sobre al que hi havia

⁸ Segons dades del Programa HERMES - Sistema d'Informació Socioeconòmica Local, l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local de la Diputació de Barcelona, la Gerència de Serveis de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona.

abans de la crisi econòmica.

Figura 11. Evolució de l'atur registrat. Martorell 2005-2017

Elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT

Un altre indicador rellevant per definir les polítiques públiques d'un municipi és el nivell de renda dels seus habitants. En general, les grans magnituds econòmiques de Martorell indiquen uns **nivells de renda inferiors als que es produeixen a la resta de nivells territorials**. Amb una renda familiar bàsica disponible bruta per habitant de 15,4 milers d'euros, Martorell és el quart municipi del Baix Llobregat amb una renda mitjana per habitant més baixa, situant-se també per sota de la mitjana de Catalunya⁹. El diferencial que hi ha entre el PIB per habitant –força elevat- i la Renda familiar disponible –que, com acabem de remarcar és una de les més baixes de Catalunya- s'explica pel marcat caràcter industrial del municipi i posa de manifest que la riquesa que es crea en el territori no repercuteix en el mateix.

Taula 3. Comparativa. Producte Interior Brut i Renda familiar disponible bruta. 2017

Producte Interior Brut (base 2010). 2016			
	Martorell	Baix Llobregat	Catalunya
PIB (milions d'€)	2.260,6	24.922,8	224.751,1
PIB per habitant (milers d'€)	82,4	31,0	30,1
PIB per habitant (índex Catalunya=100)	274,0	102,9	100,0
Renda familiar disponible bruta (base 2010). 2016			
RFDB (milers d'€)	421.375	14.331.485	126.837.019
RFDB per habitant (milers d'€)	15,4	17,8	17
RFDB per habitant (índex Catalunya=100)	90,5	104,9	100

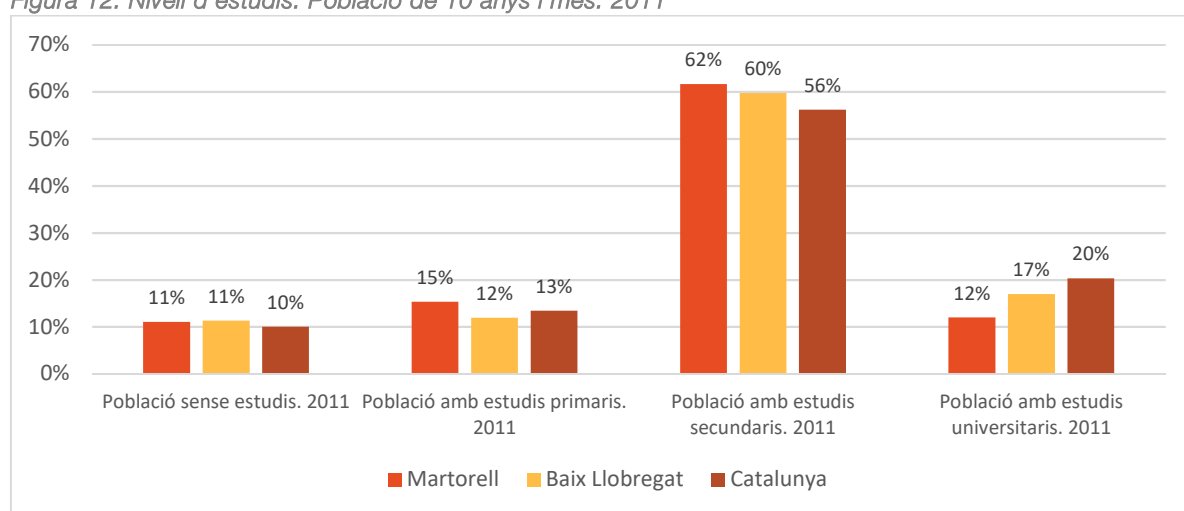
Elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT

Nivell educatiu

⁹ PLIAM

Les darreres dades disponibles pel que fa als nivells educatius de Martorell corresponen a l'any 2011. Malgrat que la situació actual pot diferir de la que trobàvem al 2011, davant la manca de disponibilitat d'altres dades, utilitzem les d'aquest any com a marc de referència. Així, segons aquestes dades, Martorell es caracteritza per un **nivell educatiu inferior al d'altres nivells territorials**. El percentatge de població amb estudis primaris és lleugerament superior al de la comarca i de la mitjana de Catalunya, mentre que aquesta diferència és encara més notable pel que fa al percentatge de població amb estudis secundaris. Així, mentre que la mitjana de Catalunya és del 56%, aquest percentatge és del 62% en el cas de Martorell. Per contra, el percentatge de població amb estudis universitaris és molt inferior, amb tan sols un 12% de graduats universitaris front al 17% a la comarca i el 20% al conjunt de Catalunya. Aquests indicadors, amb una majoria de població amb estudis primaris o secundaris i una menor proporció de persones amb estudis universitaris, posen de manifest el caràcter industrial del municipi que ja esmentàvem anteriorment.

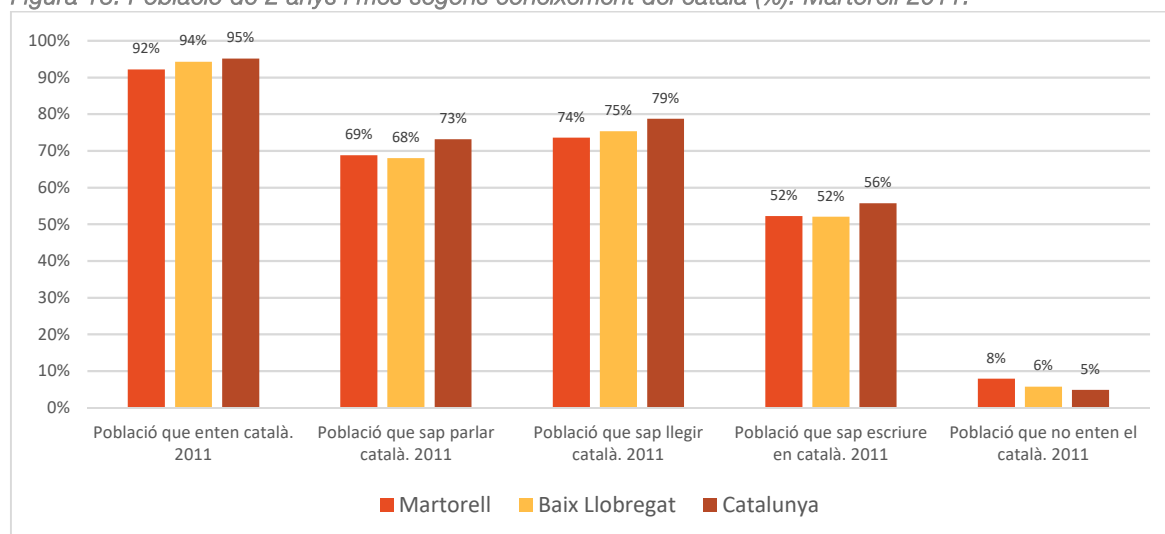
Figura 12. Nivell d'estudis. Població de 10 anys i més. 2011

Elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT

Per últim, cal destacar que el 92% de la població entén el català mentre que el 69% el sap parlar i un 52% el sap escriure. Es tracta de dades **una mica inferiors a la mitjana de la comarca així com també de Catalunya**. Mentre que a Catalunya hi ha un 5% de població que no entén el català, aquest percentatge és del 8% en el cas de Martorell.

Figura 13. Població de 2 anys i més segons coneixement del català (%). Martorell 2011.

Elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCA

REALITAT SOCIO-ECONÒMICA

Fets principals

Martorell té un **caràcter marcadament industrial** donada la ubicació al territori d'importants indústries com la SEAT o Solvay. Més d'un 30% de la massa salarial a Martorell es situa en la indústria, mentre que aquest percentatge és del 18,5% a la resta de la comarca i del 15,3% a la província.

En la darrera dècada, **la taxa d'atur s'ha situat sempre una mica per sobre de la de la mitjana de la Província de Barcelona**. Actualment la taxa d'atur està al voltant del 13%.

Martorell es caracteritza per uns **nivells de renda inferiors als que es produeixen a la resta de nivells territorials**.

Segons les darreres dades disponibles del 2011, **el nivell educatiu a Martorell és inferior al d'altres nivells territorials**.

2.2 LA CULTURA A MARTORELL

El document "Diagnòstic de la situació cultural a Martorell", elaborat entre els anys 2004-2005 i que va servir com a base per a la redacció del PAC de l'any 2008, posava de manifest la situació generalitzada de desencís de molts dels habitants de Martorell, com també de les persones vinculades al seu món cultural, així com una actitud més aviat pessimista pel que fa al seu esdevenidor. Més d'una dècada més tard, sembla clar que aquesta percepció ha canviat notablement i, a dia d'avui, **es detecta un major sentiment de pertinença i vinculació cap al municipi**. El desenvolupament cultural que Martorell ha viscut en els darrers anys ha jugat un paper important en aquest canvi de percepció. En aquests anys, efectivament, s'ha avançat decididament en diversos àmbits: per una part, s'han recuperat i s'ha donat una nova empenta a festes populars i tradicions com el Roser o la Fira de la Primavera; a més, s'han encarat algunes de les mancances i deficiències en la xarxa d'equipaments culturals de la ciutat, per exemple amb la construcció de la nova Biblioteca municipal i la rehabilitació de diversos edificis patrimonials; per

altre part, s'han posat en marxa noves iniciatives amb un esperit contemporani com pot ser el Festival PAS i l'activitat musical de la Nau2 de Ca n'Oliveres. En definitiva, s'ha diversificat l'oferta d'activitats culturals i la cultura s'ha apropat de forma notable als habitants del municipi. El marc on es desenvolupa aquest PAC, per tant, és ben diferent al que trobàvem deu anys enrere.

Cal destacar, de totes maneres, que el PAC 2008 assenyalava també la inexistència de dades estadístiques sobre la realitat cultural de Martorell o d'estudis sobre hàbits culturals o públics al municipi. El cert és que, malauradament, més de deu anys més tard, segueix havent **poca informació de caràcter estadístic que pugui ajudar en la planificació cultural al territori**, la qual cosa és una limitació important per continuar avançant en el desenvolupament cultural.

2.2.1 Els agents estructuradors de la cultura

Aquests avenços en el camp cultural han tingut el clar lideratge de l'Ajuntament de Martorell. Aquest és l'actor principal en l'àmbit de la cultura a Martorell, amb la promoció, rehabilitació, gestió i manteniment d'una xarxa força nodrida d'equipaments culturals i aportant el gruix de les inversions i pressupostos culturals. En els darrers anys ha jugat un destacat paper dinamitzador, donant, com ja hem dit, un nou impuls a festes tradicionals com el Roser o la Fira de la Primavera i també amb la creació de nous esdeveniments culturals que han anat arrelant al territori, com poden ser el Festival PAS, un cicle estable de cinema, un altre de monòlegs o la participació en el projecte Fem Dansa. Per aquesta tasca, l'Ajuntament ha comptat amb la **col·laboració necessària dels col·lectius i associacions culturals de Martorell**. Aquests han col·laborat en la programació de moltes d'aquestes festes i esdeveniments, al mateix temps que han contribuït amb la gestió d'alguns dels equipaments i han posat en marxa diverses programacions de caràcter més estable. La presència del sector privat en l'àmbit cultural, però, és encara força reduïda i desvinculada de l'acció municipal.

Per últim, cal destacar, també, la presència d'altres organismes públics com la Diputació de Barcelona: la Biblioteca de Martorell s'integra en la Xarxa de Biblioteques Municipals, a la vegada que els museus formen part de la Xarxa de Museus Locals. A més, l'Ajuntament participa en diversos cicles i programacions organitzats per la Oficina de Difusió Artística de la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya, com són el Circuit d'Espectacles de l'Oficina de Difusió Artística o el programa Anem al Teatre.

L'Ajuntament i altres administracions públiques

Tal i com destacàvem, l'Ajuntament, a través de la **Regidoria de Cultura, Patrimoni Històric i Museus**, juga un paper clau en el desenvolupament cultural de Martorell. El seu objectiu és *"organitzar, gestionar i promoure les activitats d'àmbit cultural que es realitzen al municipi, donant suport també a les entitats culturals locals, fomentant les seves iniciatives i activitats"*¹⁰.

El compromís de la Regidoria es concreta en:

- Esdevenir un interlocutor dels agents culturals locals
- Potenciar l'equilibri i la qualitat de les activitats culturals
- Crear nous públics dins el món cultural
- Potenciar la creació cultural local
- Crear consciència de poble a través de la cultura

¹⁰ Document Carta de Serveis. Ajuntament de Martorell

L'estructura organitzativa

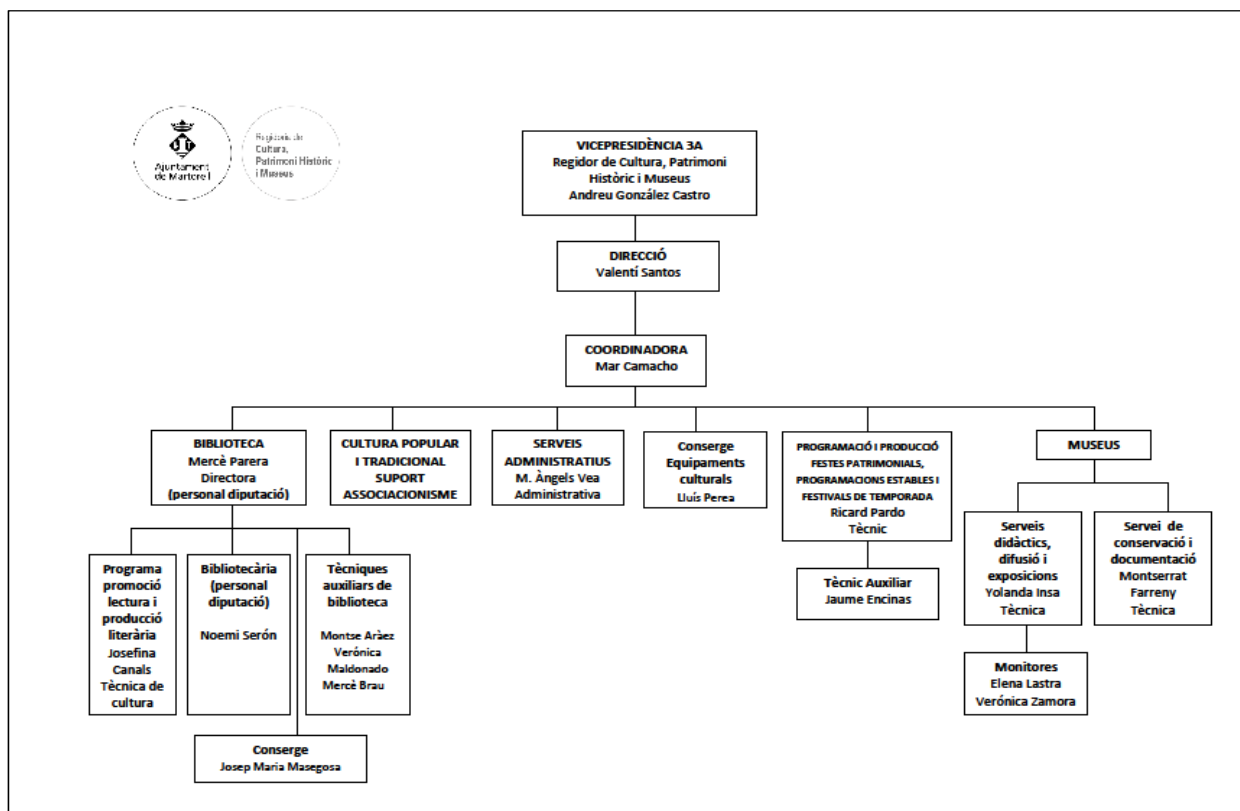
El Departament de Cultura, Patrimoni Històric i Museus és el servei encarregat de la gestió dels afers de la Regidoria de Cultura i depèn del Patronat Municipal de Serveis d'Atenció a les Persones, que reuneix cinc regidories més: Ensenyament i Salut; Benestar Social i Gent Gran; Participació, Igualtat, Infància, Adolescència i Cooperació; Joventut; i Esports.

Figura 14. Organigrama del Patronat Municipal de Serveis d'Atenció a les Persones

L'equip de la Regidoria de Cultura, Patrimoni Històric i Museus està compost per 16 persones (entre elles, una persona contractada per una empresa de serveis), així com dues persones que pertanyen a la plantilla de la Diputació de Barcelona. Darrerament, s'ha fet un esforç per clarificar rols i tasques i, a partir d'Octubre de 2019, l'organigrama de la Regidoria és el següent:

Figura 15. Organigrama de la Regidoria de Cultura, Patrimoni Històric i Museus

Font: Ajuntament de Martorell

Les tasques de cadascuna de les persones que integren la Regidoria estan clarament definides, tal i com es recull en l'Annex 3, on s'inclou una breu descripció dels llocs de treball. Aquest organigrama suposa un esforç per ordenar i millorar els mecanismes de gestió i coordinació interns, quelcom que sens dubte era necessari per encarar nous reptes de futur.

Per altre part, cal destacar que des de finals de 2019 es realitza **una reunió quinzenal de coordinació entre els Coordinadors tècnics de les àrees de Cultura, Joventut i Ensenyament i amb la Direcció del Patronat Municipal de Serveis d'Atenció a les Persones**. Aquesta coordinació és un punt fonamental atesa la coincidència de programes i objectius entre aquestes regidories. Per exemple, en el Pla Local de Joventut de Martorell 2019-2022, s'inclouen les Festes de Joventut (PROFE) com a part important del programa adreçat a joves. Aquestes festes inclouen festes que s'organitzen des de la Regidoria de Cultura com són les Festes del Roser, Nadalem, el Festival PAS, la Fira de Primavera, etc.

Per altre part, és obvi també que molts dels programes i activitats que es desenvolupen als equipaments culturals de la ciutat, com per exemple la biblioteca i els museus, tenen en el públic escolar i juvenil un dels seus principals usuaris, requerint per tant la col·laboració estreta entre les àrees de Cultura i Ensenyament. Aquesta col·laboració també és imprescindible pel que fa a les dues escoles artístiques municipals: Ca l'Oller (Escola d'Arts i Moda) i Cal Nicolau (Escola Municipal de Música), que depenen de la Regidoria d'Ensenyament. La Regidoria de Cultura no participa directament en la gestió de les escoles però sí es manté una estreta col·laboració per l'organització d'activitats conjuntes, especialment amb l'Escola de Música.

Cal destacar que fins a aquest moment no hi havia cap mecanisme establert de coordinació i aquesta era majoritàriament de caràcter informal.

El pressupost de cultura

L'Ajuntament de Martorell és el principal responsable de la despesa en cultura que es realitza a la ciutat, de forma que l'anàlisi del pressupost de l'Ajuntament resulta clau per valorar el seu pols cultural. Cal assenyalar que l'Ajuntament és responsable de la gestió de la majoria dels equipaments culturals de la ciutat, amb únicament un equipament de titularitat pública que té la gestió externalitzada (l'Ateneu de Can Carreres). De la mateixa manera, l'Ajuntament és també el principal responsable de l'organització i producció de les festes i esdeveniments culturals de la ciutat.

Segons les dades facilitades per l'Ajuntament de Martorell, **el pressupost destinat a cultura a l'any 2019 va ser de 1.911.179€, corresponent al 4,86% sobre el pressupost global de l'Ajuntament**, un percentatge similar al registrat als anys anteriors, tal i com es mostra a la següent taula:

Taula 4. Martorell. Pressupost municipal de cultura sobre el total de l'Ajuntament 2015-2019

Martorell	Pressupost cultura	Pressupost Ajuntament	% cultura	Nº Habitants	Despesa en cult/hab
2015	3.414.116 €	33.996.171 €	10,04%	27.694	123,27€
2016	1.684.909 €	32.715.499 €	5,15%	27.645	60,94€
2017	1.610.167 €	35.220.220 €	4,57%	27.681	58,17€

2018	2.042.727 €	40.390.818 €	5,06%	27.850	73,34€
2019	1.911.179 €	39.200.000 €	4,86%	28.189	67,80€

Font: elaboració pròpia a partir de dades facilitades per l'Ajuntament de Martorell.

Veiem, per tant, que en els darrers anys l'aportació destinada a cultura, respecte al total del pressupost de l'Ajuntament, ha oscil·lat entre el 4,57% y el 5,15%, detectant-se únicament una desviació important l'any 2015, on aquest percentatge arriba al 10,04% degut a la gran inversió que va suposar la construcció de la nova Biblioteca municipal. **En el període 2015-2019, la mitjana de despesa en cultura es va situar en el 5,87%**, malgrat que si deixem fora l'any 2015 per la seva particularitat, aquest percentatge es redueix fins el **4,91%**.

Si comparem el destinat a cultura per part de l'Ajuntament de Martorell en el període 2015-2017 amb la mitjana dels municipis de la província de Barcelona, segons dades disponibles de la Diputació de Barcelona¹¹, es constata que el percentatge destinat per l'Ajuntament de Martorell és, en conjunt, força similar, malgrat que alguns anys és més alt, mentre que d'altres, més baix. L'any 2015, per exemple, el percentatge és força superior que la mitjana dels municipis de Barcelona, però, com ja hem assenyalat, aquesta situació excepcional es deu fonamentalment a la inversió que va suposar la construcció de la nova biblioteca. Resulta, per tant, més pertinent fixar-se en els anys 2016 o 2017. Així per exemple, l'any 2017 l'Ajuntament de Martorell va destinar a cultura el 4,57% del pressupost total, suposant una despesa en cultura per habitant de 58,17€. Aquest mateix any, la mitjana destinada a cultura dels municipis de la província de Barcelona es situa en el 5,9%, suposant una despesa en cultura per habitant de 60,74€, tal i com es resumeix en la taula 5. Així mateix, **la mitjana de la despesa en cultura per habitant dels municipis amb un nivell de població similar a Martorell (entre 20.000 i 50.000 habitants) es va situar en el 2017 en els 59,53€, bastant a prop, per tant, dels 58,16€ registrats a Martorell.**

Taula 5. Martorell i municipis de la província de Barcelona. Comparativa pressupostària 2015-2017

	Pressupost Cultura	Pressupost Ajuntament	%cultura / ajuntament	Despesa Cult/hab.	Habitants
2015					
Martorell	1.663.146 €	33.996.171 €	4,89%	45,18 €	27.694 habitants
Mitjana dels municipis de la Província de Barcelona			5,4%	52,48€	
2016					

¹¹ Diputació de Barcelona (2018): "La despesa municipal en cultura. Despesa en cultura dels ajuntaments de la província de Barcelona. 2014-2017". Disponible en:

http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/userfiles/279/18_7010_34374_despesa_municipal_en_cultura_x_web.pdf

Martorell	1.665.458 €	32.715.499 €	5,09%	60,13 €	27.645 habitants
Mitjana dels municipis de la Província de Barcelona				57,33€	
2017					
Martorell	1.608.082 €	35.220.220,9 €	4,57%	58,16 €	27.681 habitants
Mitjana dels municipis de la Província de Barcelona			5,9%	60,74€	

Font: elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'Ajuntament de Martorell i les dades de l'estudi elaborat per la Diputació de Barcelona: "La despesa municipal en cultura. Despesa en cultura dels ajuntaments de la província de Barcelona. 2014-2017". Disponible en: http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/userfiles/279/18_7010_34374_despesa_municipal_en_cultura_x_web.pdf

Constatem, per tant, **que la inversió en cultura a Martorell segueix la línia d'altres municipis de la mateixa província, així com la d'aquells més similars en quant a nombre de població.**

Per altre part, si analitzem la despesa en cultura de l'Ajuntament de Martorell per capítols en els darrers anys, tal i com es detalla en la Taula 6, veiem que:

- La despesa majoritària es situa en el capítol II, corresponent a la despesa corrent en béns i serveis, que inclou la gestió i manteniment dels equipaments, així com els costos derivats de la programació i esdeveniments culturals que es fan a la ciutat.
- El capítol I, que correspon a les despeses de personal, és el següent capítol prioritari, seguit de més lluny pel capítol IV, que correspon a transferències corrents (incloent-se aquí les subvencions i ajuts a les entitats culturals de Martorell així com despeses externalitzades). Aquesta distribució, amb un capítol IV amb un pes limitat, mostra un model organitzatiu més aviat centralitzat, on l'Ajuntament concentra la gestió de la despesa cultural i pot tenir, per tant, un pes més acusat en la programació i línies que han de marcar l'activitat cultural a la ciutat.

Taula 6. Distribució de la despesa en cultura de l'Ajuntament de Martorell per capítols

CAPÍTOLS	2019	2018	2017	2016	2015
Capítol I	27%	27%	31%	35%	43%
Capítol II	62%	52%	56%	58%	49%
Capítol III					
Capítol IV	11%	8%	7%	7%	8%
Capítol V					
Capítol VI		13%	6%		
Capítol VII					

Capítol VIII

Capítol IX

TOTAL	100%	100%	100%	100%	100%
-------	------	------	------	------	------

Si comparem aquesta distribució per capítols amb la d'altres municipis d'un tamany similar a Martorell, veiem que és força similar pels capítols I i II. Es detecta, però, un menor nivell de despesa en el capítol IV que a Martorell es situa en el 8% mentre que la mitjana d'altres municipis es del 15,3%.

Taula 7. Comparativa Martorell / municipis del tram de població comprés entre 25.000 i 35.000 habitants. Pressupostos destinats a Cultura desglossats per capítols 2018

Capítols	Martorell Mitjana municipis	
	% sobre total	% sobre total
Capítol I	27%	25,3%
Capítol II	52%	46,1%
Capítol III	0,0%	0,0%
Capítol IV	8%	15,3%
Capítol VI	13%	5,0%
Capítol VII	0,0%	8,3%
Capítol VIII	0,0%	0,0%
Capítol IX	0,0%	0,0%
Total capítols	100,0%	100,0%

SIEM 2017_ 11 municipis al tram però no hi ha dades de 4 municipis: St. Andreu de la Barca, St. Pere de Ribes, St. Vicenç dels Horts i Sitges

SIEM 2018_ 11 municipis al tram però no hi ha dades de 6 municipis: Barberà del Vallès, Molins de Rei, Premià de Mar, St. Andreu de la Barca, St. Pere de Ribes i Sitges.

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM), Àrea d'Hisenda i Recursos Interns, Direcció de Serveis de Planificació Econòmica de l'Àrea de Presidència de la Diputació de Barcelona.

La política cultural

Donat el paper protagonista de l'Ajuntament en la gestió d'equipaments, l'organització i producció dels esdeveniments culturals més rellevants i la seva dotació pressupostària, és evident que la política cultural a nivell municipal és la que marca el destí cultural de la ciutat. Cal destacar en aquest sentit que, al igual que per la resta de municipis, la crisi financera iniciada al 2008 va tenir un fort impacte en el pressupost global de l'Ajuntament i en la seva aportació a l'àmbit cultural. Malgrat això, i **en un context marcat en molts sentits per la inestabilitat econòmica i política, en la darrera dècada l'Ajuntament ha aconseguit continuar avançant de forma notable**, per exemple posant en marxa nous equipaments culturals, com la construcció de la nova Biblioteca municipal o la rehabilitació de l'edifici que alberga l'Espai Muxart. Així mateix, com ja hem assenyalat anteriorment, s'han posat en marxa noves activitats i programacions estables en molts casos en col·laboració amb el teixit associatiu local, al mateix temps que s'han recuperat i impulsat festes populars i tradicionals, que han contribuït a fomentar la cohesió social del territori.

Efectivament, la política cultural en les darreres dècades, tot i no estar delimitada per un marc estratègic clar, s'ha centrat en tres línies d'activitat prioritàries, tal i com es detecta a d'altres municipis catalans:

- i) En primer lloc, la **revitalització d'activitats culturals vinculades al calendari festiu i amb una base històrica**: s'han recuperat i revitalitzat diverses festes del municipi com les Festes del Roser o la Fira de la Primavera. Aquest èmfasi en la cultura popular i tradicional, en línia amb el procés de renovació urbanístic, ha contribuït a revertir la imatge negativa que es tenia al municipi i ha servit, en cert sentit, per integrar els nouvinguts i fomentar la cohesió social. Un altre exemple d'aquesta línia de treball és la creació de diversos espectacles ubicats en el Pont del Diable, com a símbol de la ciutat, i on també s'ha buscat la col·laboració de les entitats locals. La Fura dels Baus, per exemple, va desenvolupar l'any 2019 un espectacle de gran format reinterpretant la llegenda del Pont del Diable, que actualment està de gira per altres municipis, i on va col·laborar una cantant d'òpera radicada a Martorell així com diverses entitats de cultura popular.
- ii) Per un altre banda, el **recolzament i col·laboració amb les iniciatives de les entitats**: bé sigui a través de convenis o de subvencions, hi ha hagut una aposta per recolzar activitats sorgides de les entitats del territori. Això ha permès posar en marxa una programació de caràcter estable més àmplia del que haguessin permès els recursos municipals i, **actualment, Martorell té un nivell d'activitat cultural superior a la dels municipis del voltant**.
- iii) i, finalment, fins a cert punt, la **política patrimonial**: en els darrers anys s'han fet inversions importants per recuperar i rehabilitar diversos edificis i recursos patrimonials, com és el cas de l'Arxiu Municipal, la Caserna, l'Espai Muxart, la Farmàcia Bujons, etc. Cal assenyalar, però, que aquestes inversions no han estat ordenades per un Pla de Patrimoni que hagués sens dubte contribuït a la seva ordenació i priorització.

Els darrers anys han estat marcats, per tant, per un **èmfasi en la cultura de caire més popular i tradicional, quelcom que sens dubte ha contribuït a apropar-la als ciutadans**. Des de fa dos anys, s'està intentant treballar d'una forma més estratègica, potenciant la transversalitat de la cultura i la seva integració amb altres àrees i objectius municipals. El present PAC vol contribuir a definir un marc estratègic clar per aquesta nova etapa que permeti impulsar i ordenar aquesta nova línia de treball.

Per altre part, al contrari del que pot haver succeït a d'altres ciutats, aquest recorregut ha estat marcat a Martorell per un **bon equilibri entre els esforços destinats als continents i aquells destinats als continguts**. Al mateix temps que s'ha dedicat recursos a desenvolupar la xarxa d'equipaments culturals de la ciutat (amb inversions notables com la que va suposar la construcció de la nova Biblioteca, així com la rehabilitació i manteniment dels nombrosos recursos patrimonials del municipi), s'han dedicat també esforços en recolzar i posar en marxa nombroses iniciatives culturals, des de la música clàssica, als monòlegs teatrals, la dansa contemporània o les diverses manifestacions de la cultura popular.

L'actual política cultural de Martorell queda reflectida en el darrer Pla de Govern 2019-2023, que intenta oferir un pla d'actuació articulat dels diferents àmbits culturals i inclou mesures que afecten a la cultura tant en l'àrea de Joventut i Ensenyament, com en la de Cultura pròpiament. Aquest pla **recull un llarg llistat de mesures en matèria cultural, que podem agrupar en diversos àmbits prioritaris**:

- i) aquelles mesures relatives a Lectura pública i **Literatura**, amb la Biblioteca de Martorell com a principal agent impulsor i la potenciació dels Premis Vila de Martorell;
- ii) les relatives a les arts escèniques i musicals, amb **dues grans actuacions principals** com són la consolidació de la Nau2 de Ca n'Oliveres com espai de producció i difusió

- musical –especialment dirigida als joves-, així com la rehabilitació del Progrés i la posada en marxa de la seva programació estable;
- iii) cal destacar també **diverses mesures de suport a la creació**, necessàriament en coordinació amb l'àrea d'Ensenyament qui gestiona les dues escoles artístiques municipals d'arts visuals i de música, i que estan dirigides a consolidar la seva activitat. Això és especialment rellevant pel que fa a l'escola d'arts visuals, que necessita d'una empenta decidida per jugar un paper rellevant al municipi. També hi ha previst incrementar l'oferta de tallers de teatre a les escoles, així com dotar espais per a la producció en diferents disciplines, tant en les arts visuals, com en les arts escèniques i musicals (bucs d'assaig a Ca n'Oliveres).
 - iv) El pla també inclou mesures per **impulsar la política patrimonial**, destacant la voluntat de consolidar l'increment pressupostari destinat a la recerca, documentació i divulgació de la història de Martorell, així com de crear premis/beques d'estudi sobre la història de Martorell.
 - v) Per últim, cal remarcar la voluntat de **crear una mesa de programació cultural per afavorir la coordinació a l'hora de programar activitats, amb la participació de les entitats i regidories**. Es tracta d'una mesura que donaria resposta a una voluntat expressada per les entitats culturals del territori, tal i com veurem en el següent capítol, la necessitat de la qual ja va ser recollida en el PAC desenvolupat l'any 2008.
 - vi) Pel que fa a la **difusió de les activitats culturals**, només es contempla la creació d'un carnet cultural per facilitar l'accés a les activitats i serveis culturals.

Taula 8. Pla de Govern 2019-2023. Mesures incloses en l'àmbit de la cultura

Mesures de l'àrea de Joventut amb incidència en l'àmbit de la cultura:

- o La Nau 2 de Ca n'Oliveres esdevindrà l'espai de referència de la producció musical i de l'oci del jovent de Martorell, **evitant que es desplacin a altres poblacions**.

Mesures de l'àrea d'Ensenyament amb incidència en l'àmbit de la cultura:

- o Iniciarem progressivament el servei de biblioteca a cada escola com a extensió de la Biblioteca Municipal i aula d'estudi al propi centre.
- o Continuarem dinamitzant l'escola d'arts plàstiques i **facilitarem als Centres Educatius la dotació d'una aula d'Arts Plàstiques**.
- o Seguirem impulsant l'escola municipal de música **per donar resposta a les necessitats d'expressió artística i de formació musical**.

Mesures de l'àrea de Cultura:

Literatura i Poesia

- o Potenciarem el paper de la Biblioteca Municipal com a **motor de la cultura literària de Martorell**.^{[1][SEP]}
- o Continuarem reforçant el **programa de promoció de la lectura** i de la producció literària.
- o Mantindrem la col·laboració amb l'Ateneu Barcelonès per dur a terme cursos d'escriptura dels diferents estils literaris.
- o Consolidarem el **Festival de Poesia de Martorell "Divers"**.^{[1][SEP]}
- o Continuarem promocionant els **Premis Vila de Martorell** com a estímul de la creació literària, dinamització i promoció dels autors locals.

Arts Escèniques i Musicals

- o Continuarem donant **suport a les entitats culturals com a element de dinamització del poble**.
- o Afavorirem la **participació** de totes les escoles.^{[1][SEP]}
- o Afavorirem la **reforma del Teatre El Progrés** per a transformar-lo en un espai escènic polivalent del segle XXI respectant el seu valor històric patrimonial.^{[1][SEP]}
- o Incrementarem els equipaments i espais culturals per tal que les arts escèniques i musicals puguin gaudir de les condicions òptimes per al seu desenvolupament.^{[1][SEP]}

- Incrementarem l'oferta de **tallers de teatre a les escoles i instituts**, tant en horari lectiu com extraescolar.^{[1][2]}
- Anirem reduint progressivament l'aportació de les famílies a la campanya de teatre escolar.^{[1][2]}
- Construirem **bucs d'assaig a Ca n'Oliveres**.^{[1][2]}
- Continuarem fent **créixer el Festival Pont a les Arts Sonores (PAS)** com a festival de referència en el calendari musical d'estiu.^{[1][2]}
- L'Escola de Música continuarà incrementant la seva oferta d'activitats d'iniciació en horari extraescolar a les diferents escoles de Martorell i el seu suport en horari lectiu.^{[1][2]}
- Donarem continuïtat i suport als anys musicals i de les **Joventuts Musicals de Martorell**.^{[1][2]}
- Consolidarem la **programació estable d'actuacions musicals a la Nau #2** de Ca n'Oliveres.^{[1][2]}
- Potenciarem la **programació estable** de teatre i altres arts escèniques.^{[1][2]}

Arts Visuals

- Treballarem en l'adequació i **condicionament de Ca l'Oller** per millorar-ne els espais i habilitant un nou taller d'escultura, posicionant-lo com a motor de la creació de les arts plàstiques.^{[1][2]}
- Dotarem les escoles d'espais adequats i permanents per dur a terme tallers d'Arts Plàstiques.^{[1][2]}
- **Potenciarem als centres educatius l'art contemporani** oferint-los suport formatiu i una oferta pedagògica per a la seva realització.^{[1][2]}
- **Potenciarem l'inTartvenció** per incrementar la presència de les arts plàstiques als carrers de Martorell.^{[1][2]}
- Facilitarem **espais públics per afavorir la presència de creacions artístiques als carrers i places**.^{[1][2]}

Cinema i Audiovisuals

- Desenvoluparem conjuntament amb el Departament de Cultura el **programa CINC** per fomentar l'oferta de cinema infantil.
- Consolidarem la **programació** de cinema ja endegada.^{[1][2]}
- Continuarem endegant nous programes específics de promoció en l'àmbit de les arts plàstiques, musicals, artístiques i cinematogràfiques.

Patrimoni i Cultura Popular i Tradicional^{[1][2]}

- Crearem un **centre de cultura popular i tradicional** que serà seu d'aquestes entitats amb espai per a gegants, bestiari i assajos.^{[1][2]}
- Difondrem la cultura popular a les escoles per afavorir el seu coneixement i la pràctica.^{[1][2]}
- Acabarem la dotació de la **Nau 3 de Ca n'Oliveres** de recent construcció, per consolidar-la com a seu del Patronat de la Cavalcada de Reis.
- En l'àmbit del Patrimoni històric, **incrementarem la dotació de recursos** per accentuar les activitats de conservació i recerca.^{[1][2]}
- Consolidarem l'increment pressupostari destinat a la recerca, documentació i divulgació de la història de Martorell.
- **Afavorirem el coneixement del Patrimoni dels Museus** locals donant relleu a la rajola i la ceràmica com elements característics de la nostra població.^{[1][2]}
- Crearem els **premis/beques** d'estudi de la història de Martorell i la publicació dels seus resultats.^{[1][2]}
- Afavorirem la consolidació del fossar de Sant Bartomeu i el coneixement de la història de la Casa i la família Par, seu del Museu Muxart.^{[1][2]}
- Desenvoluparem un **projecte museogràfic per al refugi antiaeri de la Guerra Civil** de la plaça de la Vila.^{[1][2]}
- La **Fira de Primavera** continuarà creixent al voltant de la llegenda del Pont del Diable com a signe d'identitat de Martorell.^{[1][2]}
- La **Festa Major** oferirà activitats de lleure diürn i nocturn i transformarà per uns dies la Piscina d'Estiu en la gran platja urbana de Martorell.^{[1][2]}
- Pel **Roser** continuarem apostant pel creixement progressiu del Vimart com a fira gastronòmica i enològica.

Altres:

- Crearem una mesa de programació cultural **per afavorir la coordinació a l'hora de programar activitats, amb la participació de les entitats i regidories**.^{[1][2]}

- Crearem el carnet cultural per facilitar l'accés a les activitats i serveis culturals.

Cal assenyalar que **la majoria d'aquestes mesures tenen un caràcter força continuista**, centrant-se sobre tot en continuar impulsant o consolidant activitats ja en marxa, com és el cas de les diverses festes de caràcter més popular (Fira de la Primavera, Festes del Roser, Festa Major), les activitats en l'àmbit de la literatura, les programacions estables, etc. Es tracta, per tant, de seguir reforçant el camí ja encetat i que segueix les tres línies d'actuació prioritària que assenyalàvem anteriorment.

Per acabar d'emmarcar aquest darrer exercici de planificació i analitzar l'evolució de la política cultural a Martorell en els últims anys, resulta interessant revisar els diversos estudis i plans que s'han anat desenvolupant des del 2008 i que tenen vinculació amb la cultura, any en el que es va portar a terme el primer Pla d'Acció Cultural. Efectivament, en els darrers anys s'han realitzat altres exercicis estratègics al territori, d'entre els quals destaquen per la seva relació amb l'àmbit cultural:

Taula 9. Plans i estudis de caràcter estratègic desenvolupats a Martorell i amb vinculació amb l'àmbit cultural

Any	Pla / Estudi	Descripció
2008	Pla d'Acció Cultural	Es va basar en el document de diagnòstic elaborat en els anys 2004-2005 i proposava tres àmbits prioritaris d'actuació, així com 9 línies estratègiques.
2014	Estudi de necessitats de la xarxa d'equipaments per a la redacció del POUM.	Es va analitzar la situació dels equipaments del municipi, les necessitats i disponibilitats, proposant un pla d'inversions a curt, mitjà i llarg termini per a optimitzar, adequar o millorar les dotacions existents, i crear-ne de noves.
2015	Pla d'Acció Municipal de Martorell 2015-2019	Recull de les principals mesures i iniciatives de l'Ajuntament de Martorell en el període 2015-2019.
2017	Pla Educatiu d'Entorn de Martorell	Defineix les polítiques i accions municipals en l'àmbit de l'educació a partir d'un exercici de diagnòstic de caràcter participatiu.
2019	Pla Local de Joventut de Martorell 2019-2022	Inclou una diagnosi sobre la situació de la gent jove al municipi i defineix les principals línies d'actuació pels propers cinc anys.

Cal destacar que **la crisi econòmica iniciada al 2008 va limitar de forma molt notable el seguiment i aplicació de les mesures proposades en el PAC 2008**, no havent-se utilitzat com a guia de l'actuació cultural municipal. Malgrat això, considerem que el pla recollia ja propostes rellevants, moltes de les quals continuen sent vigents a dia d'avui, detectant-se avenços més o menys acusats en les diverses mesures proposades en aquell moment, tal i com es detalla a continuació a la Taula 10.

PAC Martorell 2008

Àmbit 1: Un nou paper de la cultura a Martorell

Línia estratègica 1: Un nou model de ciutat

Línia estratègica 2: La potenciació dels recursos interns

Àmbit 2: Serveis i Equipaments culturals bàsics

Línia estratègica 3: El desenvolupament de les arts

Línia estratègica 4: El desenvolupament del patrimoni

Línia estratègica 5: Per un increment de les pràctiques culturals

Línia estratègica 6: Comunicar millor la cultura

Àmbit 3: La cultura com a factor de convivència

Línia estratègica 7: La festa com a factor de cohesió social

Línia estratègica 8: Reforçar el paper del teixit associatiu

Línia estratègica transversal 9: Una aposta pel treball amb joves

Taula 10. Mesures proposades en el PAC 2008 i vinculació amb el Pla de Govern actual

Pla Estudi Any	Mesures proposades	Principals iniciatives / Descripció	Nivell d'implementació i vinculació amb la planificació cultural present
PAC 2008- 2018	Línia estratègica 1: Un nou model de ciutat ^{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7}	L'objectiu d'aquesta línia era que la cultura ajudés a normalitzar l'accés de la ciutadania d'un sector de Martorell a un altre : - o Fer de la cultura un revulsiu de l'ordenació urbanística de Martorell. - o Recuperar la centralitat del nucli de la Vila.	Cal destacar que en els darrers anys s'han anat prenent mesures per rehabilitar/impulsar diversos equipaments culturals del nucli de la Vila, com la Famàcia Bujons, els Arxius Municipals, els espais d'arts visuals, etc., per la qual cosa podem afirmar que, efectivament, s'ha treballat per fer de la cultura un revulsiu de l'ordenació urbanística de Martorell . Tot i els esforços, però, no s'han aconseguit els resultats desitjats i el cert és que el nucli de la Vila ha continuat el seu procés de deteriorament i perdent protagonisme. Aquest treball, però, té continuïtat en el Pla de Govern 2019-2023, amb l'aposta per rehabilitar el Teatre El Progrés i fer d'ell el centre de referència per les arts escèniques a la ciutat. També cal destacar en el Pla de Govern la voluntat d'incrementar la dotació de recursos per política patrimonial , la qual cosa pot contribuir a reforçar el paper del nucli de la Vila.
	Línia estratègica 2: La potenciació dels recursos interns	Aquesta línia contemplava: - o Potenciació del Patronat Municipal de Cultura. - o Increment del pressupost i els recursos humans destinats a Cultura. - o Posada en marxa de mecanismes de coordinació amb altres regidories, especialment joventut. - o Definir un pla de recerca de patrimoni dirigit a la indústria local.	Amb motiu de la crisi iniciada al 2008, i tal i com es registra a la majoria de municipis, els recursos destinats a Cultura van sofrir una davallada important . Cal assenyalar també que la tendència mostra una reducció progressiva dels recursos destinats a cultura. En clau positiva, cal destacar que al 2019 s'han establert mecanismes de coordinació formal entre les regidories que tenen més vinculació : Cultura, Joventut, Ensenyament, la qual cosa afavorirà sens dubte la planificació i actuació més coordinada i coherent entre aquestes àrees. Malgrat que no s'ha portat a terme un pla de recerca de patrimoni dirigit a la indústria local, sí s'han establert col·laboracions puntuals amb indústries locals pel desenvolupament d'algunes activitats culturals.

Línia estratègica 3: El desenvolupament de les arts	Aquesta línia contemplava: ○ Convertir el Centre Cultural en un espai dedicat íntegrament a la cultura. ○ Fer de la nova biblioteca un motor cultural de Martorell i potenciar els seus serveis i activitats. ^[1] ○ Acord amb El Progrés per condicionar la sala i establir una programació estable d'arts escèniques i música. ○ Acord amb El Foment per condicionar la sala per a usos socials de les entitats de Martorell i fer una programació estable d'arts escèniques i música. ○ Fer de la Casa de cultura a la Vila un equipament de difusió cultural lligat al patrimoni. ○ Reforçar l'Escola Municipal de Ca l'Oller com a centre de formació en arts plàstiques i oficis artístics. ○ Reforçar l'Escola Municipal de Música, assolint acords per impartir formació musical reglada, ampliant les seccions i millorant la comunicació amb el públic potencial. Donar impuls a una jove orquestra. ○ Establir, conjuntament amb la regidoria i les polítiques de Joventut, una proposta de suport a la creació artística, amb la definició d'espais per cedir a artistes que vulguin treballar i produir les seves obres: tallers per artistes, espais insonoritzats, etc. ○ La política de suport a la creació és feble i molt centrada en els concursos.	Els avenços en aquesta línia han estat diversos, però cal destacar sens dubte la creació de la nova biblioteca, que s'ha creat d'acord amb les directrius de la Diputació de Barcelona i juga un important paper dinamitzador. L'acord amb El Progrés es va materialitzar l'any 2015 i actualment s'estan buscant els recursos per a la rehabilitació de l'edifici, la qual cosa acabarà de completar la Xarxa d'equipaments culturals de la ciutat, tal i com veurem més endavant en el capítol 2.3.2. També s'està treballant en un conveni amb el Bisbat i la Parròquia de Sta. Maria de Martorell (propietària d'El Foment), segons el qual l'Ajuntament passarà a gestionar directament l'equipament. Per altre part, cal assenyalar que el Centre Cultural ha passat a ser un espai sota la Regidoria de Joventut i ha perdut el seu paper de centralitat en la cultura. Per la seva part, la Caserna ha estat finalment l'equipament lligat al patrimoni, mentre que la Casa de Cultura acull oficines de Benestar social, així com un auditori que utilitzat pel cicle de cinema organitzat per l'associació Cinema del Diable. En l'àrea de suport a la creació es detecten avenços més moderats i constitueix, sens dubte, un dels aspectes que l'actual Pla de Govern necessita impulsar amb més força. En aquest sentit, destaca la voluntat manifesta d'incrementar la oferta de l'Escola Municipal de Música, així com de millorar l'acondicionament de Ca l'Oller, dotar a les escoles d'espais adequats per dur a terme tallers d'Arts Plàstiques i, en general, la voluntat d'oferir als centres educatius una oferta pedagògica en l'àmbit de l'art contemporani i el teatre. El cert és que el suport a la creació continua basat fonamentalment en els premis i concursos mentre que continuen mancant espais per a la producció. ^[1]
Línia estratègica 4: El desenvolupament del patrimoni Repensar tota la política patrimonial: existència	Aquesta línia contemplava: ○ Desenvolupar un Pla de dinamització del patrimoni cultural a càrrec del Centre d'Estudis Martorellencs. ○ Incrementar el rendiment cultural dels museus, resolent les deficiències dels edificis i renovar els aspectes museològics i museogràfics.	Cal destacar que amb el conveni establert amb el Centre d'Estudis Martorellencs (CEM) s'ha encetat ja una línia de treball conjunta per la dinamització del patrimoni cultural. ○ Malgrat això, encara no s'ha desenvolupat un Pla de dinamització del patrimoni cultural i, des del CEM així com altres entitats vinculades a patrimoni, es continua insistint en la

d'un patrimoni natural, arqueològic, arquitectònic i etnogràfic que és necessari preservar i posar en valor, susceptibles d'un major aprofitament.	- o Potenciar el museu de l'Enrajolada que creix com a espai cultural amb la renovació interna i la nova connexió amb la Casa de Cultura adjacent, disposant d'espais d'auditori i altres necessaris. - o Condicionar el museu Vicens Ros amb les seves extensions, definint-lo conjuntament amb el de l'Enrajolada. - o Crear un acte ritual festiu anual al voltant del Pont del Diable per l'elevat valor simbòlic que té per a la població i per ser la principal imatge coneguda de Martorell a l'exterior. ^[17] ^[52P] - o Endegar a la l'antiga caserna de cavalleria una intervenció d'urgència de rehabilitació del sostre recentment enfonsat de manera parcial. ^[17] ^[52P] - o Potenciar el patrimoni etnogràfic basat en els elements intangibles de la memòria compartida: fires i festes, figures, balls representatius, etc. ^[17] ^[52P] - o Dissenyar una proposta de turisme cultural per a públic escolar, adult local i visitant.	- o seva necessitat. - o Sí que s'ha potenciat el paper del Pont del Diable com a element simbòlic de Martorell, havent-s'hi desenvolupat diversos espectacles i produccions de caràcter tradicional i contemporani. - o L'antiga Caserna va ser enderrocada l'any 2008 i l'edifici actual és una reconstrucció de l'antiga caserna, duta a terme l'any 2012, que actualment acull el Centre d'Interpretació del Patrimoni Històric. - o Hi ha hagut una aposta notable per potenciar el patrimoni etnogràfic basat en elements intangibles de la història de Martorell. És el cas de la recuperació de les festes del Roser o la Fira de Primavera. - o S'han dissenyat diversos itineraris/rutes per visitar el patrimoni històric del municipi de manera puntual, però no hi ha hagut una planificació estratègica clara en aquest àmbit.
Línia estratègica 5: Per un increment de les pràctiques culturals	Aquesta línia incloïa: - o Establir programes específics de cada equipament o servei per arribar a nous públics. ^[17] ^[52P] - o Estimular les pràctiques culturals amateurs en tots els espais de la ciutat i donar suport a les entitats que treballen en aquest àmbit - o Incentivar la implicació de les Associacions de Veïns en la pràctica cultural a Martorell. ^[17] ^[52P] - o Treballar de forma supramunicipal amb els municipis del voltant de Martorell en propostes comuns ^[17] ^[52P] - o Col·laborar amb el programa curricular del Batxillerat Artístic de l'IES Pompeu Fabra. ^[17] ^[52P]	- o Malgrat que s'han fet algunes accions puntuals de creació de públic, no s'ha desenvolupat una política per arribar a nous públics per part de cada equipament o servei i tampoc hi ha una política suficientment estructurada i/o clara per part de la Regidoria en conjunt en aquest sentit. - o Pel que fa a la col·laboració amb altres municipis, cal destacar que durant l'etapa de confinament provocada per la pandèmia del Covid-19, s'ha establert una col·laboració molt estreta entre els municipis que integren el Baix Llobregat. La primera experiència ha estat l'organització i producció conjuntament del festival El Baix és Cultura. S'ha establert un grup de treball integrat pels coordinadors i tècnics culturals dels diferents municipis per poder establir criteris comuns d'actuació. En definitiva, s'ha assentat una base sòlida per futures programacions conjuntes.
Línia estratègica 6: Comunicar millor la cultura	- o Fer un estudi de públics actual i potencial de la cultura de Martorell - o Diversificar els mitjans de comunicació habituals ^[17] ^[52P] - o Reforçar l'agenda cultural i els canals audiovisuals de comunicació. ^[17] ^[52P] - o Buscar en els formats digitals una eina per arribar a nous públics, sobretot els més joves ^[17] ^[52P]	- o No s'ha fet cap estudi de públics i continua havent una gran part de la població aliena a les activitats culturals. - o S'ha engegat el projecte Fes Martorell, però el seu funcionament és millorable pel que fa a l'actualització dels continguts. No s'ha portat a terme una avaluació de la iniciativa que permeti constatar a quins perfils de públics s'està arribant. - o També cal millorar la coordinació dins la regidoria de cultura

	- o Potenciar les TIC treballant de manera transversal amb la regidoria de Comunicació i Participació ciutadana i la regidoria d'Innovació, Noves Tecnologies i Mitjans de Comunicació. ^[1] ^[2] ^[3] ^[4] ^[5] - o Incorporar al butlletí municipal una secció fixa dedicada a la cultura i al moviment associatiu. ^[1] ^[2] ^[3] ^[4] ^[5]	pel que fa a la comunicació de les activitats culturals. Seria interessant revisar els diferents canals de comunicació i dissenyar una estratègia de comunicació integrada i compartida per cadascun dels equipaments i diverses àrees d'activitat de la regidoria.
Línia estratègica 7: La festa com a factor de cohesió social	- o Facilitar l'accés i la participació a les festes de Martorell i les d'abast nacional - o Atendre especialment les festes de barri com a espais de interrelació cultural ^[1] ^[2] ^[3] ^[4] ^[5] - o Treballar conjuntament amb els centres educatius el sentit i la pràctica de les festes populars ^[1] ^[2] ^[3] ^[4] ^[5] - o Facilitar la incorporació a les festes populars de Martorell a les persones d'altres comunitats, com a vehicle d'integració social. ^[1] ^[2] ^[3] ^[4] ^[5] - o Potenciar els elements de la cultura tradicional i popular	Hi ha hagut un impuls considerable de les festes i tradicions populars com element de cohesió, impuls que continua recollint el present Pla de Govern. S'han revitalitzats festes tradicionals del municipi i s'han posat en valor elements singulars com el Pont del Diable. Cal destacar que hi ha hagut esforços explícits per diversificar els perfils de públic, especialment en el cas de festes de caire més popular. Cal, però, seguir avançant en aquest sentit per garantir que la cultura pugui jugar un paper rellevant en la cohesió social a Martorell, trobant-se a faltar mesures més clares en aquest sentit en el actual Pla de Govern.
Línia estratègica 8: Reforçar el paper del teixit associatiu	- o Creació del Consell de Cultura - o Un professional dedicat a les relacions amb les entitats i la coordinació del Consell de Cultura - o Reforçar els criteris de suport a les entitats en funció dels projectes que presentin - o Fer un catàleg infraestructures, serveis i recursos públics, privats i associatius de Martorell a disposició de les entitats ^[1] ^[2] ^[3] ^[4] ^[5]	Malgrat s'ha treballat força amb les entitats, continua sent necessari organitzar millor aquesta feina i donar-los més protagonisme. Sens dubte, la creació d'una Taula de Programació, prevista en el darrer Pla de Govern, contribuirà en aquest sentit i donarà resposta a una de les demandes més importants per part del teixit associatiu de Martorell, tal i com veurem en el proper capítol.
Línia estratègica transversal 9: Una aposta pel treball amb joves	- o Establir mecanismes de treball conjunt, regulats, formals i amb tot el suport institucional. ^[1] ^[2] ^[3] ^[4] ^[5] - o Incloure en aquest treball conjunt altres àrees que puguin implicar-s'hi per a accions concretes: dona, participació, educació, etc. ^[1] ^[2] ^[3] ^[4] ^[5] - o Considerar la joventut una prioritat a la majoria de programes, projectes i equipaments culturals. ^[1] ^[2] ^[3] ^[4] ^[5]	Tal i com ja hem esmentat anteriorment, des de fa alguns mesos s'han iniciat reunions quinzenals entre els coordinadors de les regidories que tenen un lligam estret: Cultura, Joventut, Ensenyament. Reforçar la interacció entre aquestes àrees, així com els seus mecanismes de col·laboració entre elles, és sens dubte un punt fonamental per assegurar l'eficiència en les actuacions i una actuació coordinada i coherent en matèria de cultura.

Veiem, per tant, **que s'ha avançat de forma rellevant en diversos àmbits malgrat la complexitat i limitacions econòmiques del context**. Per altre part, l'actual Pla de Govern continua en la línia encetada i demostra voluntat d'encarar algunes de les mancances que ja s'assenyalaven en el PAC 2008 i que continuen vigents a dia d'avui:

- **Cal millorar la coordinació entre els agents culturals del municipi**, així com d'aquests amb la Regidoria de Cultura. El nou Pla de Govern preveu la creació d'una Taula de Programació cultural per afavorir la coordinació a l'hora de programar activitats, amb la participació de les entitats i regidories.
- **Cal acabar de desenvolupar la xarxa d'equipaments culturals**. Malgrat s'han fet inversions importants com la de la nova Biblioteca Francesc Pujols, la rehabilitació de l'Arxiu Municipal, la Farmàcia Bujons o la Caserna, s'han anat endarrerint moltes de les inversions previstes com la rehabilitació del Teatre El Progrés. Cal destacar, però, que s'han estat prioritzant esforços en aquest sentit i l'Ajuntament es troba actualment en la recerca de subvencions i ajuts per portar a terme la necessària rehabilitació d'aquest edifici. Al mateix temps, un equipament que s'havia previst com a principal centre cultural de la ciutat, ha estat finalment desproveït de la seva finalitat originària i actualment es el centre de referència per la Regidoria de Joventut.
- **Cal enfortir les polítiques de suport a la creació**. Cal destacar en aquest sentit que el nou Pla de Govern inclou la creació de bucs d'assaig a Ca n'Oliveres i el reforçament de l'activitat de les dues escoles artístiques del municipi: l'Escola Municipal de Música i l'Escola de Ca l'Oller, malgrat sense especificar-ne com. En general, hi ha una clara voluntat de reforçar la part pedagògica amb coordinació amb les escoles i instituts.
- **Cal continuar treballant en la creació i diversificació de públics, així com en la millora de la difusió** de la cultura. No s'ha portat a terme, per exemple, cap estudi dels hàbits culturals al municipi i no es disposa de dades que puguin ajudar a definir les polítiques culturals. En nou Pla de Govern només esmenta com a mesura dirigida a millorar la difusió de la cultura, la creació d'un carnet cultural per facilitar l'accés a les activitats culturals.
- **La feblesa del sector privat també és una mancança que encara no s'ha resolt**. Continua sense haver una oferta de cinema privada i no s'han impulsat iniciatives dirigides a fomentar les indústries culturals al municipi ni s'han establert contactes amb les àrees de promoció econòmica.

Per últim, cal destacar que **l'Ajuntament de Martorell és un agent actiu a l'hora de demanar recolzament tècnic a les altres administracions de Catalunya** (Generalitat de Catalunya, Diputació de Barcelona, etc.). A mode d'exemple, es detallen alguns dels ajuts que l'Ajuntament ha sol·licitat a la Diputació de Barcelona en els darrers anys:

Recurs: Suport a projectes culturals per a municipis i ens supramunicipals de més de 20.000 habitants (2016):

- **Actuacions per al desenvolupament cultura local de Martorell**

Recurs: Plans i projectes per al desenvolupament cultural local (2019):

- **Realització del PAC**

Recurs: Projectes culturals per a ens locals de menys de 50.000 habitants (2020):

- **Escenificació de la Llegenda del Pont del Diable Versió 9**

Recurs: Festival Artístics:

- **Festival PAS (Pont a les Arts Sonores)**

AGENTS (I):

L'AJUNTAMENT DE MARTORELL

Fets principals

L'Ajuntament de Martorell és, juntament amb les entitats culturals, l'actor principal en l'àmbit de la cultura al municipi, amb la promoció, rehabilitació, gestió i manteniment d'una xarxa força nodrida d'equipaments culturals i aportant el gruix de les inversions i pressupostos culturals.

La Regidoria de Cultura, Patrimoni Històric i Museus és l'organisme encarregat de la cultura i depèn del Patronat Municipal de Serveis d'Atenció a les Persones. Està composta per un equip de 18 persones i recentment s'ha fet un esforç per clarificar rols i tasques, la qual cosa facilitarà, sens dubte, el treball coordinat i en equip.

La coordinació amb altres regidories (especialment Joventut i Ensenyament) ha estat fins ara, fonamentalment, de caràcter informal. Recentment, però, s'han començat a realitzar reunions bimensuals entre els coordinadors tècnics d'aquestes regidories, quelcom fonamental si atenem a la coincidència d'objectius i programacions.

El percentatge destinat a cultura en relació al pressupost global de l'Ajuntament, així com la despesa en cultura/habitant són, en els darrers anys, similars als registrats per altres municipis de la província de Barcelona.

Malgrat la complexitat i limitacions econòmiques que han marcat el context en els darrers anys, hi ha hagut avenços importants en matèria de cultura, si bé no han estat guiats per un marc estratègic definit. Es detecten varies línies de treball prioritàries: i) la revitalització d'activitats culturals vinculades al calendari festiu i amb una base històrica; ii) el recolzament i col·laboració amb les iniciatives de les entitats; i iii) la política patrimonial, lligada també a l'ordenació i desenvolupament urbanístic.

El Pla de Govern 2019-2023, recull un llarg llistat de mesures en matèria de cultura, moltes d'elles amb un caràcter continuista. Destaquen les relatives a la promoció de la lectura i la Literatura, arts escèniques i musicals i les relacionades amb el patrimoni i la cultura popular. Les mesures de suport a la creació es centren en consolidar les escoles municipals. Destaca la creació d'una mesa de programació cultural per afavorir la coordinació i participació del teixit associatiu.

Algunes de les mancances que s'identificaven en els diversos estudis portats a terme continuen vigents, però l'actual Pla de Govern mostra voluntat d'encarar algunes d'elles: la manca d'un organisme o de mecanismes de coordinació i participació entre els agents culturals del territori; la necessitat d'acabar de desenvolupar i ordenar la xarxa d'equipaments culturals; la feblesa de les polítiques de suport a la creació, la mancança d'estudis i dades sobre hàbits culturals de la població, així com un sector privat feble i amb el que no hi ha mecanismes de contacte, coordinació o suport.

El teixit associatiu a Martorell

Tot i que el gruix de l'activitat cultural és impulsada per l'Ajuntament de Martorell, **les entitats representen també un actor destacat en el panorama cultural del municipi**. Poden ser un important factor de mobilització i de generació d'idees i juguen un paper notable en algunes de les activitats culturals de Martorell.

Pel desenvolupament del present PAC i amb l'objectiu de recollir de primera ma la visió i expectatives de les entitats culturals de Martorell, es van portar a terme dues activitats: i) per una banda, una enquesta¹² on van participar més de la meitat de les entitats actualment actives a Martorell i que va permetre recollir informació sobre el seu perfil, així com la seva valoració general sobre el panorama cultural de la ciutat; i ii) per una altra, dues sessions de treball on van participar un total de 20 entitats, així com 10 professionals culturals i artistes, i que van permetre identificar els principals reptes en l'àmbit cultural des del seu punt de vista, així com fomentar el treball de col·laboració entre elles per la recerca de solucions pels reptes identificats. S'inclou informació detallada sobre el desenvolupament i contingut d'aquestes sessions de treball en l'Annex 1. La informació d'aquest capítol es basa fonamentalment en les dades i informacions recollides a través d'aquestes dues iniciatives.

Nombre i perfil de les entitats culturals a Martorell

Segons dades del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, al municipi hi ha més de dues centes trenta entitats de diferents àmbits, entre les que destaquen 96 entitats culturals. Això representa que **un 40,3% de les entitats del municipi són de caire cultural**, un percentatge igual al de la mitjana del Baix Llobregat o el de la Província de Barcelona.

Si atenem al rati d'entitats per cada 1.000 habitants, veiem que Martorell està per sobre de la mitjana del Baix Llobregat, però lleugerament per sota de la registrada per la Província de Barcelona. Així, a Martorell aquest rati és de 3,45 entitats culturals /1000h mentre que la mitjana de la Província de Barcelona és de 4,02.

Taula 11. Nombre d'entitats. Comparativa territorial i per cada 1.000 habitants

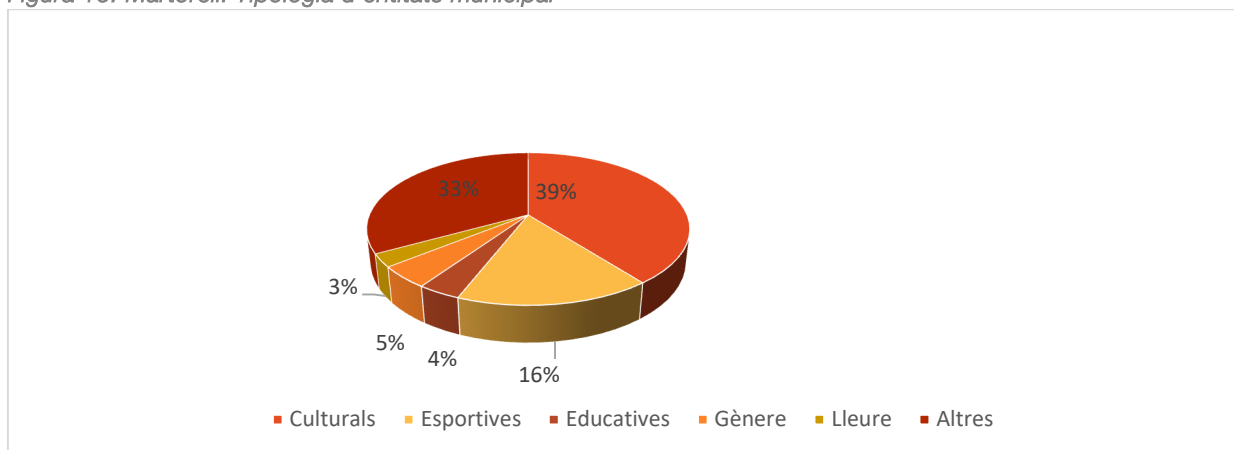
2019	Entitats	Entitats culturals	% Entitats culturals/Entitats	
Martorell	238	96	40,3%	
Baix Llobregat	5.857	2.361	40,3%	
Província Barcelona	56.094	22.525	40,2%	

2019	Entitats	Entitats/1000 h.	Entitats culturals	Entitats culturals/1000 h.
Martorell	238	8,55	96	3,45
Baix Llobregat	5.857	7,15	2.361	2,88
Província Barcelona	56.094	10,00	22.525	4,02

Font: elaboració del CERC a partir de dades publicades pel Departament de Justícia, Generalitat de Catalunya
Actualització: novembre 2019 http://justicia.gencat.cat/ca/serveis/guia_d_entitats/#

¹² L'enquesta es pot consultar en l'Annex 2

Figura 15. Martorell. Tipologia d'entitats municipal

Nota: la categoria "altres" inclou associacions d'altres, de veïns, socials i de cooperació. Actualització novembre 2019

Font: elaboració del CERC a partir de dades publicades a la pàgina web de l'Ajuntament de Martorell

<http://www.martorell.cat/martorell/guia/associacions-i-entitats.htm>

Cal destacar que les dades pel que fa al nombre d'entitats registrades per la Generalitat no coincideix amb les proporcionades per l'Ajuntament donat que en el primer registre hi ha totes les entitats que s'han inscrit al marge de si continuen actives o s'han dissolt, mentre que en el segon només hi ha les entitats que actualment duen a terme una vida cultural al municipi. L'ús de les dades de la Generalitat, tot i ser menys precises (inclou moltes entitats que pràcticament ja han deixat d'existir) permet la comparativa de Martorell amb altres escales territorials.

Utilitzant les dades proporcionades per l'Ajuntament de Martorell, identifiquem finalment **41 entitats en l'àmbit cultural a Martorell, tot i que algunes d'elles ja no semblen estar gaire actives**. Algunes entitats destaquen per la seva importància històrica i el seu arrelament a la ciutat i moltes disposen d'un local de referència, la gran majoria en locals municipals o dins d'equipaments com el Centre Cultural.

La següent taula recull les entitats actives a Martorell en l'actualitat, així com una breu descripció de les seves activitats:

Taula 12. Llistat d'entitats actives en l'àmbit cultural a Martorell:

Entitat	Objectius i àmbit d'actuació	Àmbit d'actuació: formació / creació / difusió	Mecanisme de suport per part de l'Ajuntament
Entitats de Cultura Popular i Tradicional			
SECCIÓ SARDANISTA DE MARTORELL	Promoure i difondre la sardana en totes les seves expressions a Martorell i rodalies.	Formació, difusió	Subvenció projecte d'activitats/ cessió espai
CARAMELLES DE MARTORELL	Mantenir viva la tradició de les caramelles a Martorell	Formació, difusió	Subvenció projecte d'activitats
COLLA DE DIABLES I DRAC DE MARTORELL	Promoure la tradició dels diables i la cultura popular	Formació, difusió	Subvenció projecte d'activitats/ cessió espai
COLLA de GEGANTERS DE MARTORELL	Fomentar les cercaviles de gegants i la cultura popular	Formació, difusió	Subvenció projecte d'activitats/ cessió espai
ESBART DANSARE DE MARTORELL	Fomentar la dansa tradicional i la cultura popular	Formació, difusió	Subvenció projecte d'activitats/ cessió espai

AMICS DE SANT ANTONI ABAT DE MARTORELL	Mantenir i fomentar les tradicions catalanes, principalment les locals	Difusió	Conveni/ cessió espai
COLLA DE CAPGROSSOS DE MARTORELL	Potenciar els capgrossos com a element d'identitat del poble i de participació popular Dinamitzar les festes pròpies de Martorell i donar a conèixer els capgrossos a la ciutadania	Formació, difusió	Subvenció projecte d'activitats/ cessió espai
ASSOCIACIÓ PATRONAT CAVALCADA REIS DE MARTORELL	Mantenir viva la tradició de la cavalcada de Reis	Difusió	Conveni/ cessió espai
CENTRE CULTURAL I RECREATIU EL PROGRÉS	Organització d'activitats culturals i artístiques Cultura, patrimoni i música	Formació, difusió	Conveni
Entitats d'Arts Escèniques i Musicals			
ASSOCIACIÓ MUSICAL BANDA DE MARTORELL	Promoció i difusió de la música per a banda	Formació, difusió	Subvenció projecte d'activitats/ cessió espai
COR INOVYN DE MARTORELL	Pràctica de la música polifònica; Intercanvi amb altres agrupacions dins del camp musical.	Formació, difusió	Subvenció projecte d'activitats
ASSOCIACIÓ MUSICAL I CULTURAL CAN BROS	Promoure les activitats culturals i musicals, organitzar activitats on els músics es puguin expressar, promocionar la música ska, jamaicana, dignificar els músics, crear un circuit local musical.	Formació, difusió	
MARTUKADA	Promoció, Foment i Difusió de la musica i la cultura procurant la formació cultural de socis, veïns i ciutadans en general.	Formació, difusió	Cessió espai
ASSOCIACIÓ JOVENTUTS MUSICALS DE MARTORELL	- Contribuir al coneixement, cultiu, foment i difusió de les tradicions musicals. - Organització del cicle M'clàssics; programació de joves intèrprets de música clàssica en espais singulars del municipi (8-10 concerts any) - Organització del concurs de cant	Difusió	Subvenció projecte d'activitats
CORAL ARS NOVA	- Promoure i difondre la música i la cultura tradicional i popular - Treballar nous repertoris, difusió del cant coral i captació de nous cantaires	Formació, difusió creació	Subvenció projecte d'activitats/ cessió espai
LA XARXA	Promoure el teatre per als infants i les famílies. Xifres principals: 1500 espectadors durant l'any 200 representacions a l'any	Difusió	Conveni
EL FOMENT VIU	Gestionar el teatre de El Foment Parroquial de Cultura Desenvolupament d'una programació mensual amb el suport de l'Ajuntament. Actualment ja no està activa.	Difusió	Conveni.
ASSOCIACIÓ AULA DE TEATRE DE MARTORELL	Fomentar els valors a través de les arts escèniques; Organitzar esdeveniments relacionats amb les arts escèniques; contribuir en la formació i investigació de les arts escèniques.	Formació, difusió, creació	Subvenció projecte d'activitats/ cessió espai
TIM TEATRE INDEPENDENT	Fomentar el teatre a Martorell Realització de cursos de teatre	Formació, difusió creació	Subvenció projecte d'activitats/ cessió espai
ASSOCIACIÓ DANCE ART FACTORY	Dansa i Arts Escèniques	Formació, difusió	

ASSOCIACIÓ DE BALL LA MARTORELL SALSERA	La pràctica dels balls de saló sense caràcter professional.	Formació, difusió	
Entitats d'Arts Visuals, Artesania i Disseny			
ASSOCIACIÓ D' ARTISTES PLÀSTICS DE MARTORELL	Crear i promoure iniciatives i activitats que afavoreixin les arts plàstiques en l'àmbit ciutadà local i comarcal; Donar formació de qualitat reconeguda	Formació, difusió creació	Subvenció projecte d'activitats/ cessió espai
ASSOCIACIÓ DE MANUALITATS DE MARTORELL	Potenciar el coneixement i la pràctica de les manualitats	Formació, difusió	
AMICS DE L'ART DE MARTORELL	Fomentar l'art en totes les seves vessants i disciplines	Formació, difusió creació	Subvenció projecte d'activitats/ cessió espai
ASSOCIACIÓ LA TRAMOIA	Realitzar treballs artesanals, dedicats a escenografies de teatre, construcció de carrosses. etc. i col·laborar amb les entitats culturals i socials del nostre poble.		
ASSOCIACIÓ DE PUNTAIRES DE MARTORELL	Ensenyar a fer puntes de coixí	Formació, difusió	Subvenció projecte d'activitats/ cessió espai
Audiovisuals i Cinema			
ASSOCIACIÓ CINEMA DEL DIABLE	Promoció i formació de la cultura audiovisual. Organització del Cicle de Cinema.	Formació, difusió	Subvenció projecte d'activitats
Literatura / Lectura Pública / Llengua			
FUNDACIÓ FRANCESC PUJOLS	Promocionar, fomentar, divulgar, prestigiar, protegir i defensar l'obra cultural i filosòfica de F. Pujols Conservar la seva tomba i la Torre de les Hores	Formació, difusió	Subvenció projecte d'activitats
ÒMNium CULTURAL SECCIÓ LOCAL DE MARTORELL	Promoció de la llengua, cultura i país	Difusió	
Patrimoni			
CENTRE D'ESTUDIS MARTORELLENCES (CEM)	Promoure el coneixement, la investigació i la conservació del patrimoni històric i natural de Martorell.	Formació, difusió creació	Conveni/ cessió espai
Altres			
ASSOCIACIÓ DELS AMICS DEL FERROCARRIL DE MARTORELL	Fomentar l'afició al ferrocarril en miniatura i la divulgació del món del tren real en totes les seves vessants	Formació, difusió	Subvenció projecte d'activitats/ cessió espai
AMCAM (Associació Cultural Amics de les motos clàssiques i antigues de Martorell)	Recuperar i restaurar motos antigues Arxiu fotogràfic local sobre el món del motor Organització de sortides socials	Difusió	Subvenció projecte d'activitats/ cessió espai
SOCIETAT ORNITOLÒGICA	Foment de l'elecció de la cria, selecció, encreuament i patrocini de concursos i exposicions	Difusió	Subvenció projecte d'activitats
SOLDIBY ASSOCIACIÓ CULTURAL I RECREATIVA	Promoure la solidaritat entre tots els associats i activitats culturals i lúdiques	Formació, difusió	Subvenció projecte d'activitats/ cessió espai
ANC ASSAMBLEA TERRITORIAL DE MARTORELL I CASTELLVÍ	Promoure les condicions polítiques i socials per a l'assoliment i constitució d'un estat català propi	Difusió	

ASSOCIACIÓ CASAL FRANCESC RIERA	Promoure la millora de la vida social i cultural de Martorell	Difusió	
ASSOCIACIÓ CULTURAL AL BASMA	Donar suport social, cultura, educatiu i laboral a les persones d'origen estranger, especialment, a les d'origen marroquí; Promoure la llengua i la cultura àrab; promoure la cultura a través del coneixement mutu	Difusió	
INTERCULTURAL REVELACION KARUMANTA	Promoure, ensenyar i participar en diferents activitats interculturals	Difusió	Subvenció projecte d'activitats
ASOCIACIÓN SOCIOCULTURAL DE LOS SENEGALESES-AS DE MARTORELL (ASSEMA)	Promocionar la cultura senegalesa a Martorell, buscant la integració dels col·lectius senegalesos per al millor coneixement de la cultura catalana y servir de punt de connexió per a una bona convivència.	Difusió	
MARTORELL QUEST FOR KNOWLEDGE ASSOCIACÓ	Espai de Cultura, conversa i relació en llengua estrangera.	Difusió, Formació	Cessió d'espai
ASSOCIACIÓ IDINÀMICS	L'objectiu de l'associació és el de dinamitzar grups de persones, amb una intenció lúdica i de creixement personal	Difusió, Formació	

Com es pot veure a la taula i es reflecteix en el gràfic 15, la majoria d'entitats s'emmarquen en les arts escèniques i musicals, seguides de prop per les entitats relacionades amb la cultura popular i tradicional: hi ha 12 entitats d'arts escèniques i/o musicals i 9 entitats de cultura popular i tradicional. Trobem, però, representació d'entitats d'altres disciplines com les arts visuals, les audiovisuals i el patrimoni, així com altres entitats lligades a aspectes culturals o identitaris concrets: des d'associacions de persones immigrants amb l'objectiu de promocionar la seva cultura natal, fins a grups units per interessos comuns com l'ornitologia, la cultura del ferrocarril, etc.

Figura 16: Entitats culturals de Martorell per àmbit

Font: Elaboració pròpia a partir de dades aportades per l'Ajuntament de Martorell

Les entitats més actives en el panorama cultural de la ciutat són, per una banda, les relacionades amb la cultura popular i tradicional, la majoria de les quals participen en la Festa major així com a d'altres esdeveniments de caire festiu de la ciutat; i, per un altre, aquelles entitats que col·laboren estretament amb l'Ajuntament i, per exemple, s'encarreguen de portar a terme

programacions estables. És el cas de: **El Foment**, responsable del cicle de teatre professional al llarg de l'any; **La Xarxa**, responsable de la programació de teatre infantil i familiar que es duu a terme mensualment; **Joventuts Musicals de Martorell**, de creació al 2016 i responsable de la programació M'Clàssics; i **l'Associació Cinema del Diable**, responsable del cicle de cinema que es porta a terme a la ciutat. Per altre part, pel seu arrelament a la ciutat, cal destacar **El Progrés**, entitat ubicada a un espai singular de titularitat privada i gran potencialitat i que ha signat recentment un conveni amb l'Ajuntament per tal que aquest s'encarregui de la rehabilitació i gestió d'aquest edifici. No podem oblidar a més el **Centre d'Estudis Martorellencs**, dedicat a la recerca i divulgació del patrimoni històric i natural del municipi i que compta amb un notable suport per part de l'Ajuntament, a més d'estar ubicat a un espai municipal: la Farmàcia Bujons. Per últim, cal destacar que l'associació **Aula de Teatre de Martorell** ha agafat una empenta decidida en els darrers anys i està portant a terme nombrosos tallers de teatre a les escoles i instituts de la ciutat.

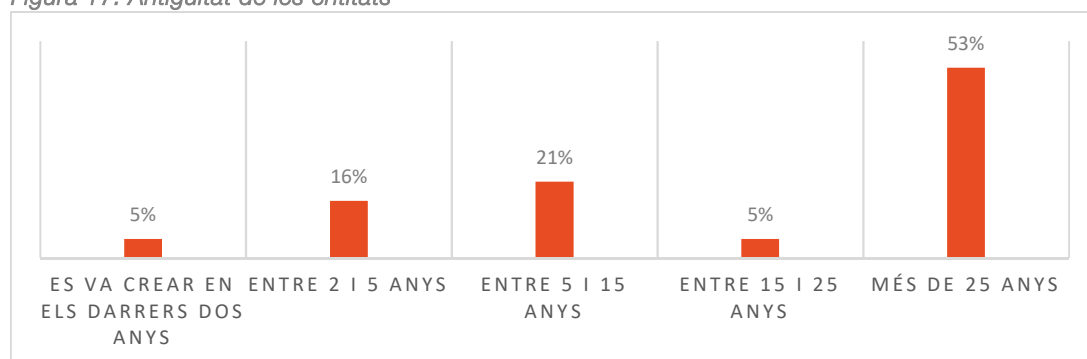
Per altre part, cal destacar que el Pla Local de Joventut de Martorell 2019-2022 identifica 8 associacions culturals de joves, que no semblen estar identificades o integrades en la seva activitat per part de la Regidoria de Cultura. Cal destacar, però, que el teixit associatiu juvenil és reduït i inestable. Algunes entitats poden ja no estar actives o tenir una activitat molt puntual.

Pel que fa al perfil de les entitats, l'enquesta realitzada en el marc del present exercici de planificació, ens aporta altre informació d'interès. Presentem a continuació les dades més rellevants¹³:

Antiguitat de les entitats

El teixit associatiu de Martorell té una llarga tradició. Més del 80% de les entitats de cultura popular i tradicional es va crear fa més de 25 anys i segueixen tenint un paper destacat en les festes i activitats culturals vinculada a la cultura popular i tradicional. Caldria plantejar-se si aquestes entitats, però, s'han adaptat als canvis que ha experimentat el municipi en aquests darrers 25 anys, sobre tot a nivell de representativitat poblacional. Les d'altres àmbits com arts escèniques o visuals són més joves, havent-se creat majoritàriament fa entre 5 i 15 anys. Si atenem al global d'entitats, veiem que **més del 50% d'entitats té una trajectòria superior als 25 anys**, la qual cosa també posa de manifest la necessitat d'atendre al seu relleu generacional:

Figura 17: Antiguitat de les entitats

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades recollides a l'enquesta a les entitats culturals de Martorell

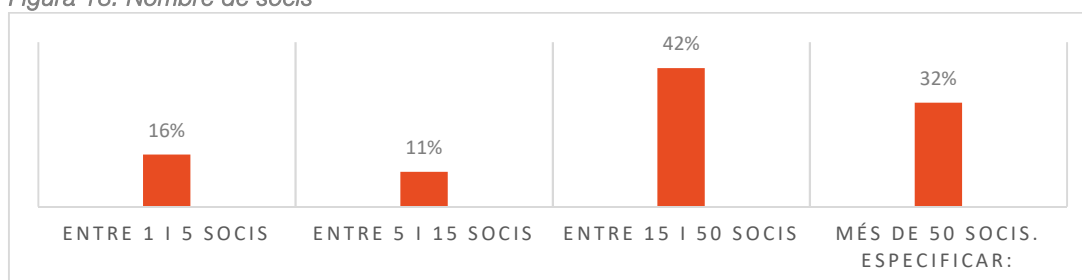
Composició de les entitats

Pel que fa al nombre de socis, **la majoria d'entitats té entre 15 i 50 socis**. L'elevat nombre d'entitats amb més de 50 socis correspon fonamentalment a les entitats de cultura popular i

¹³ Els gràfics que es presenten a continuació s'han realitzat en base a les dades obtingudes a l'enquesta realitzada a X entitats de Martorell.

tradicional, com els geganters, diables, etc.

Figura 18: Nombre de socis

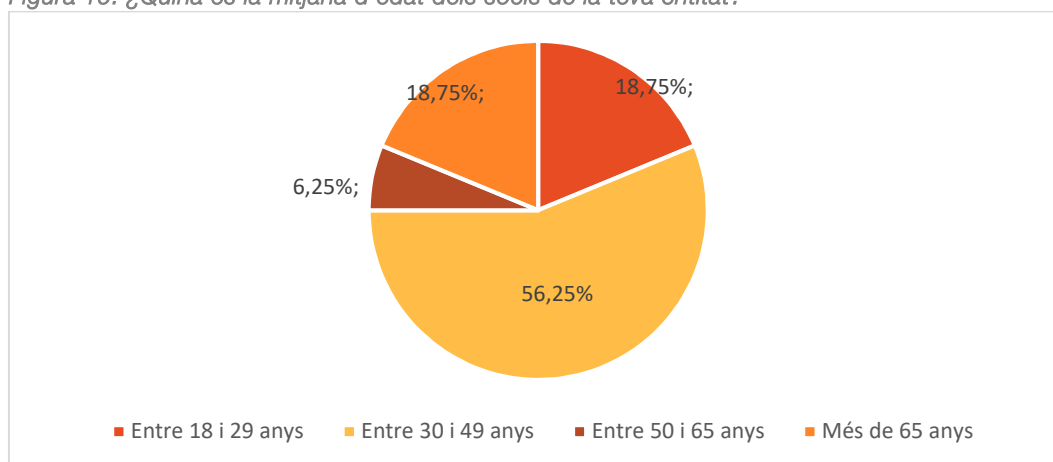

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades recollides a l'enquesta a les entitats culturals de Martorell

En la majoria de casos (un 45%), el nombre de socis s'ha mantingut estable en els darrers anys, sense detectar-se gaires altes ni baixes. Només per un 9% de les entitats hi ha hagut un augment del nombre de socis en els darrers anys, malgrat que hi ha un 23% que afirmen haver incorporat a molts joves en aquest període, la qual cosa és positiva de cara al relleu generacional. Cap entitat, però, ha remarcat haver incorporat com a socis en els darrers anys persones immigrants o estrangeres.

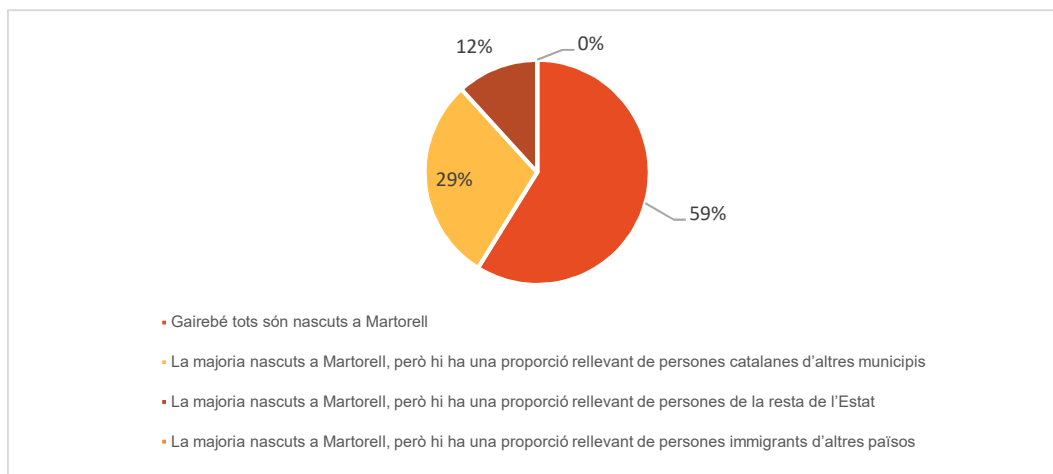
La major part dels socis de les entitats martorellenques tenen entre 30 i 49 anys i són nascuts a Martorell. Cal destacar que són molt poques les entitats on hi ha una proporció rellevant de persones de la resta de l'Estat espanyol, malgrat que, com hem vist anteriorment, un 38% de la població de Martorell és nascuda fora de Catalunya. A més, cap de les organitzacions que han participat a l'enquesta té una proporció rellevant de persones immigrants d'altres països, malgrat representar gairebé un 20% de la població del municipi. Podem concloure, per tant, que la composició de les entitats no acaba de ser del tot representativa del territori, la qual cosa també té implicacions en la oferta cultural.

Figura 19: ¿Quina és la mitjana d'edat dels socis de la teva entitat?

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades recollides a l'enquesta a les entitats culturals de Martorell

Figura 20: ¿Quina és la nacionalitat/ procedència dels socis de la teva entitat?

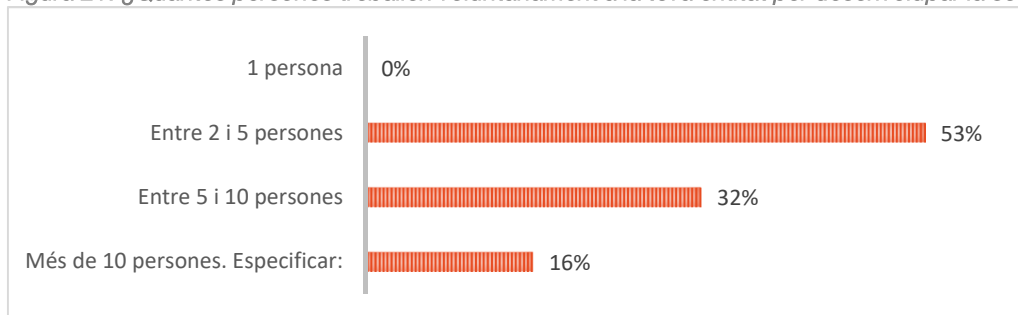
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades recollides a l'enquesta a les entitats culturals de Martorell

Persones contractades i voluntàries

És important recalcar que **la gran majoria d'entitats no té persones contractades (a temps complet o parcial) per desenvolupar la seva activitat i/o projectes**. Es tracta, per tant, d'organitzacions de voluntaris i voluntàries que impulsen les entitats majoritàriament en el seu temps lliure. Lògicament, això té implicacions en el nivell de professionalització i abast de l'actuació d'aquestes.

A més de la meitat de les entitats treballen de forma voluntària entre 2 i 5 persones, destacant també el percentatge d'entitats on hi treballen entre 5 i 10 voluntaris.

Figura 21: ¿Quantes persones treballen voluntàriament a la teva entitat per desenvolupar la seva activitat/projectes?

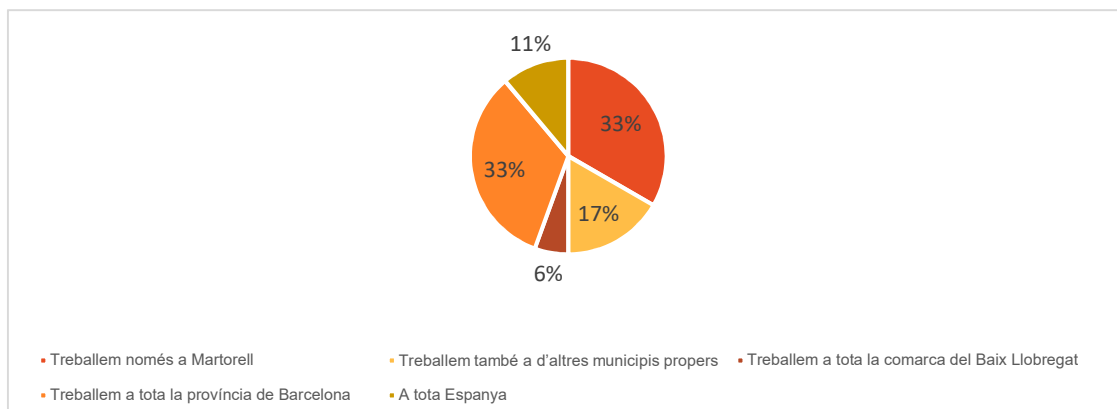

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades recollides a l'enquesta a les entitats culturals de Martorell

Àmbit d'actuació

Un 33% de les entitats treballa fonamentalment a Martorell, però destaca un altre 33% que afirma treballar a tota la província de Barcelona, sent majoritàries en aquest grup aquelles entitats relacionades amb la cultura popular i tradicional.

Figura 22: ¿Quin és l'àmbit d'actuació de la teva entitat (on organitzeu les vostres activitats/actes)?

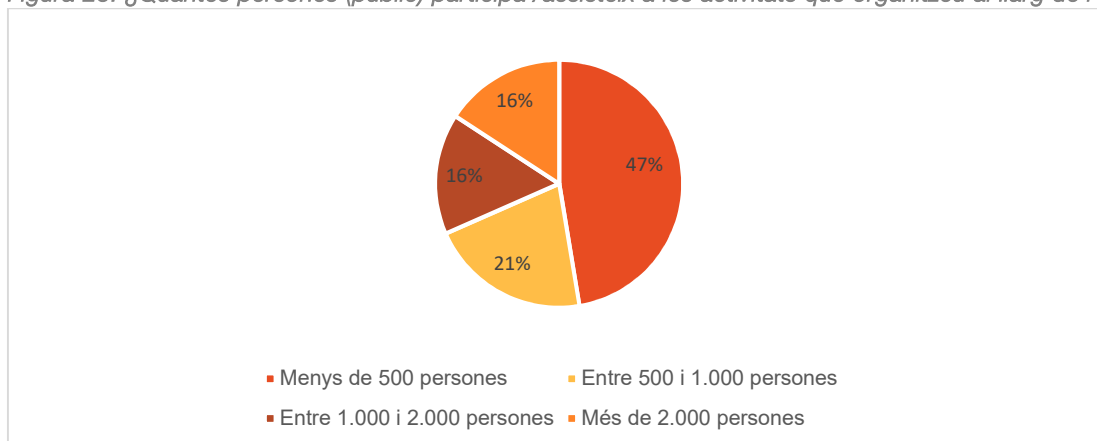

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades recollides a l'enquesta a les entitats culturals de Martorell

Impacte: dades de públic

Pel que fa a l'impacte de les activitats que porten a terme les entitats culturals de Martorell, cal destacar que **un 47% afirma que el públic que participa o assisteix a les seves activitats és inferior a 500 persones a l'any**. Només un 16% de les entitats aconseguixen nivells de públic superiors a les 2.000 persones anuals.

Figura 23: ¿Quantes persones (públic) participa /assisteix a les activitats que organitzeu al llarg de l'any?

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades recollides a l'enquesta a les entitats culturals de Martorell

Altres dades d'interès

Un aspecte que cal destacar és que **el 64% de les entitats afirma col·laborar amb altres entitats similars a la seva i/o que treballen en el mateix àmbit**. També hi ha un 23% que afirma col·laborar amb entitats amb un perfil complementari. Seria el cas, per exemple, de la col·laboració entre l'AMCAM i l' Associació Patronat Cavalcada de Reis de Martorell, així com la de Martukada amb la Colla de Diables. A més, un 41% participa habitualment en xarxes o altres organismes de coordinació amb altres entitats, com comissions o federacions. Cal destacar, però, que al analitzar les respostes veiem que es tracta sobre tot de federacions de caràcter regional o nacional d'entitats similars (especialment de cultura popular i tradicional). No hi ha cap organisme de coordinació entre les entitats del territori. De fet, el PAC 2008 ja posava de manifest la necessitat de disposar d'una instància conjunta de trobada i de participació, d'intercanvi d'informació i de debat. Malauradament, **no s'ha creat encara cap mecanisme de participació i/o trobada per les entitats del municipi, ni entre elles ni per coordinar la seva relació amb l'Ajuntament**. En les sessions de treball realitzades amb les entitats i altres agents culturals de Martorell en els mesos de Febrer i Març de 2020, aquest apareix com un dels principals motius de preocupació entre aquestes.

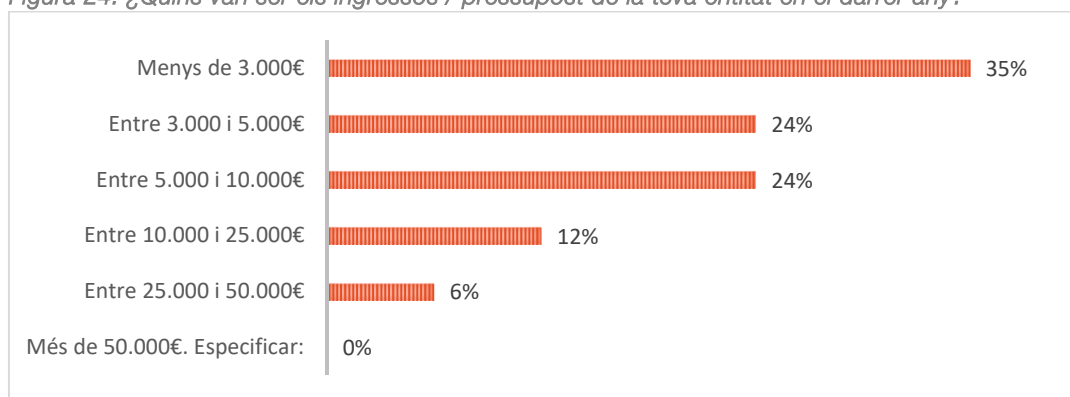
Per altre part, cal destacar que al municipi viuen alguns artistes, tant escriptors com artistes visuals (escultors, pintors, etc.). Cada vegada hi ha més joves vinculats amb professions creatives (fotografia, arts digitals, etc.)

Per últim, és important assenyalar que un 21% de les entitats afirmen disposar d'un Pla Estratègic per orientar l'acció de l'entitat. A la majoria d'entitats la planificació es fa de manera informal. De la mateixa manera, **són molt poques les entitats que disposen de mecanismes per recollir les opinions i expectatives del públic de les seves activitats o per avaluar l'impacte i resultats d'aquestes.**

Finançament de les entitats i relació amb l'Ajuntament

La majoria d'entitats del territori té un baix nivell d'ingressos, amb un 35% que reporten **ingressos inferiors als 3.000€ anuals**. Un 82% de les entitats tenen uns ingressos anuals inferiors a 10.000€ i només un 6% tenen ingressos entre 25.000 i 50.000€ anuals.

Figura 24: ¿Quins van ser els ingressos / pressupost de la teva entitat en el darrer any?

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades recollides a l'enquesta a les entitats culturals de Martorell

Pel que fa a la procedència d'aquests ingressos, per la gran majoria provenen de les subvencions que reben de l'Ajuntament. Només un 16% afirma generar majoritàriament recursos propis gràcies a les seves activitats i únicament un 5% té suport econòmic d'empreses i altres agents privats. Es posa de manifest, per tant, la **gran dependència de les entitats respecte als recursos municipals**.

L'Ajuntament té **dues formes de donar suport econòmic a les entitats del territori**. Per una banda, a través de la signatura d'un conveni, com és el cas en l'any 2019 de:

- Centre Cultural i Recreatiu El
- Patronat de la Cavalcada de Reis
- Foment de Cultura
- La Xarxa
- Centre d'Estudis Martorellencs
- Amics de Sant Antoni Abad

Aquests convenis han suposat una despesa total de 105.000€ i es signen només amb aquelles entitats que desenvolupen una programació de caràcter estable. Això ha permès a l'Ajuntament portar a terme una programació més extensa i estable del que li haguessin permès els seus recursos.

Per altre banda, cada any es concedeixen subvencions per a que les entitats realitzin els seus projectes. En l'any 2019, s'han atorgat 21 subvencions amb un import total de 49.000€. Aquestes subvencions les pot demanar:

- Qualsevol entitat o associació sense finalitat de lucre, domiciliades a Martorell i degudament inscrites en el Registre Municipal d'Entitats de Participació Ciutadana i que realitzen activitats d'interès municipal,
- Les persones físiques domiciliades al municipi de Martorell que realitzin activitats d'interès municipal.
- Les entitats i associacions sense ànim de lucre i les persones físiques que, no estant domiciliades al municipi de Martorell, realitzin activitats d'interès municipal dins o en benefici de la vila.

Cal posar de manifest, per tant, que l'objecte de les subvencions és força ampli i només especifica que es realitzin activitats d'interès municipal. **No s'han marcat línies o àmbits d'actuació prioritaris.** Per altre part, tant el formulari de petició de la subvenció com de el de justificació és molt simplificat i no incorpora informació sobre resultats ni indicadors d'assoliment de les activitats proposades, la qual cosa dificulta una valoració correcta del valor afegit o l'impacte dels projectes recolzats. Per altre part, caldria plantejar-se si l'Ajuntament ha anat revisant els criteris per atorgar aquests ajuts o bé ha anat, bàsicament, seguint les inèrcies marcades.

Per últim cal destacar **que l'Ajuntament també dona suport a les entitats a través de la cessió d'espais com a seu i/o per fer-hi activitats.** Gairebé la meitat de les entitats que han participat en l'enquesta afirmen disposar d'un local cedit per l'Ajuntament. En aquest sentit, l'Estudi de necessitats per a la redacció del POUM del 2014 posava de manifest que, pel que fa als nombrosos locals municipals destinats a entitats i associacions, calia optimitzar els recursos i propietats municipals amb l'objectiu de millorar-ne la gestió. A dia d'avui, és un tema que encara no s'ha encarat i hi ha la sensació, tant per part de les entitats com de l'Ajuntament, de que no està ben resolt. Les percepcions en aquest tema, però, són divergents. Mentre que per l'Ajuntament els locals/espais estan en alguns casos infrautilitzats, **la manca i necessitat de més espais apareix com a preocupació destacada per les entitats.** Així es recull en les sessions de treball realitzades als mesos de Febrer i Març de 2020, tal i com es detalla en l'Annex 2. Certament, la cessió d'espais pot suposar certs problemes: algunes entitats ja se'ls senten com a seus amb la dificultat conseqüent de compartir-los amb altres entitats o destinar-los a d'altres usos. A més, no s'han establert criteris clars de cessió que permetin un repartiment equitatiu, la qual cosa pot suposar problemes de cara a noves peticions en el futur.

Tot el que hem vist en relació al finançament de les entitats i la seva relació amb l'Ajuntament posa de manifest, doncs, un **sistema força paternalista que genera una gran dependència econòmica de les entitats vers l'Ajuntament.**

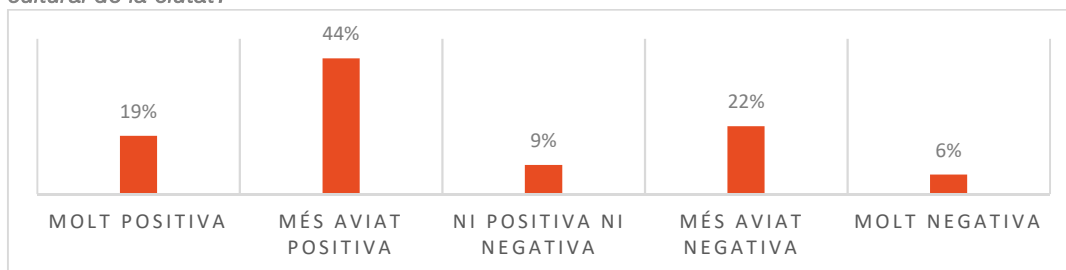
Paper de les entitats en la cultura de Martorell

El PAC 2008 assenyalava que moltes de les entitats culturals de Martorell enfrontaven dificultats per trobar el seu paper en el moment actual i per renovar-se tant en el seus objectius i mètodes com per incorporar noves persones. Atenent als resultats de l'enquesta realitzada, podem intuir que la situació sembla haver millorat en aquest darrer punt i un nombre important d'entitats està aconseguint incorporar socis joves. Per altre part, malgrat que en aquests darrers anys l'Ajuntament ha ajudat a impulsar i renovar algunes d'aquestes entitats a través de la col·laboració en la programació artística del municipi, el cert és que **encara hi ha moltes que han d'encarar importants processos de renovació que les permeti participar de forma més activa en la construcció d'una visió global de la cultura al municipi.**

Malgrat això, és innegable que **algunes entitats juguen un paper destacat en la programació cultural de Martorell.** En les sessions de treball realitzades moltes han destacat que són elles les encarregades d'organitzar moltes de les activitats culturals de la ciutat però que creuen que no se'ls hi reconeix suficientment per part de l'Ajuntament.

La valoració que tenen les entitats de la cultura a Martorell és força positiva. **Un 63% tenen una visió positiva o molt positiva de l'activitat cultural que es fa a Martorell.**

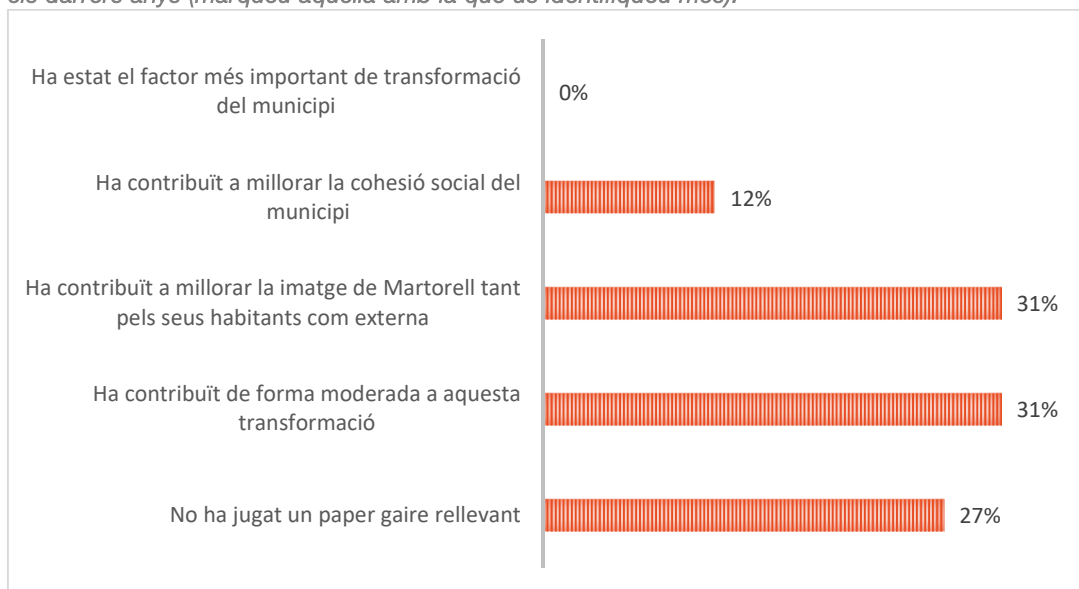
Figura 25: ¿Quina és la vostra valoració de l'activitat cultural que es fa a Martorell i, en general, del panorama cultural de la ciutat?

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades recollides a l'enquesta a les entitats culturals de Martorell

A més, la major part dels enquestats creuen que la cultura ha contribuït de forma positiva a millorar la cohesió social del municipi i/o la seva imatge, tant interna com externa.

Figura 26: Quina és la vostra percepció sobre el paper que ha jugat la cultura en la transformació de Martorell en els darrers anys (marqueu aquella amb la que us identifiqueu més):

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades recollides a l'enquesta a les entitats culturals de Martorell

Al ser preguntats sobre la seva percepció sobre l'oferta cultural que hi ha a Martorell, **la majoria dels enquestats afirma que encara hi ha poca oferta cultural.** Contradictòriament, però, al ser preguntats sobre els públics culturals de la ciutat, també una majoria dels enquestats està d'acord amb l'afirmació "Hi ha encara majoritàriament poc interès per la cultura", així com que aquesta interessa fonamentalment a un grup molt reduït/específic de persones. En canvi, la major part dels enquestats no està d'acord amb afirmar que la oferta cultural de la ciutat no s'adapta a les expectatives o interessos dels habitants de la ciutat i, en canvi pensen que el problema radica més aviat en que hi ha públic potencial però no s'assabenta de les activitats culturals que hi ha. També son majoria els que neguen que hi hagi massa oferta d'activitats culturals pel nivell de públic potencial.

Pel que fa als **reptes principals en l'àmbit cultural identificats per les entitats** en les sessions de treball, destaquen:

La **manca de coordinació i col·laboració**, tant entre les entitats com d'elles amb l'Ajuntament.

- Moltes entitats actuen massa aïllades. Hi ha potencial de sinergies i col·laboració entre elles, però no tenen espais de trobada.
- La relació amb l'Ajuntament és millorable: procediments i interlocutors no estan clars i hi ha la sensació de que no es reconeix suficient la seva aportació.
- Es valoren molt positivament les trobades que s'han organitzat en el marc del present PAC i que han permès a les entitats trobar-se i discutir conjuntament reptes de futur.

Dificultats a l'hora de portar a terme la política patrimonial que integri recerca, conservació i difusió.

- No s'ha seguit el Mapa de Patrimoni Cultural que va fer l'any 2015 la Diputació de Barcelona amb l'Oficina de Patrimoni Cultural.
- Malgrat s'ha avançat força en la restauració de patrimoni, ha mancat una actuació més coordinada, que hagués permès fer un treball de recerca primer i hagués millorat la qualitat dels treballs de rehabilitació.

La necessitat d'arribar a nous públics.

- Sempre assisteix el mateix públic
- En alguns casos manca oferta cultural
- Cal reforçar els instruments de comunicació actuals

La necessitat de reforçar la relació i vincle entre Cultura i Educació.

- Cal reforçar la difusió de les activitats culturals a l'escoles
- Cal municipalitzar l'educació artística (tal i com s'ha fet amb la música)

AGENTS (II):

LES ENTITATS CULTURALS

Fets principals

Martorell compta amb una **realitat associativa prou rica però sovint aïllada i inconnexa**.

Un 40,3% de les entitats del municipi són de caire cultural, un percentatge igual al de la mitjana del Baix Llobregat o el de la Província de Barcelona. **Algunes d'aquestes entitats destaquen per la seva importància històrica i el seu arrelament a la ciutat.**

Pel que fa al **perfil de les entitats**, cal destacar que la majoria de les entitats estan vinculades a les arts escèniques i musicals, així com a la cultura popular. Una majoria té una trajectòria superior als 25 anys, entre 15 i 50 socis -majoritàriament entre 30 i 49 anys i nascuts a Martorell-i tots els que hi treballen són socis voluntaris (entre 2 i 5 persones). Només per un 9% de les entitats hi ha hagut un augment del nombre de socis en els darrers anys, malgrat que hi ha un 23% que afirmen haver incorporat a molts joves en aquest període.

Un **47%** de les entitats afirma que **el públic que participa o assisteix a les seves activitats és inferior a 500 persones a l'any**. A més, només un 21% de les entitats afirmen disposar d'un Pla

Estratègic per orientar l'acció de l'entitat mentre que **són molt poques les entitats que disposen de mecanismes per recollir les opinions i expectatives del públic de les seves activitats o per avaluar l'impacte i resultats d'aquestes.**

Un 82% de les entitats tenen uns ingressos anuals inferiors a 10.000€ i només un 6% tenen ingressos entre 25.000 i 50.000€ anuals. La majoria d'ingressos provenen de les subvencions o convenis amb l'Ajuntament, el que mostra un **sistema fràgil i depenent del finançament públic.**

Els mecanismes de suport i relació amb les entitats han de revisar-se:

- Pel que fa al suport, cal destacar que **seria necessari revisar el sistema de subvencions per dotar-lo d'un plantejament estratègic més clar**, així com de sistemes de seguiment i avaluació més robusts.
- Pel que fa a la relació amb les entitats, cal destacar que **no hi ha cap instància de participació o trobada estable o permanent** per les entitats del territori, ni entre elles ni per coordinar la seva relació amb l'Ajuntament. Aquesta és una de les principals reivindicacions de les entitats en el moment actual.

Els principals reptes en l'àmbit cultural identificats per les entitats són:

- La **manca de coordinació i col·laboració**, tant entre les entitats com d'elles amb l'Ajuntament.
 - La **manca d'una política patrimonial** que abarqui recerca, conservació i difusió.
 - La **necessitat d'arribar a nous públics.**
 - La **necessitat de reforçar la relació i vincle entre Cultura i Educació.**
-

El sector privat i professional

El PAC 2008 remarcava l'**absència del sector privat en el terreny cultural com una de les mancances importants al municipi**. En aquell moment no hi havia llibreries amb una funció dinamitzadora de la cultura, ni galeries d'art ni tan sols locals amb oferta de música, cinema o iniciatives semblants per a l'oci dels joves. Més de deu anys després, el cert és que la situació ha millorat i, actualment cal destacar l'existència de quatre escoles de dansa al municipi (Escola New Dance, Dance Art Factory, Escola Espai Dansa, Escola de Dansa El Progrés) que col·laboren en la programació del festival Fem Dansa, així com la de diverses llibreries que organitzen algunes activitats culturals. També cal destacar l'existència d'una editorial, Adesiara, que tradueix al català grans obres de la literatura. Continua, però, sense haver-hi un cinema i la única activitat en l'àmbit audiovisual és la que porta a terme l'Associació Cinema del Diable amb una programació mensual recolzada per l'Ajuntament.

Per altre part, cal destacar que **s'ha pogut constatar l'existència d'iniciatives particulars**, especialment de joves que treballen en activitats lligades a la producció musical i audiovisual, però **no estan clarament identificades ni tenen actualment relació amb la Regidoria de Cultura**. Es tracta, per tant, d'un terreny que caldria explorar de cara al futur per part de l'Ajuntament, especialment tenint en compte la creixent importància d'aquest tipus d'indústries culturals pel que fa a l'activitat econòmica i la creació d'ocupació, i amb l'objectiu d'augmentar la seva presència en termes d'activitat i dinamització cultural.

AGENTS (III):

EL SECTOR PRIVAT I PROFESSIONAL

Fets principals

El sector cultural privat i professional continua sent feble però es detecta una tendència positiva. Cal destacar l'existència de quatre escoles de dansa al municipi, així com d'una editorial i diverses llibreries. Continua mancant un cinema i la única activitat en l'àmbit audiovisual és la que porta a terme l'Associació Cinema del Diable.

Cal assenyalar, a més, l'existència d'iniciatives particulars, especialment de joves que treballen en activitats lligades a la producció musical i audiovisual. Aquestes, però, no estan clarament identificades ni tenen actualment relació amb la Regidoria de Cultura.

2.2.2 La xarxa d'equipaments culturals

Tal i com ja posava de manifest el Pla d'Acció Cultural elaborat a l'any 2008, **Martorell disposa d'abundància d'espais disponibles per la cultura**, molts d'ells amb un cert interès patrimonial. En aquell moment, la xarxa no estava plenament desenvolupada i el PAC 2008 posava de manifest la necessitat de garantir una xarxa d'equipaments culturals que es reforcessin i complementessin mútuament i d'una intervenció rehabilitadora en profunditat de molts d'ells.

En aquests darrers anys s'ha avançat notablement en aquest sentit i, a dia d'avui, Martorell compta amb una xarxa d'equipaments força nodrida. Si prenem com a referència els estàndards que marca el Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya 2010-2020 (PECCat) elaborat per la Generalitat de Catalunya pels municipis en funció de la seva dimensió poblacional, veiem que Martorell, **excepte pel que fa als espais escènics, compleix els estàndards marcats pel PECCat**. El municipi compta amb 7 espais museístics (4 museus pròpiament, un centre d'interpretació i dos jaciments arqueològics), una biblioteca pública de recent creació, diversos espais escènico-musicals (malgrat la majoria d'ells necessiten ser rehabilitats i no compleixen els requisits marcats pel PECCat), un arxiu municipal, així com tres centres polivalents. Es segueix sense comptar, però, amb sales de cinema.

Taula 13 : Els equipaments en relació als estàndards

Trams municipals		Arxiu municipal	Biblioteca pública	Centre cultural	Espai escènic	Espai d'arts visuals
<3.000				EPCC		
3.000-5.000			BF	CCP"CAP"		
5-15.000	5-10.000	AM	BL	CCP1	E1	
	10-15.000					
15-50.000	15-30.000		BCU-SL	CCP2	E2	AV1
	30-50.000					
>50.000				CCP3	E3	AV2

Font: Generalitat de Catalunya. (2010). *Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya 2010-2020*. Veure: http://www20.gencat.cat/docs/CulturaDepartament/SGEC/Documents/Arxiu/Pec_26%2001%2011.pdf

Tal i com posa de manifest el PECCat, donada la situació de dèficit de la que es partia després de

l'etapa dictatorial, el desenvolupament de la xarxa d'equipaments arreu de Catalunya s'ha anat afrontant sobre tot gràcies a la iniciativa dels governs locals, però ha estat marcat en molts casos, també a Martorell, per les oportunitats conjunturals o les voluntats personals, la qual cosa no ha permès afrontar totes les necessitats pendents o ser plenament coherent. Malgrat això, com ja hem assenyalat, els avenços han estat notables:

- La **nova Biblioteca de Martorell** va ser inaugurada l'any 2015 i està jugant un paper important de dinamització cultural. S'ha posat en marxa un programa de promoció de la lectura que està funcionant molt bé: ja no s'espera passivament a que vinguin lectors, sinó que es fan activitats per impulsar la lectura i atreure'ls.
- El PAC 2008 també posava de manifest la necessitat d'establir un **acord de col·laboració entre l'Ajuntament i el Centre Cultural i Recreatiu El Progrés i amb el Foment Parroquial** per condicionar les respectives sales i fer-hi programació estable. Aquests acords s'han finalment materialitzat recentment. Per una banda, mitjançant un conveni pels propers 50 anys signat al 2014, el Centre Cultural i Recreatiu El Progrés ha passat a ser gestionat directament per l'Ajuntament i, actualment, s'estan cercant els recursos per rehabilitar-lo integralment i encetar així una programació estable d'arts escèniques. El mateix s'ha decidit al 2019 pel que fa al Foment Parroquial i l'Ajuntament passarà ara a encarregar-se de la gestió de l'equipament. La necessitat de rehabilitar-aquests espais també va ser recollida per l'Estudi de necessitats de la xarxa d'equipaments per a la redacció del POUM, realitzat en el 2014. Aquest estudi analitzava la xarxa d'equipaments municipals per assegurar la cobertura de les necessitats i apropar-los a la ciutadania mitjançant una distribució homogènia en el territori. Tal i com recollia aquest estudi, cal tenir present que pel que fa a equipaments escènic-musicals, el Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya 2010-2020 detecta per al municipi de Martorell la necessitat de disposar d'un espai escènic amb capacitat per a 400 localitats, un criteri que encara no es compleix però quedarà assolit amb la rehabilitació de El Progrés.
- Un altre dels elements que destacava el POUM era el de potenciar els elements patrimonials i culturals que permetessin posar en valor el barri de La Vila, vetllant per la recuperació del seu patrimoni històric i cultural. El cert és que seguint aquest criteri s'han anat restaurant diversos espais i equipaments com Ca l'Oller, CIP La Caserna o la Farmàcia Bujons. S'ha fet també un esforç per ubicar equipaments a La Vila o bé programar-hi activitats per tal que la gent que viu a d'altres barris de Martorell hi vagi, però el cert és que els resultats no han estat els esperats. **Hi continua havent molta separació entre la Vila i els altres barris i aquesta viu un clar procés de deteriorament.**
- El POUM també posava de manifest l'existència de nombrosos equipaments cívics i culturals difícils de classificar per la seva plurifuncionalitat. Es detectava la necessitat d'establir les condicions per a un aprofitament òptim dels equipaments, evitant duplicitats en alguns casos o adequant les seves instal·lacions per a una major especialització d'usos, en altres. Aquesta és una tasca que encara està pendent de completar actualment: **els usos específics de cadascun dels equipaments no sempre estan ben definits i, algun d'ells, continuen acollint un ventall massa ample d'activitats, sense prou coherència ni una identitat clara.**
- Pel que fa als nombrosos locals municipals destinats a entitats i associacions, aquest mateix estudi assenyalava que calia establir un programa de necessitats d'espais de trobada i d'emmagatzematge, i **optimitzar els recursos i propietats municipals amb l'objectiu de millorar-ne la gestió.** Es recomanava unificar-los i evitar noves cessions d'ús d'espais amb caràcter privatiu per reduir les despeses que suposen. Això s'ha aconseguit parcialment amb les entitats dedicades a la cultura popular i patrimonial, que han estat recol·locades a la Caserna- Centre d'Interpretació del Patrimoni. Continua havent, però, moltes entitats allotjades al Centre Cultural i **es té la sensació des de l'Ajuntament de que els recursos**

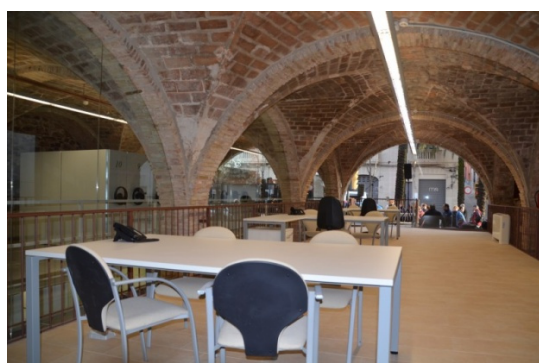
no estan suficientment optimitzats en aquest sentit.

- Pel que fa al patrimoni, **cal destacar que s'han portat a terme nombroses obres de rehabilitació i conservació**, sobre tot al barri de La Vila. Com dèiem a l'inici, Martorell compta amb nombrosos elements patrimonials i en els últims anys s'han restaurat i renovat completament edificis com la seu de l'Espai Muxart i la Farmàcia Bujons, i s'han fet actuacions de millores en molts d'altres.
- Cal destacar, però, que **el Centre Cultural**, que el PAC 2008 concebia com a espai de referència en l'àmbit de la cultura, ha perdut el seu paper de centralitat en aquest sentit i, actualment, després d'ubicar-hi l'Espai Jove, **actua com a centre de referència per la Regidoria de Joventut. No es disposa, per tant, de moment, de cap espai que estigui jugant aquest paper en l'àmbit cultural**, un paper que podria assolir El Progrés, després de la seva rehabilitació i la posada en marxa del seu nou projecte.

A continuació es presenten les característiques dels principals equipaments culturals del municipi de forma abreujada, seguint la classificació proposada pel Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya 2010-2020:

1. Arxius

Arxiu Municipal de Martorell

Titularitat: Municipal

Adreça: Carrer Mur 43

Any d'inici de l'activitat: Els primers treballs encarats a constituir l'arxiu municipal van començar el 1981, de la mà del Sr. Alfred Mauri Martí, arxiver municipal. L'arxiu tenia una seu provisional a les golfes de l'edifici històric de la Casa de la Vila, amb un dipòsit addicional situat a la Casa Mestres. L'any 1990 va ser traslladat a l'antic hospital de Sant Joan, que n'és la seu actual, amb un dipòsit addicional al carrer de Llosetles, tot i que de 2010 a 2015, degut a unes obres d'ampliació, l'arxiu va ser traslladat provisionalment a l'Ajuntament. El març del 2015 es va inaugurar l'actual equipament.

Sector d'actuació / Funció: Arxiu

Públic majoritari: s'atenen des de consultes externes que puguin fer els ciutadans, investigadors i estudiants, però també es dona servei al propi personal de l'Ajuntament i Patronat (transferències i préstecs, per exemple). A nivell de públic general s'han d'incloure les visites guiades i altres activitats de difusió que es poden dur a terme

Horari: 8 a 14h, de dilluns a divendres (atenció presencial)

Model de gestió: A nivell d'organigrama l'Arxiu depèn de la Secretaria de l'Ajuntament (el cap directe n'és el secretari) i a nivell polític, des d'aquesta legislatura, segons cartipàs establert, del Regidor de Cultura, tot i que no es troba dins la seva regidoria, sí dins les seves funcions detallades.

Recursos humans:

En plantilla hi ha 3 persones; un tècnic d'arxiu + 2 auxiliars administratius.

A més, es pot comptar, de manera temporal amb algun pla d'ocupació i estudiants en pràctiques

Espais - denominació	Funcions
Planta Baixa Nau 1 i 2	Dipòsits
Planta a nivell de carrer Nau 1	Oficina de treball pel personal (120m2)
Altell Nau 2	Dipòsit

NOTA: L'equipament d'arxiu compta amb aquests espais, conformant un total de 520m2 (aproximadament). Però l'arxiu també té un altre dipòsit al c/ Llorells que sumat a l'espai que tenim al c/ Mur es pot calcular uns 400m2 de superfície, que farien un total de 3.185 metres lineals de capacitat

Necessitats de canvi o millora:

Actualment l'equipament inaugurat el 2015 ha quedat petit, no en capacitat d'emmagatzematge, sinó en espais de treball. Caldria crear una sala de consulta en condicions, adequar un espai de recepció/ tractament de la documentació que permetés, per exemple, ubicar-hi instruments de digitalització i mirar de tenir un espai de reunions/ despatx diferenciat de la resta de la sala de treball.

Altres millores a futur seria comptar amb una sala polivalent on poder fer exposicions pròpies de l'Arxiu i altres activitats de difusió; canviar el passa plats per un muntacàrregues on hi cabés, com a mínim un carro i que es cerqués un sistema de ventilació eficient per la zona de treball (actualment cap de les seves finestres es pot obrir)

Observacions: El 2006 Martorell va adherir-se a la Xarxa d'Arxius Municipals, fet que li permet accedir als recursos de la Central de Serveis Tècnics de la Diputació de Barcelona. A més, per les seves característiques i segons marca la legislació vigent, també forma part del Sistema d'Arxius de Catalunya.

Característiques bàsiques de l'Arxiu Municipal de Martorell:

_Fons documentals que custodia:

_Propis: Ajuntament de l'Ajuntament, Patronats (històrics i actual)

_Donacions: Montal, Serrats, Parellada i Hospital de Sant Joan

_Cessions: fons Josep Sanaura Thomàs i Josep Sobrepera Parellada i el fons familiar Coral Serra

_Serveis que ofereix:

Consulta presencial i on-line dels documents

Reproducció de documents

Assessorament

Transferències

Préstecs

Avaluació i eliminacions documentals

Ingressos extraordinaris

Preservació dels suports

Digitalització

Gestió documental

Administració electrònica

2. Biblioteques

Biblioteca de Martorell

Titularitat: Municipal

Adreça: Av. Mancomunitats Comarcals, 13

Any d'inici de l'activitat: 2015

Sector d'actuació / Funció: Biblioteca / Activitats relacionades amb l'escriptura i la lectura / Exposicions

Públic majoritari: Biblioteca pública adreçada a públics de totes les edats (des de nens fins a gent gran)

Horari: De 10 a 14h (de dimarts a dissabte) / De 16 a 20,30h (de dilluns a divendres)

Horari d'estiu (del 15 de juny al 15 de setembre): De dilluns a divendres 16 a 20.30h. Dimarts i dijous de 10 a 14h

Model de gestió: Inserida en la Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona.

Recursos humans:

- Directora de la Biblioteca (personal Diputació)
- Tècnica de Cultura (personal PMSAPM)
- Bibliotecària (personal Diputació)
- Tècnics auxiliars de biblioteca (personal PMSAPM)
- Conserge (personal PMSAPM)

Espais - denominació		Funcions
Planta baixa	Zona d'oci (revistes, cd's, dvd's i còmics), la zona infantil, una sala polivalent i espai multimèdia	
Planta 1	zona de coneixements i d'informàtica, dues sales polivalents, zona de magatzem (fons documental amb capacitat per a 80.000 volums) i office	
Planta sotan	Dipòsit documental	
Necessitats de canvi o millora:		
Cap, l'equipament assegura que el municipi compleix els estàndards marcats per la Generalitat de Catalunya segons el nombre d'habitants i les característiques del municipi.		

Taula 8. Biblioteca de Martorell. Dades de referència i contrast amb els estàndards del Mapa de Lectura Pública 2014¹

Biblioteques	Estàndards Municipi	Biblioteca de Martorell
Superfície (m²)	1.876	1.975
Personal	5-7	7
Fons documental (lliure accés)	54.914	39.374 (només volums de lliure accés) 43.232 (el total del fons)

Font: Mapa de Lectura Pública de Catalunya, Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona (actualització 2014) i Biblioteques públiques de Catalunya, Generalitat de Catalunya (darreres dades 2017)

¹ Els estàndards indicats defineixen els requeriments generals mínims segons el nombre d'habitants i les característiques del municipi.

² Als estàndards s'identifica la superfície com a *superfície de programa*. Es considera superfície de programa l'espai net i aprofitable de cada àrea d'activitat, sense tenir en compte els espais de circulació ni qualsevol altra consideració arquitectònica.

Observacions:

La biblioteca pública municipal ha crescut considerablement al darrers anys. El nombre de carnets ha arribat als 16.212. El nombre de préstecs ha augmentat de forma molt considerable fins a arribar quasi als 50.000 préstecs anuals. L'equipament supera les 100.000 visites anuals, amb aprox. 395 visites per dia de servei.

3. Espais escenicomusicals

Centre Cultural i Recreatiu "El Progrés"

Titularitat: Privada

Adreça: Carrer del Mur, 64

Any d'inici de l'activitat: Creació 1906

Sector d'actuació / Funció: Sala de teatre, sala de ball.

Públic majoritari: Gent gran.

Horari: Segons activitat

Model de gestió: Al 2014 es signa un conveni amb l'entitat per tal que el gestioni directament l'Ajuntament

Recursos humans: Hi ha una persona del patronat fent funcions de consergeria i seguiment de manteniment.
Responsable equipament: persona responsable de la coordinació de la regidoria de cultura.

Espais - denominació	Funcions
Sala de teatre	Té dues plantes i un gran escenari, és una de les de més capacitat de la comarca
Dues sales diàfanes al vestíbul (1a i 2a planta)	Es fan diferents tallers i activitats
Sala antic café	Ús polivalent: classes de ball, reunions i actes diversos
Pista de ball d'estiu	Ús estacional com a pista de ball i actuacions d'exterior.
Jardins	Cessió temporal escola La Mercè i activitats puntuals: pessebre vivent...

Necessitats de canvi o millora:

A finals del 2014 es va portar a terme un Estudi previ d'adequació a la normativa del Teatre i del Café del Progrés amb el suport de la Diputació de Barcelona. L'objectiu principal d'aquest estudi era dotar a l'edifici dels requeriments d'un edifici de pública concurrència segons les normatives vigents, en els aspectes estructurals, constructius i materials, instal·lacions, seguretat, accessibilitat, etc. L'anàlisi reconeix el potencial de l'edifici per acollir l'**espai escènic-musical de referència al municipi**, un cop renovat. Això permetria complir amb els estàndards marcats pel PECCat (E2a)

Observacions:

- L'any 2014, el Patronat Municipal de Serveis d'Atenció a les Persones de Martorell i El Progrés van signar un conveni de col·laboració per tal de donar continuïtat a l'entitat i iniciar el procés de rehabilitació i modernització, tant de l'entitat com del seu Patrimoni. L'Ajuntament portarà a terme la gestió de l'equipament per un període de 50 anys (fins a l'any 2064).
- Aquesta gestió és farà de forma participativa a través d'una comissió de programació en la que, a més a més del Patronat i el Progrés, s'integraran representants de diverses entitats. Es crearà una Taula assessora/ de programació amb l'objectiu de democratitzar la presa de decisions per a la definició de la programació.
- La Societat Cultural " El Progrés" continuarà duent a terme el seu programa d'activitats.
- S'ha redactat una proposta per desenvolupar un Pla Director del Teatre el Progrés pel període 2020-2030.

Teatre el Foment Parroquial de Cultura

Titularitat: Privada

Adreça: Carrer de Francesc Santacana, 3

Any d'inici de l'activitat: 1940
Sector d'actuació / Funció: Sala de teatre
Públic majoritari: Públic familiar i adult.
Horari: Majoritàriament dissabtes nit i diumenges matí.
Model de gestió: En els 3 últims anys i fins al febrer del 2020 era una entitat, Foment Viu, qui gestionava l'equipament, a través d'un conveni amb la parròquia. Actualment l'Ajuntament està pendent d'establir un conveni amb la parròquia per la seva gestió.
Recursos humans: L' entitat que ho gestionava estava representada per una junta, que formaven l'equip de programació, gestió i tècnica de la sala. (format de 6/8 persones)

Espais - denominació	Funcions
Guixeta/rebedor /wc/camerinos	
Patí de butaques /galliner	Total de 220 places entre els dos espais.
Esceno tècnic	Control tècnic i gestió infraestructura tècnica i espai exhibició artística
Necessitats de canvi o millora: S'han realitzat algunes reformes a l'equipament però l'edifici encara no està adaptat a la darrera normativa de seguretat i accessibilitat. L'escenari es de petites dimensions i està apuntalat. Es preveuen obres de reforma a partir de la signatura del conveni amb la parròquia d'adequació de la sala i de mesures de seguretat i accessibilitat.	
Observacions: ○ És un dels equipaments de referència per a representacions teatrals. ○ Te una programació força activa sobre tot per a un públic familiar, organitzada pel Grup de Xarxa Martorell i la Xarxa de la Diputació de Barcelona.	

Ca n'Oliveres

Titularitat: Municipal
Adreça: Carrer Joan de la Cierva, 2
Any d'inici de l'activitat: Febrer 2019

Sector d'actuació / Funció: Espai polivalent, fonamentalment destinat a concerts
Públic majoritari: Juvenil- universal amb preferència per a joves de 14 a 29 anys.
Horari: Segons activitat
Model de gestió: Departament de cultura
Recursos humans: Hi ha una persona del patronat fent funcions de consergeria i seguiment de manteniment. Els tècnics que hi treballen temporalment, són externs.

Espais - denominació	Funcions
Nau 1	Espai polivalent per diferents actes. Espai de creació i producció de companyies de teatre, música i dansa... Així com espai per a fires i congressos.
Nau 2	Programació musical per joves de 14-17 anys.
Nau 3	Cedit a l'entitat Cavalcada de Reis
Sala d'exposicions	Espai polivalent per diferents actes de petit format.
Necessitats de canvi o millora: S'ha remodelat recentment. S'ha equipat l'espai amb contenidors, que s'han reutilitzat per tal que facin la funció de camerinos, bar, taquilles i guarda-roba.	
Observacions: - o La nau2 té una capacitat per 1700 persones. Possibilitat de dividir l'espai es petit format(200 persones) mig format (500/600 persones), gran format 1700 persones. - o L'objectiu és que esdevingui un dels centres culturals de la ciutat, i un nou punt de trobada dels joves del municipi. - o L'equipament acollirà una programació estable, amb música en directe i amb sessions de DJ. - o La valoració del funcionament fins ara és positiva. S'intenta aprofitar propostes d'entitats locals i d'artistes del territori i oferir-les a preus molt econòmics (4€) - o La sala va acomplir el seus objectius a nivell de públic i projecte artístics, en el seu primer any de gestió. Treballant per tal de que la seva programació sigues per a un públic universal.	

4. Espais d'arts visuals

Muxart, Espai d'Art i Creació Contemporanis

Titularitat: Municipal

Adreça: Plaça de les Hores s/n

Any d'inici de l'activitat: 2011

Sector d'actuació / Funció: Espai museístic

Públic majoritari: Escoles, grups organitzats, públic general.

Horari: Dijous i divendres de 17 a 20 (hivern) de 17:30 a 20:30 (estiu). Dissabte i Diumenge de 10:30 a 14h.

Model de gestió: Departament de museus.

Recursos humans: Seu del departament de museus: 2 tècniques i 2 monitores.

Espais - denominació		Funcions
Recepció i sala exposició temporal (planta baixa)		Punt d'atenció al públic i d'informació turística. Exposicions temporals de diferents artistes i propostes contemporànies.
Sales exposició permanent (1a planta)		Alberguen les obres de Jaume Muxart
Sala conferències, projeccions (1a planta)		Sala amb capacitat per unes 25-30 persones amb projector.
Despatxos		Personal del departament de museus.
Necessitats de canvi o millora:		
Observacions: Neix amb la voluntat d'incentivar la divulgació, recerca i conservació de l'obra del pintor martorellenc Jaume Muxart, i dotar la ciutat d'un equipament cultural innovador que ha de permetre desenvolupar programes culturals de caràcter multidisciplinar, adreçats de forma especialitzada a diferents perfils d'usuaris. Es fan diferents exposicions temporals d'art contemporani.		

- Es porten a terme tallers pedagògics i educatius adreçats a escoles no només de Martorell sinó de tota la província de Barcelona

5. Centres Culturals Polivalents

Espai Jove Punt Nord-CCM

Titularitat: Municipal

Adreça: Plaça de les Cultures s/n

Any d'inici de l'activitat: 1995

Sector d'actuació / Funció: Espai Jove i centre cultural polivalent

Públic majoritari: Jovent

Horari: De dilluns a dijous de 8'30 a 22'00 h.
Divendres de 8'30 a 00'00 h.
Dissabtes de 10 a 14 h. i de 18 a 22 h.
Diumenges de 16 a 20 h.

Model de gestió: Servei públic amb concessió privada (7itria)

Recursos humans: 1 coordinador, 8 dinamitzadors.

Espais - denominació		Funcions
Sala Muxart 1	En planta 2ª sala d'expressió corporal i dansa.	
Sala Muxart 2	En planta 3a sala d'expressió artística.	
Auditori Joan Cererols	Espai polivalent amb 288 butaques, on s'hi desenvolupen sobre tot actes de presentació de les diverses regidories així com algunes entitats i funcions del programa Monolodictes i del festival Nadalem.	
Despatxos d'entitats	16 despatxos compartits per diverses entitats del municipi com la Coral Ars Nova, l'Associació Lluita Contra el Càncer, Tim Teatre, Esbart Dansaire de Martorell, entre d'altres.	

Serveis relacionats amb la Regidoria de Joventut	Espai Jove. Nord / Despatxos Regidoria Joventut, Sala Gamers, Bar, etc
Necessitats de canvi o millora: Creació d'un espai d'assaig musical, un taller d'àudio i un d'imatge.	
Observacions: - Construït al 1995 amb la voluntat d'esdevenir el centre cultural de referència del municipi. - Actualment, s'ha convertit en l'espai de referència pels joves amb el servei de l'espai jove i servei d'informació juvenil. Actualment depèn de la Regidoria de Joventut. - Espais per entitats: despatxos compartits amb cessió temporal a entitats de diverses.	

Casa de Cultura La Vila (Sala d'actes)

Titularitat: Diputació de Barcelona
Adreça: Carrer de Francesc Santacana 13
Any d'inici de l'activitat: 1969 (sala d'actes, biblioteca i altres dependències)
Sector d'actuació / Funció: Sala polivalent i dependències Serveis Socials.
Públic majoritari: públic universal
Horari: activitat diària i constant
Model de gestió: Pública
Recursos humans: Sala d'actes: hi ha una persona del patronat fent funcions de consergeria i seguiment de manteniment. Responsable equipament: persona responsable de la coordinació de la regidoria de cultura.

Espais - denominació	Funcions
Sala d'actes	Disposa d'una sala d'actes per a 100 persones que s'ha equipat especialment per a projeccions de cinema i que utilitza l'Associació Cinema del Diable. Espai d'assaig de diferents entitats: banda, coral, aula de teatre i activitats diverses.
1a planta	Despatxos Serveis Socials.
2a planta	Despatxos Serveis Socials.

Necessitats de canvi o millora:
Observacions: El Pla d'Acció Municipal 2015-2019 pretenia fer de la Casa de cultura un equipament de difusió cultural lligat al patrimoni; i donar suport a la creació artística (tallers per artistes visuals, bucs d'assaig per a músics, espais d'assaig per a artistes de les arts escèniques). Amb la creació de La Caserna, es preveia que aquest fos l'equipament de referència per a la difusió cultural. En la passada legislatura, es van instal·lar a la planta 1 i 2 les dependències de serveis socials, mantenim la sala polivalent per a fer diferents propostes des de tallers, fins a cinema, assaigs i classes de l'aula de teatre, coral Ars Nova, entre d'altres.

Ateneu Multiespai de Can Carreras	
 	
Titularitat: Municipal	
Adreça: Carrer Gomis 10	
Any d'inici de l'activitat: 2006	
Sector d'actuació / Funció: Centre polivalent	
Públic majoritari: adults a partir de 35 anys. Tot i que hi ha dates de l'any que es un espai de referència i trobada local. (cap d'any, nit de Nadal)	
Horari: De 18 a 24/ 3am.	
Model de gestió: Concessió segons concurs públic a una empresa privada per a la seva gestió.	
Recursos humans:	

Espais - denominació		Funcions
Sala d'actes	Disposa d'una sala d'actes amb graderia retràtil amb capacitat per a 144 persones i equipada amb equip de so i projecció.	
Terrasses exteriors	Programació de propostes a l'estiu, espai de restauració	
Sala inferior	Espai lounge, adaptat com a bar de copes.	
Necessitats de canvi o millora:		
Observacions:		
En aquest espai habitualment s'organitzen classes de ball social llatí i s'ha encetat una programació musical estable "MTV". A la concessió s'especifica que és un espai on podran celebrar actes festius, culturals, artístics o juvenils autoritzats o organitzats pel Patronat o l'Ajuntament.		

Existeix una taula de programació que s'ha anat treballant en els diferents exercicis, i que no ha acabat de funcionar. Les línies de treball amb l'empresa gestora són difícils de portar a terme, buscant resultats immediats.

Segons projecte inicial, l'espai havia de ser un projecte sociocultural i comunitari, que tingués prevalença la idea d'un Ateneu Popular, com en els seus orígens i de referència per a la joventut, però l'empresa gestora no ho ha arribat a aconseguir.

6. Patrimoni, Museus i Col·leccions

L'Enrajolada, Casa Museu Santacana

Titularitat: Diputació de Barcelona des de l'any 1966. En ús per l'Ajuntament des de l'any 1967. Primer conveni datat al 1994.

Adreça: Carrer de l'Aigua 1

Any d'inici de l'activitat: 1876

Sector d'actuació / Funció: Museu

Públic majoritari: Escoles, grups organitzats (gent gran, amics, entitats, agències de viatges) públic general i especialitzat.

Horari: S'obre només amb visites concertades per grups, visitants individuals i escoles. De dimarts a diumenges al matí.

Model de gestió: Departament de museus.

Recursos humans: Personal de museus: 2 tècniques i 2 monitores.

Espais - denominació	Funcions
Casa (1a i 2a planta)	Els fons són molt variats i de procedència ben diversa: consta de rajoles dels segles XIV a XX, peces de ceràmica, elements arquitectònics i escultòrics d'antigues edificacions, pintura del segle XIX, mobiliari i elements decoratius. A més, conté materials arqueològics que provenen de les excavacions realitzades pel mateix Francesc Santacana a Martorell i la seva rodalia ¹⁴ .

¹⁴ https://ca.wikipedia.org/wiki/L%27Enrajolada,_Casa_Museu_Santacana

Sala d'exposicions (planta baixa)	Sala d'exposicions temporals de mitjà i petit format.
Sala de tallers (planta baixa)	Espai de tallers relacionats amb els serveis didàctics del museu.
Magatzem (planta baixa)	Sala de magatzem d'elements la major part relacionats amb tallers.
Necessitats de canvi o millora: en procés, canvi de sistema de climatització. Pendent intervenció d'adequació espai de tallers.	
Observacions: - Obra inclosa en l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. És un dels museus més antics de Catalunya. Forma part de la Xarxa de Museus Locals de la Diputació de Barcelona. - Està ubicat en una antiga casa particular de quatre plantes i jardí que va pertànyer a la família Santacana fins als anys seixanta, quan va ser adquirida per la Diputació de Barcelona. L'edifici va ser reformat entre 1965 i 1969 per adaptar-lo al nou projecte museogràfic i instal·lar-hi part de la col·lecció de rajoles i altres ceràmiques del militar i erudit Lluís Faraudo i de Saint-Germain (1867-1957). - Serveis: Aules per tallers, Visites guiades, visites teatralitzades per a públic general per Fira, Festa Major i Roser, activitats infantils (ludoteca) relacionades amb exposicions temporals o dates concretes (carnaval, corpus, Dia Internacional del Museu, Jornades Europees de Patrimoni corral Ndalenc...) . Al 2019 unes 5.600 persones han visitat o participat en les activitats i tallers organitzades.	

Museu Municipal Vicenç Ros

Titularitat: Municipal

Adreça: Av. Vicenç Ros i Batllell, s/n

Any d'inici de l'activitat: 1945

Sector d'actuació / Funció: Museu

Públic majoritari: Escoles, grups organitzats (gent gran, amics, entitats, agències de viatges) públic general i especialitzat.

Horari: S'obre només amb visites concertades per grups, visitants individuals i escoles. De dimarts a diumenges al matí.

Model de gestió: Departament de museus.
Recursos humans: Personal de museus: 2 tècniques i 2 monitores.

Espais - denominació	Funcions
Planta baixa (celler)	Espais d'exposició d'elements etnològics, antics oficis i botes.
Planta 1a (nau central i capelles laterals de l'església)	Espais expositius de plafons ceràmics i de peces de forma, elements escultòrics i pintura.
Planta intermitja 1a	Oficina-arxiu, biblioteca i sala de consulta (accés restringit).
Planta 2a	Magatzem (accés restringit).
Planta 3a	Laboratori de restauració (accés restringit).
Necessitats de canvi o millora: Des del 1989 s'hi han dut a terme diverses fases de restauració del fons de ceràmica i de rehabilitació de l'edifici, que han culminat amb la remodelació de l'exposició permanent i la supressió de barreres arquitectòniques ¹⁵ . Pendent de l'adequació del sistema de climatització.	
Observacions: Declarat bé cultural d'interès nacional. Ocupa part de les dependències de l'antic convent de caputxins, del segle XVII, i forma part de la Xarxa de Museus Locals de la Diputació de Barcelona. Inaugurat el 1945, el museu té el seu origen en la donació per part de Vicenç Ros i Batllell (1883-1970) de la seva important col·lecció de ceràmica. Amb els anys, s'han anat configurant i ampliant els diferents fons del museu: l'etnològic, el d'art, l'arqueològic, l'arquitectònic i el documental. Serveis: Visites guiades individuals i per grups, tallers escolars, visites teatralitzades per a públic general per Fira, Festa Major i Roser i activitats puntuals. Al 2019 unes 1500 persones han realitzats visites comentades, visites teatralitzades o han participat en activitats diverses i tallers.	

¹⁵ https://ca.wikipedia.org/wiki/Museu_Municipal_Vicen%C3%A7_Ros

Memorial Vicenç Ros

Titularitat: Municipal

Adreça: Avinguda Vicenç Ros s/n amb Plaça Font de la Mina

Any d'inici de l'activitat: 1977

Sector d'actuació / Funció: Sala d'exposicions i actualment espai cedit a entitats.

Públic majoritari:

Horari: activitats relacionades amb les entitats que tenen cessió.

Model de gestió: Departament de cultura i museus.

Recursos humans: Hi ha una persona del patronat fent funcions de consergeria i seguiment de manteniment.
Responsable equipament: persona responsable de la coordinació de la regidoria de cultura.

Espais - denominació		Funcions
Despatx	Seu de l' AV Font de la Mina.	
Sala gran circular	exposició històrica sobre el propi edifici. Activitats pròpies de les entitats (Geganters i Capgrossos).	
Necessitats de canvi o millora: L'any 2019 l'Ajuntament de Martorell ha renovat l'interior del Memorial Vicenç Ros perquè tres entitats en facin ús: l'associació de veïns Font de la Mina, els Gegants i els Capgrossos.		
Observacions: L'Ajuntament el va erigir al 1973 per reconèixer a Vicenç Ros i Batlleu (1883-1970), qui va ser alcalde els períodes 1924-30 i 1940-51, empresari, col·leccionista i fundador del Museu Municipal. Durant anys, l'edifici va acollir una col·lecció de ceràmica de Joaquim Mir, per després convertir-se en sala d'exposicions temporals i els últims anys en espai de magatzem de museus. Ara, s'ha buidat de material museístic i s'ha pintat per dins, i les seves parets acullen un conjunt de plafons que expliquen la història i evolució de l'espai.		

Centre d'Interpretació del Patrimoni Històric La Caserna

Titularitat: Municipal

Adreça: Pg. del Quarter, 9

Any d'inici de l'activitat: Origen de l'edifici al s.XVII / Remodelació i posada en marxa CIPH 2012

Sector d'actuació / Funció: El Centre del Patrimoni Històric La Caserna és la nova casa de la cultura popular de Martorell, sala d'exposicions temporals i sala de tallers.

Públic majoritari: Públic general

Horari: Obertura quan hi ha exposició temporal: dijous i divendres de 18 a 20h; dissabtes i diumenges d'12 a 14h.

Model de gestió: Departament de museus.

Recursos humans: Personal de museus i personal extern de vigilància (exposició).

Espais - denominació	Funcions
Planta baixa	Exposició permanent 'La Caserna de la Festa' on s'exhibeix l'imatgeria popular (gegants, capgrossos, bestiari dels Diables), bastoners i sardanistes tenen exposat vestuari.
1a planta	Exposicions temporals
2a planta	Exposició del Pont del Diable i espai de tallers relacionats amb aquest element patrimonial.

Necessitats de canvi o millora:

El març del 2008 l'edifici de l'antiga caserna va desaparèixer degut a greus afectacions estructurals que van obligar a enderrocar-lo. Just un mes després l'Ajuntament de Martorell va decidir construir un edifici de nova planta per convertir-lo en el nou Centre 'Interpretació del Patrimoni de Martorell, el qual es va inaugurar el 2012.

Observacions:

Segons l'estudi realitzat al 2015 per a la redacció del POUM, l'espai destinat a acollir les activitats i entitats de cultura popular i tradicional havia de ser El Círcol, propietat de l'associació cultural El Progrès i cedit mitjançant un conveni amb l'Ajuntament. Al 2015 es va portar a terme un Estudi de Programació de l'edifici del Círcol amb

el suport de la Diputació de Barcelona. Finalment, però, el Círcol va ser destinat com a Centre de Serveis a les Entitats.

Per les dimensions de les figures festives (gegants) la planta baixa de La Caserna era l'espai idoni per la seva exhibició.

Al 2019 unes 3.500 persones han visitats les exposicions o han participat en activitats diverses i tallers organitzats.

Antiga Farmàcia Bujons

Titularitat: Municipal

Adreça: Plaça de la Vila 41

Any d'inici de l'activitat: Com a equipament museístic al 1989. Remodelació i reapertura 2016.

Sector d'actuació / Funció: Espai museístic que alberga també la seu del Centre d'Estudis Martorellencs

Públic majoritari: Públic general i escolar.

Horari: Visites en horari concertat.

Model de gestió: Departament de museus.

Recursos humans: Personal de museus.

Espais - denominació		Funcions
Farmàcia	Es conserva com l'original	
Sala tallers	Espais per fer tallers didàctics	
Despatx / Seu	Seu del Centre d'Estudis Martorellencs	

Necessitats de canvi o millora:

Era propietat del farmacèutic Josep A. Bujons, i va obrir les seves portes l'any 1842 i es va mantenir activa i gairebé inalterada fins a l'any 1957. Després de ser utilitzada com a farmàcia, el Centre d'Estudis Martorellencs va promoure la restauració de la Farmàcia que s'obrí al públic com a equipament cultural el 1989. El mal estat de la coberta va provocar l'ensorrament parcial de l'edifici el 2003, el que va comportar el seu tancament. L'abril de 2016, un cop finalitzades les obres de restauració i condicionament realitzades per l'Ajuntament de Martorell, el CEM va retornar a la seva seu social.

Observacions:

Un cop recuperada l'habitabilitat dels espais de l'antiga farmàcia, el CEM ha posat en marxa el projecte de recuperació de tot el conjunt. El primer pas s'ha complert ja amb la recreació dels espais pròpiament farmacèutics, com la botiga i la rebotiga, el que ha permès exhibir novament la gran quantitat de pots de farmàcia i flascons que omplien les nombroses prestatgeries.

Serveis: Visites guiades individuals i per grups, tallers escolars, visites teatralitzades per a públic general per Fira, Festa Major i Roser i activitats puntuals.

Al 2019 unes 1200 persones han realitzats visites comentades, visites teatralitzades o han participat en activitats diverses i tallers.

Jaciment arqueològic de Santa Margarida

Titularitat: Municipal

Adreça: Camí de Santa Margarida, s/n

Any d'inici de l'activitat: 1972

Sector d'actuació / Funció: Jaciment

Públic majoritari: Públic general

Horari:

Model de gestió: Hi ha un conveni entre l'Ajuntament i el CEM

Recursos humans: Departament de museus, extensió del Museu Municipal Vicenç Ros.

Espais - denominació		Funcions
Església romànica i espai anexe	Zona de recerca arqueològica	
Masia	Espais de magatzem, cuina, dormitoris, despatx i espai expositiu.	
Necessitats de canvi o millora:		
Observacions:		
Situat a la plana de l'Anoia trobem el jaciment arqueològic de Santa Margarida, que s'articula al voltant d'una església romànica, de finals del segle XII, i d'una masia del segle XVI. Els terrenys que ocupa, juntament amb els de l'antic monestir de Sant Genís de Rocafort, van ser cedits al municipi pel seu propietari, Pau Sendrós, el 1967. La seva voluntat era que el lloc fos destinat a la recerca arqueològica, i aquesta no es va iniciar fins el 1972 de la mà del Centre d'Estudis Martorellencs. Des de 1981, el projecte d'investigació està integrat en el programa de recerca del Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia de la Universitat de Barcelona. Part del jaciment està museïtzat i a l'interior de la masia es pot visitar l'exposició monogràfica actualment durant el període d'excavacions. Durant la campanya anual d'excavacions arqueològiques		

s'organitza una jornada de portes obertes amb visita a l'exposició monogràfica i al jaciment incloses (CEM) i tallers escolars (Museus).

Al 2019 unes 500 persones han participat en la jornada de portes obertes i a les activitats diverses i tallers organitzades.

LA XARXA D'EQUIPAMENTS CULTURALS

Fets principals

Malgrat ha mancat una certa planificació i coherència en el desenvolupament de la xarxa d'equipaments culturals, el cert és que a dia d'avui és força nodrida i, excepte pel que fa als espais escènic-musicals, **compleix els estàndards marcats pel Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya 2010-2020**. Actualment l'Ajuntament està en fase de recerca dels recursos per renovar El Progrés, la qual cosa permetrà complir també els estàndards marcats en matèria d'equipaments escènics i musicals.

Moltes de les deficiències detectades pel PAC 2008 en el desenvolupament de la xarxa d'equipaments han estat resoltes en els darrers anys o estan en camí de resoldre's: és el cas de la construcció de la nova Biblioteca Municipal, ubicada davant el Centre Cultural; així com el conveni signat recentment amb El Progrés i en vies de signar-se amb El Foment. És també el cas de diverses actuacions de rehabilitació en edificis públics que s'ha anat fent en els darrers anys, la necessitat de les quals va assenyalar l'Estudi de necessitats de la xarxa d'equipaments per a la redacció del POUM, realitzat en el 2014. Malgrat que encara hi ha camí per recórrer, la darrera dècada ha comportat avenços notables.

Un dels àmbits on, precisament, cal seguir treballant és el relatiu al nucli de La Vila: malgrat que els darrers anys s'han renovat diversos edificis històrics del nucli on s'han ubicat diferents equipaments culturals, el cert és que això **no ha aconseguit revertir el procés de deteriorament que pateix aquest barri**.

Per altre part, després de que el Centre Cultural hagi passat a actuar com a centre de referència per la Regidoria de Joventut, **actualment no hi ha un centre de referència clar per la cultura de proximitat**. Aquest paper, però, el podria jugar El Progrés un cop rehabilitat i en funcionament.

També es detecta encara la necessitat d'establir les condicions per a un aprofitament òptim dels equipaments: **els usos específics de cadascun dels equipaments no sempre estan ben definits i, algun d'ells, continuen acollint un ventall massa ample d'activitats, sense prou coherència ni una identitat clara**.

Pel que fa al patrimoni i donada la riquesa de Martorell en aquest sentit, **seria recomanable portar a terme un exercici de planificació estratègica que permeti guiar les actuacions futures i assegurar la qualitat i rellevància d'aquestes**. Són també necessaris més esforços per difondre i posar en valor el patrimoni existent a la ciutat.

2.2.3 L'acció cultural

Tal i com hem assenyalat a l'inici d'aquest capítol, l'Ajuntament de Martorell és el protagonista indiscutible de l'acció cultural al municipi. En els darrers deu anys hi ha hagut un augment considerable de les propostes culturals i festives, havent-se aconseguit un augment de la participació dels martorellencs en la vida cultural notable i **un volum d'activitat superior al dels municipis dels voltants**.

Moltes de les iniciatives impulsades en els darrers anys estan lligades al patrimoni i la cultura popular del municipi, però també s'han posat en marxa accions més innovadores i de caire contemporani, com el Festival PAS. L'objectiu principal de l'acció cultural ha estat revertir la imatge negativa que es tenia del municipi, tant externa com per part dels seus propis habitants. Les opinions recollides a les trobades amb entitats que es van organitzar en el marc del present PAC, i on també van participar persones a títol de públic interessat en la cultura, semblen confirmar que s'ha aconseguit aquest objectiu i que, majoritàriament, es valora la diversitat i quantia de l'activitat cultural que es desenvolupa a la ciutat.

La següent taula recull l'acció cultural que es desenvolupa a Martorell, classificant-la en cinc grans blocs: i) Foment de les festes populars i tradicionals, ii) Programació estable, iii) Festivals, iv) Museus i Patrimoni i, v) Formació i Suport a la creació.

Taula 14 : Principals iniciatives i acció cultural a Martorell

Foment de les Festes Populars

La Regidoria de Cultura, Patrimoni Històric i Museus coordina la programació d'activitats i l'edició del programa dels nuclis festius de Martorell: Fira de Primavera, Festa Major, Onze de Setembre i Festa del Roser. D'altre banda, dona suport a les entitats culturals per a la realització d'activitats i, si s'escau, en programa directament d'altres, de caràcter eventual, per tal que l'oferta cultural festiva arribi a tots els públics.

A banda de festes tradicionals i/o de caràcter nacional com la Cavalcada de Reis, el Carnaval, Sant Jordi, l'Onze de Setembre etc.; **es porten a terme altres festes vinculades amb la història de Martorell i que aconseguixen una repercussió notable de públic:** Festa de Sant Antoni Abat, Fira de Primavera, Festa del Roser.

	Breu descripció	Entitats organitzadores/ col·laboradores	Any de creació	Estimació participants/ públic
Cavalcada de Reis	Els Reis arriben a Martorell a través del Pont del Diable.	Organitza: Ajuntament de Martorell i Patronat Cavalcada de Reis de Martorell		
Festa de Sant Antoni Abat	Festa que omple els carrers de cavalls i caruatges amb els Tres Tombs. Els Amics de Sant Antoni Abat és l'entitat organitzadora dels actes i compta amb un patrimoni de carros i caruatges de gran valor històric que reflecteixen la vitalitat agrícola i ramadera que tenia l'economia martoellenca. Aquesta entitat té els seus orígens en una comissió creada l'any 1968 i que, des d'aleshores, es manté com a Amics de Sant Antoni Abat i que ha sabut mantenir viva i actualitzada aquesta festa centenària.	Organitza: Ajuntament de Martorell i Amics de Sant Antoni	Es celebra des de 1854	
Carnaval	El Carnaval de Martorell és una de les celebracions anuals més participatives al municipi i un dels carnestoltes més concorreguts de tot Catalunya.	Organitza: Ajuntament de Martorell. L'Espai Guspí organitza el carnaval infantil		
Fira del Llibre de Sant Jordi	A més de la fira de llibres, hi ha zona d'oci infantil i parades de les entitats de Martorell, i activitats com: lectures dels Premis Vila, presentacions de llibres, tallers literaris, representacions de la llegenda de Sant Jordi, sardanes i recitals de poesia.	Organitza: Gremi de Llibreters de Martorell i Ajuntament de Martorell. Col·labora: entitats veïnals i culturals		
Fira de Primavera	Coincidint amb el darrer cap de setmana d'abril es celebra la que és una de les festes patrimonials més destacades del calendari festiu de Martorell. La Fira de Primavera s'articula sobre tres eixos fonamentals: El comerç, els premis Vila de Martorell i la	Organitza: Ajuntament de Martorell Col·laboren: Diverses	Origen: 1422	30.000 persones

	Llegenda del Pont del Diable. Cada any, un creador de renom proposa la seva versió de la Llegenda del Pont del Diable sobre el mateix pont, donant el protagonisme a una disciplina artística (música, dansa, teatre,...). El programa inclou actes per a tots els públics: fires d'artesanía, comercial, del motor, fira del bestiar, jornades de portes obertes, cercavila, fira gastronòmica, exposicions, concerts, zona d'oci.	entitats del municipi	
Festa Major	El 15 d'agost es realitzen les festes en honor a la patrona de Martorell, Santa Maria de l'Assumpta. Hi destaquen la mostra dels antics oficis a la Vila que rep el nom d'Artesanàlia, i que es celebra des de 2002. Els concerts o la desfilada de les figures festives de Martorell també són plats forts de la Festa Major	Organitza: Ajuntament de Martorell Col·laboren: Diverses entitats del municipi	28.000 persones
Festa del Roser	Festes de rememora del passat vinícola del municipi amb el punt culminant del Vímart , la fira de vins i caves a Martorell.	Organitza: Ajuntament de Martorell Hi col·laboren la majoria d'entitats de Martorell.	Es va recuperar l'any 1988
Diada Nacional de Catalunya	Actes de commemoració de la Diada Nacional de Catalunya els dies 10 i 11 de setembre. S'hi inclouen actes del propi Ajuntament i d'algunes entitats.	Organitza: Ajuntament de Martorell Hi col·laboren algunes entitats de Martorell.	1.500 persones

Programació estable

En els darrers deu anys, s’han anat creant o impulsant diversos cicles i programacions de caràcter estable dins el municipi en col·laboració amb entitats del territori. Així, actualment es compta amb programació estable de teatre, de teatre infantil i familiar, de música clàssica, de música moderna (iniciada recentment a la Nau2) i de cinema. L’Ajuntament recolza a les entitats que organitzen aquests cicles i programacions a través de convenis amb caràcter anual renovable. En total, la programació estable té un cost anual de 83.000€ aproximadament al 2019.

Teatre Professional	Mitjançant conveni amb el Foment es crea el cicle de teatre professional al llarg de l'any. Es programen més de 6 obres amb més de 700 espectadors a l'any 2019.	Organitza: El Foment	??
Teatre Familiar	Es programa cada mes una obra de teatre infantil. Més de 10 espectacles amb més de 1.500 espectadors.	Organitza: La Xarxa d'espectacle infantil i juvenil	??
M'Clàssics	L'any 2016 neix l'entitat Joventuts Musicals de Martorell, que conjuntament amb la regidoria de Cultura impulsen el cicle M'Clàssics, que porta més de 10 actuacions de grans intèrprets de la música clàssica a espais històrics de Martorell.	Organitza: Joventuts Musicals de Martorell	2016
Cineclub del Diable de Martorell	Aquest cicle és fruit dels tallers de cinema oferts des de la Regidoria de Joventut durant 15 anys, els quals han contribuït a la creació de públic i la creació d'entitats vinculades a l'audiovisual. S'ha habilitat un espai a la Casa de Cultura de la Vila per a	Organitza: Associació de Cinema del Diable	2016

	desenvolupar una programació estable de cinema en col·laboració amb l'associació Cinema del Diable. Es projecten 2 propostes mensuals amb documentals, cicles i pel·lícules al llarg de l'any. És important assenyalar que es col·labora amb institucions públiques i privades per la programació, com per ex. el circuit audiovisual de la DIBA, els premis Gaudi, la Filmoteca, etc.			
Monoloadictes	Té l'objectiu de potenciar una altra modalitat d'espectacles per arribar a d'altres tipologies de públic i crear l'hàbit d'anar al teatre. Es programen 10 espectacles al Centre Cultural i a El Progrés, amb un total de més de 4.000 espectadors.	Organitza: Ajuntament de Martorell	2016	4.000
NAU2 Can' Oliveras	Històric edifici industrial convertit en un gran espai musical, que acull una programació musical estable amb música en directe i discoteca cada dissabte.	Organitza: Ajuntament de Martorell	2019	
Cal destacar també les programacions estables que es desenvolupen a Martorell amb el suport de l'Oficina de Difusió Artística de la Diputació de Barcelona i de la Generalitat de Catalunya, que es detallen a continuació:				
Anem al Teatre	Anem al teatre és un programa organitzat per la Diputació de Barcelona, en col·laboració amb els ajuntaments, que ofereix espectacles d'arts escèniques i musicals als alumnes d'educació infantil, primària, secundària, batxillerat i cicles formatius. El programa Anem al teatre ofereix dues modalitats diferents d'organització o gestió: Modalitat 1- A les comarques de l'Alt Penedès, l'Anoia, el Bages, el Berguedà, el Moianès, el Garraf, el Maresme i Osona el programa és organitzat directament per la Diputació de Barcelona i els ajuntaments i gestionat per empreses especialitzades. Els ajuntaments participen al programa mitjançant un protocol d'adhesió que es renova cada 4 anys. Modalitat 2- A la resta del territori la Diputació atorga subvencions als ajuntaments que organitzen programes amb criteris i objectius similars a l'Anem al teatre. Martorell participa del Programa de Subvencions, gestionat pel propi ajuntament.	ODA / Ajuntament de Martorell		2016-2017: 4.935 persones 2018-2019: 5.582 persones
Circuit de la Xarxa d'Espais Escènics Municipals	El Circuit de la Xarxa d'espais escènics municipals és un programa que dona suport a la difusió del teatre, la música i la dansa professionals a l'àmbit local. El programa és gestionat per l'Oficina de Difusió Artística (ODA) que posa a l'abast dels municipis adherits una sèrie de serveis destinats a millorar la gestió, la qualitat i els recursos dels equipaments escènics locals. Martorell participa en aquest Circuit des de l'any 2017.. Les dades de participació dels anys 2017, 2018 mostren que el nivell de participació de Martorell en el circuit és inferior al de la mitjana de municipis en el mateix tram poblacional, així com la de tots els municipis que han participat en el Circuit. Mentre que per exemple a l'any 2017 d'altres municipis amb població entre 20.001 i 50.000 habitants, han programat 33 funcions, amb una assistència de 5.231 espectadors, a Martorell es van programar 12, amb un públic assistent de 1.557 persones.	ODA / Generalitat de Catalunya /Ajuntament de Martorell	2017	2017: 12 funcions / 1.557 assistents 2018: 13 funcions / 1.534 assistents

Funcions	Assistents
----------	------------

	2017	2018	2017	2018
Martorell	12	13	1.557	1.534
Mitjana municipis tram de població entre 20.001 i 50.000 hab.	33	25	5.231	5.393
Mitjana total municipis que han participat al Circuit	130	137	28.821	31.403
Font: Oficina de Difusió Artística, Diputació de Barcelona				

Festivals				
Tots els festivals que es porten a terme a Martorell han estat creats en els darrers 10 anys. Els festivals han permès incloure propostes de caràcter més contemporani a la programació cultural . És el cas, per exemple, del Fem Dansa, creat conjuntament amb la Generalitat de Catalunya i on es programen espectacles de dansa contemporània en espais públics de Martorell. És el cas també del Festival PAS, que pretenia donar resposta a la manca d'oferta lúdico-cultural per als caps de setmana de l'estiu. Així com les programacions estables estan organitzades fonamentalment per algunes entitats culturals de Martorell, els Festivals s'organitzen directament des de la Regidoria. Es compta també, però, amb la col·laboració d'entitats del territori, com és el cas per exemple de les escoles de Dansa en el festival Fem Dansa.				
Nadalern (Desembre-Gener)	Programa unificat de totes les activitats que es realitzen al voltant de les festes de Nadal i Reis. El Nadalern neix d'agrupar tota la programació de l'Ajuntament i les diferents entitats locals a l'entorn de les festes nadalenques.	Organitza: Ajuntament de Martorell Col·laboren: Moltes entitats del municipi		
PAS (Juliol)	Davant la demanda creixent d'una programació d'activitats culturals per als caps de setmana d'estiu, es va endegar el projecte PAS (Pont a les Arts Sonores). El festival té lloc en el Pont del Diable durant tres caps de setmana de juliol, amb una programació dinàmica i variada. Es programen aproximadament 8 propostes nacionals i internacionals de diferents gèneres: des de música clàssica, a jazz o grups de música pop.	Organitza: Ajuntament de Martorell Col·laboren: La Xarxa (PAS Pettit)		7.000
FEM DANSA (Novembre)	Martorell participa, juntament amb els municipis de l'Alcover, Palamós i Tremp, en aquesta iniciativa impulsada per l'Associació de Professionals de la Dansa de Catalunya en col·laboració amb la Generalitat i que té com a objectiu principal reforçar la difusió i exhibició de la dansa, acostant-la a nous públics, tot programant espectacles en espais insòlits.	Organitza: Ajuntament de Martorell Col·laboren: Escoles de dansa de Martorell		

IntARTvenció (Juny)	Proposta que neix amb la idea de transformar equipaments i espais públics en obres d'art a través de l'impuls de l'street art.	Organitza: Ajuntament de Martorell Col·laboren: Amics de l'Art i Associació Artistes Plàstics	
Divers (Març)	Festival de poesia que es celebra el tercer cap de setmana de setembre i que neix amb la voluntat que la poesia esdevingui més quotidiana, enriquidora i propera a la ciutadania.	Organitza: Ajuntament de Martorell Col·laboren: Fundació Francesc Pujols	
Museus i Patrimoni			
En els darrers deu anys s'ha donat una empenta notable a l'activitat museística al municipi. Per una banda, s'han adequat alguns espais museístics i/o patrimonials com l'Espai Muxart, inaugurat al 2011 a la rehabilitada Casa Par del barri de La Vila; la Farmàcia Bujons, amb una última rehabilitació al 2016; o al CIPH La Caserna, inaugurat al 2012 després d'enderrocar l'edificació antiga i construir-ne una de nova. Per altre part, al municipi es porta a terme des de fa temps una oferta de tallers didàctics molt completa i reconeguda no només als municipis del voltant sinó a nivell de la província de Barcelona. Per exemple, hi ha un acord amb la Regidoria d'Ensenyament per tal que tots els nens escolaritzats a Martorell tinguin accés a un taller gratuït a través de l'escola. El nivell d'activitat és molt alt: s'ofereix un taller diari durant tota la setmana: mentre que entre setmana estan fonamentalment dirigits al públic escolar, els caps de setmana participen grups de gent gran o d'altres grups organitzats. Aquests tallers es porten a terme fonamentalment a l'Espai Muxart, a la Farmàcia Bujons i a l'Enrajolada, malgrat que cal adequar encara alguns espais de l'edifici per aquesta finalitat. Un punt a favor és que Martorell disposa de patrimoni de moltes èpoques històriques, la qual cosa fa que puguin oferir un ventall ample de tallers. Cal destacar també que l'Ajuntament ha signat un conveni per 4 anys per valor de 40.000€ anuals amb el Centre d'Estudis Martorellencs per donar a conèixer el patrimoni de Martorell. D'aquesta manera també es creen sinèrgies amb les activitats que desenvolupa l'Ajuntament als museus, ja que es demana al Centre que creï continguts relacionats amb aquestes. És important assenyalar que alguns dels equipaments museístics – com l'Enrajolada o el Museu Municipal Vincenç Ros- només s'obren amb visites concertades. En aquest sentit, també es detecta la necessitat de revaloritzar més el patrimoni existent al municipi (per exemple, tot allò relacionat amb l'esgrafi, força nombrós al barri de La Vila), posant-lo més en valor a través d'un sistema de senyalètica adequat, que ara per ara manca, o bé organitzant rutes per conèixer els diferents elements patrimonials.			
L'Enrajolada, Casa Museu Santacana	- Visites comentades i guiades als museus - Itineraris i visites comentades a diferents edificis històrics i al Pont del Diable - Tallers escolars i per a altres col·lectius de museus - Tallers escolars i per a altres col·lectius exposicions temporals i permanents - Mercat Il·lustradors Fira Primavera - Corral Nadalenc Jardí Enrajolada - Ou com Balla - IntARTvenció		
Museu Municipal Vicenç Ros			
Muxart. Espai d'Art i Creació contemporània			
Farmàcia	Tallers escolars i per a altres col·lectius exposicions temporals i permanents		

Bujons	o Tallers escolars i per a altres col·lectius de museus	
Exposicions Temporals	Programació anual d'entre 12 i 16 exposicions temporals i uns 8000 visitants als diferents equipaments.	
Dia Internacional dels Museus	Activitats i exposicions adreçades a donar a conèixer els Museus locals als diferents públics. Una de les activitats amb més èxit és La Nit dels Museus, que se celebra el dissabte més proper al 18 de maig.	
Formació i suport a la creació		
La política de suport a la creació continua sent una assignatura pendent i està basada fonamentalment en l'organització de concursos i premis. No s'han fet suficients esforços intencionals ni estratègics per afavorir la creació i, a dia d'avui, només s'ha avançat en l'àmbit de la música més acadèmica amb l'impuls de l'Escola de Música Cal Nicolau i l'entitat Jovenuts Musicals de Martorell. Són encara necessaris, però, espais d'assaig pels músics moderns així com una aposta decidida per fomentar l'educació artística en altres disciplines, com les arts visuals i audiovisuals, a través de l'enfortiment de Ca l'Oller, l'Escola municipal d'Arts i Moda, dependent de la Regidoria d'Ensenyament. L'activitat vinculada a la literatura passa per la iniciativa de la Biblioteca. És el cas del Premi Vila de Martorell.		
Premi Vila de Martorell	Es un concurs literari de tradició històrica que va néixer el 1976 amb tres categories obertes amb premis de poesia i 8 premis més en categories locals. Al 2019 s'ha creat un nou guardó per a les traduccions al català de clàssics.	Organitza: Ajuntament de Martorell Col·laboren: Editorial Adesiara 1976
Concurs de cartells	Convocat per tal d'escollir el cartell que anuncia el Nadal i el Carnaval.	Organitza: Ajuntament de Martorell 1996
Concurs de Can Josep Palet	Concurs per a joves intèrprets de cant líric que porta el nom del prestigiós tenor martorellenc Josep Palet.	Organitza: Ajuntament de Martorell i Jovenuts Musicals de Martorell 2017

Si atenem als diferents àmbits de la cultura, podem classificar les activitats culturals que es porten a terme a Martorell de la següent manera:

Taula 15 : Acció cultural segons disciplina

Festa i Cultura popular	- o Festa de Sant Antoni Abat - o Carnaval - o Fira de Primavera - o Festa Major - o Diada Nacional de Catalunya - o Festa del Roser - o Nadalem
Patrimoni i Espais expositius	- o L'Enrajolada-Casa Museu Santacana - o Museu Municipal Vicenç Ros - o Centre d'Interpretació del Patrimoni Històric "La Caserna"
Arts Escèniques	- o Programació estable de teatre professional - o Programació estable de teatre familiar - o Fem Dansa
Musica	- o Festival PAS - o Programació de la Nau 2 Ca n'Oliveres - o Concurs de cant Josep Palet - o Programació estable M'Classics - o Escola de Música Municipal
Lectura i Literatura	- o Activitats de la Biblioteca de Martorell - o Premi Vila de Martorell
Arts Visuals	- o Espai Muxart - o Exposicions temporals del Muxart Espai d'Art. - o IntARTvenció - o Concurs de cartells - o Escola Ca l'Oller
Audiovisuals	o Programació estable del Cineclub del Diable de Martorell

Veiem, per tant, que **Martorell destaca per la gran oferta d'activitat cultural**, especialment si es compara amb municipis propers o similars en tamany. Entre les activitats més populars destaca la Fira Vimart, que aplega uns 3.000 espectadors anualment, així com el Festival PAS, amb concerts on assisteixen uns 2.000 espectadors. També en alguns concerts de la Festa Major, hi poden arribar a assistir 5.000 persones. El Festival PAS, juntament amb la representació de la Llegenda del Pont del Diable dins el marc de la Fira de Primavera, són dels esdeveniments culturals que aporten més prestigi i caracteritzen més al municipi.

Per últim, no cal oblidar tota la activitat regular (tallers, xerrades, conferències, etc.) que porten a terme les entitats culturals de Martorell, així com els centres cívics.

Cal assenyalar que una part rellevant d'aquesta acció cultural implica també a d'altres regidories, com és el cas sobre tot de la Regidoria de Joventut. El Pla Local de Joventut de Martorell 2019-2023 recull un seguit d'iniciatives i, de fet, adscriu totes les relatives a les Festes populars, a l'acció de la Regidoria de Joventut, tal i com es mostra en la següent taula:

Taula 16. Activitats/ Programes de la Regidoria de Cultura, Patrimoni i Museus inclosos en el Pla Local de Joventut de Martorell 2019-2022

Àmbit	Activitats / Programes	Mecanismes de coordinació actuals
Programa de Festes de Joventut (PROFEM)	Festes del Roser (Feste-Ro), Nadalem, Carnaval, Fira de Primavera, PAS, Festa Major	
Biblioteca Francesc Pujols	A la recerca d'informació. El camí de la papallona. Tanoicome. Treu suc a les fonts d'informació electròniques. Martorelletes. Dibuixem versos al carrer. Apassiona't per la literatura. Club de lectura juvenil. Presentació treball de recerca.	
Cultura popular	Maletes Pedagògiques de les figures festives de Martorell	
Nadalem i Carnaval	Concurs de Cartells	
Fem Dansa	Espectacle de Dansa Aventures d'artistes	
Fundació Francesc Pujols	Visita a la Torre de les Hores	
Museus	<u>Visites:</u> L'Enrajolada, Casa Museu Santacana. Museu Municipal Vicenç Ros. El pont del Diable al llarg del temps. Construïm refugis. La Guerra Civil a Martorell. <u>Tallers:</u> Estergit. Decorem rajoles. Tropa. Decorem rajoles. Trep d'ou sobre fusta. A grans mals, grans remeis! Salut, medicina i herbes remeieres. Oli sobre tela. Esgrafiats. Decorem façanes. El món romà a Martorell. Els documents ens parlen. <u>Itineraris:</u> Itinerari per la Vila. De pont a pont.	

ACCIÓ CULTURAL

Fets principals

En els darrers deu anys hi ha hagut un augment considerable de les propostes culturals i festives, havent-se aconseguit un augment de la participació dels martorellencs en la vida cultural notable i un volum d'activitat superior al dels municipis dels voltants.

Moltes de les iniciatives impulsades en els darrers anys estan lligades al patrimoni i la cultura popular del municipi, però també s'han posat en marxa accions més innovadores i de caire contemporani.

L'objectiu principal de l'acció cultural ha estat revertir la imatge negativa que es tenia del municipi, tant externa com per part dels seus propis habitants, un objectiu que sembla haver-se aconseguit en gran mesura.

2.2.4 Comunicació cultural

Millorar la comunicació de les activitats culturals és, sens dubte, una de les assignatures pendants. Actualment, les activitats de difusió i comunicació cultural a Martorell es canalitzen a través de la iniciativa **Fes Martorell**, impulsada des de la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament des del 2016. Aquesta iniciativa parteix d'una app però consta també de:

- Publicació d'informació a les xarxes socials de cultura: Facebook, Twitter i Instagram @festhomartorell
- Punts d'informació culturals als comerços locals, on es penjen cartells i distribueixen butlletins.
- Programa de creació de públics
- Tupper Fes-t'ho: Reunions informatives informals
- Ambaixadors culturals
- Fes-t'ho als parcs: Juga amb Família, Juga a les places

Objectius Fes Martorell

- *Donar a conèixer a la ciutadania la gran quantitat d'activitats culturals que es fan a Martorell, en tots els sectors de la cultura i per totes les entitats municipals.*
- *Posar en valor tota la cultura de la ciutat i crear una forta marca cultural municipal, a l'hora que es potencia i s'impulsa la participació de tota la ciutadania en la vida cultural de Martorell.*

Fes Martorell no només es limita a la cultura, sinó que a més també inclou en la seva agenda tot el llistat de comerços de la ciutat, catalogats en funció de la seva tipologia. En cada comerç hi apareix la direcció, el número de telèfon, l'horari i la seva direcció web i d'e-mail. D'aquesta manera s'estableix una doble col·laboració entre els comerços i la Cultura de Martorell: els comerços guanyen un lloc on promocionar-se i on la gent pot accedir de forma ràpida a la seva informació bàsica, a canvi de comprometre's a promocionar com establiments tot el moviment cultural de la ciutat. Per aquest motiu, es va procedir a instal·lar un petit expositor a cada comerç amb la finalitat de que aquest s'omplís amb la publicitat de cadascuna de les activitats culturals del territori,

juntament amb un petit espai per a la promoció pròpia de cada comerç. A més, per tal de donar més cobertura a Fes Martorell, els expositors que s'han situat als diversos comerços que formen part d'aquesta plataforma estan dotats d'un codi QR mitjançant el qual es pot descarregar l'aplicació de Fes Martorell. ^[1]_[SEP] ^[1]_[SEP]

Per altre part, el seu contingut no es remet única i exclusivament a les produccions i activitats realitzades des de la Regidoria de Cultura, sinó que **també engloba totes les accions d'altres departaments municipals i aquelles produïdes per altres agents i entitats culturals de Martorell.**

Dins d'aquesta iniciativa, es van portar també a terme tres accions:

- **Tupper Fes-t'ho.** Desenvolupament de diverses conferències on s'informa a petites agrupacions de persones de què és i com funciona Fes Martorell. Els assistents tenien berenar i entrades per espectacles de forma gratuïta a canvi de comprometre's a utilitzar l'aplicació i difondre-la. Aquesta acció es va adreçar a un públic generalista. ^[1]_[SEP]
- **Ambaixador Cultural.** Fomentar quedades entre dos habitants de la ciutat per a que entre ells es difongui la cultura i el Fes Martorell. D'aquesta manera una persona assolirà el títol "d'Ambaixador Cultural" i tindrà la responsabilitat de promoure i d'explicar el Fes Martorell i totes les activitats culturals del municipi, a les persones i les entitats que prèviament se li hauran assignat. Amb aquesta línia de treball el que es volia aconseguir és una difusió de la cultura martorellenca des d'una perspectiva molt més propera, íntima i personalitzada.
- **Juga en Família.** Portar a terme activitats culturals periòdiques dirigides a un públic infantil i familiar un diumenge al mes als diferents parcs de Martorell. Aquesta iniciativa va ser portada a terme per l'entitat La Xarxa Martorell, que ja col·labora habitualment amb la Regidoria en la programació de teatre infantil i familiar.

A dia d'avui ja no s'estan desenvolupant aquestes iniciatives, en part perquè la persona que era responsable de les mateixes ha passat a un altre àrea i, en part, perquè els resultats no van ser immediats i no es va veure clar el seguiment. **Des de la seva creació, l'app de Fes Martorell ha tingut 3.693 descarregues**, 678 en el darrer any, quan s'han registrat 5.544 visites, unes dades que caldria seguir impulsant. Una de les limitacions més notables de l'aplicació és l'impossibilitat d'incloure de forma senzilla activitats que duren més d'un dia, la qual cosa deixa fora les exposicions i altres activitats de caire més permanent.

Dins de la Regidoria hi ha una persona encarregada dels temes relatius a la comunicació i difusió cultural, qui és qui gestiona els continguts de Fes Martorell. La seva tasca es complementa amb accions de premsa que s'externalitzen puntualment, amb motiu de la celebració dels principals festivals i/o esdeveniments culturals.

A més de les activitats de Fes Martorell, també cal destacar el **Butlletí municipal**, amb periodicitat bimensual, i on s'inclou tota la informació destacada pel que fa a cultura a més d'altre informació sobre la ciutat. A més, es compta també amb la informació que es publica a la **web municipal**, així com divers **material imprès** (programes de les diverses festes o esdeveniments culturals). De cara al futur, es vol continuar millorant l'app, així com crear una web específica de cultura on es pugui aglutinar tota la informació cultural del municipi i les venda i reserva d'entrades en línia, tant de les activitats de l'Ajuntament com les de les entitats. També hi ha previst començar a portar a terme accions més dirigides de creació de nous públics.

Malgrat els avenços dels darrers anys, el cert és que, en les sessions de treball realitzades amb les entitats culturals de Martorell, **la difusió de les activitats culturals apareix encara com un dels principals reptes actuals.** Segons l'opinió majoritària de les entitats, la oferta cultural a Martorell és

adequada però arriba a un públic molt concret, per la qual cosa cal millorar-ne la seva difusió i arribar a nous públics. Per una banda, es destaca que cal millorar el funcionament de l'app Fes Martorell ja que no està suficientment actualitzada ni conté tota la informació rellevant. Per altre part, es destaca com a fonamental reforçar la difusió a les escoles a través de la col·laboració amb els centres, les agrupacions de pares i altres entitats i associacions relacionades amb la família.

Cal assenyalar, a més, que la majoria d'entitats culturals de Martorell no disposen de pàgina web i tenen poca presència a les xarxes. És important, per tant, trobar fórmules perquè les entitats puguin aprofitar els canals de difusió municipals.

COMUNICACIÓ CULTURAL

Fets principals

Les activitats de difusió estan bàsicament **centralitzades a la iniciativa Fes Martorell**.

La valoració per part de les entitats culturals de Martorell d'aquesta iniciativa és que **cal revisar/millorar certs aspectes**: l'app ha d'estar més actualitzada, s'ha d'implicar a les entitats en l'actualització dels continguts, cal reforçar la publicació en xarxes socials, etc. Per altre part, es destaca com a **fonamental reforçar la difusió a les escoles** a través de la col·laboració amb els centres, les agrupacions de pares i altres entitats i associacions relacionades amb la família.

Encara que s'han portat a terme algunes iniciatives dirigides a la creació de públic, no s'ha marcat una línia estratègica en aquest sentit i els esforços han estat limitats i dispersos.

La majoria d'entitats culturals de Martorell no disposen de pàgina web i tenen poca presència a les xarxes per la qual cosa és necessari trobar fórmules perquè puguin aprofitar al màxim els canals de difusió municipals.

2.3 CONCLUSIONS DEL DIAGNÒSTIC

2.3.1 Fortaleses i Oportunitats

Una oferta cultural àmplia i diversa

En els darrers deu anys hi ha hagut un augment considerable de les propostes culturals i festives, havent-se aconseguit un augment de la participació dels martorellencs en la vida cultural notable i **un volum d'activitat superior al dels municipis dels voltants**. En aquest sentit, és important aprofitar dinàmiques positives actuals existents i seguir consolidant propostes amb bona acceptació de públic.

Una ciutat ben comunicada i que pot jugar un paper clau en el territori

Martorell pot jugar sens dubte el paper de capital cultural del Baix Llobregat nord i ser un referent i pol d'atracció per a la resta de municipis. La ubicació de Martorell i **la bona xarxa de comunicacions contribueixen en aquest sentit**. Hi ha molt camí per recórrer en la col·laboració amb els municipis propers en matèria cultural, tant per a la creació o programació conjunta de propostes com per augmentar els públics de la cultura atraient als habitants de municipis propers.

Diversitat per enriquir la cultura

Martorell és un municipi divers però aquesta diversitat encara no es reflecteix completament en l'activitat cultural del municipi. Treballar en aquest sentit pot **afavorir la cohesió social del municipi i contribuir a la creació de nous públics**.

Lideratge de les institucions públiques en matèria de cultura

Malgrat la complexitat i limitacions econòmiques que han marcat el context en els darrers anys, **l'Ajuntament de Martorell ha impulsat avenços importants en matèria de cultura**. El seu lideratge pot continuar impulsant la renovació cultural i enfortint els esforços i iniciatives de la resta d'agents. A més, el darrer Pla de Govern contempla importants actuacions, com la renovació de El Progrés.

Una identitat cultural cada vegada més forta

En els darrers anys s'han recuperat festes tradicionals i populars i s'ha treballat decididament per enfortir la identitat de Martorell, per exemple amb la programació cultural desenvolupada en torn al Pont del Diable com a símbol de la ciutat. **Continuar impulsant aquest treball és necessari per afavorir la cohesió social i enfortir la imatge externa de Martorell**. La bona resposta que han tingut aquest tipus d'actuacions suposa una clara oportunitat de futur.

Una realitat associativa rica i prou dinàmica

Martorell compta amb una **realitat associativa rica**. Les entitats participen en alguns dels esdeveniments culturals que es porten a terme i mostren un bon nivell d'implicació i compromís. Aquest és un actiu que cal potenciar. Millorar la coordinació i relació amb les entitats sens dubte es traduirà en noves oportunitats de col·laboració i creació conjunta que afavoriran la ciutat.

Una biblioteca renovada i amb bons índex d'usuaris

La nova biblioteca posa a disposició dels martorellencs un espai ampli i de qualitat, que juga un **paper primordial de dinamització cultural** fora del nucli de la Vila, un cop que el Centre Cultural ha passat a ser un espai de referència pel jovent de Martorell.

Gran potencial d'arribar a nous públics

Hi ha la sensació de que el públic que participa en les activitats culturals sempre és el mateix. Malgrat alguns esdeveniments aconseguir arribar a una gran diversitat de gent, el cert és que **encara hi ha molt camí per recórrer pel que fa a la creació de nous públics**, així com per atreure comunitats, grups que ara mateix participen poc en la vida cultural de Martorell. Per això, serà necessari disposar de més dades sobre els perfils de públic actuals i potencials, de manera que es pugui dissenyar una oferta que doni resposta la a diversitat cultural de Martorell. El fet que la majoria de la oferta cultural de la ciutat sigui gratuïta, sens dubte, és un punt a favor.

Una xarxa d'equipaments àmplia i diversa

Martorell disposa de molts espais i infraestructures –alguns per renovar o rehabilitar- aprofitables tant per la creació com per l'exhibició. **Ordenar i racionalitzar els usos dels diferents espais** és un pas necessari per impulsar la creació i difusió local.

Nous creadors i llenguatges

És evident que les formes de crear, consumir i difondre la cultura estan canviant decisivament. A Martorell es comencen a detectar iniciatives privades individuals, vinculades a les noves indústries culturals i que **poden ser una font tant d'innovació cultural com d'ocupació i riquesa**. En aquest sentit, és fonamental establir vincles i vies de relació, per una banda, amb el sector privat i, per altre, amb les àrees econòmiques de l'Ajuntament de Martorell per tal d'impulsar i recolzar l'emprenedoria cultural.

Escoles artístiques i oferta formativa en creixement

Les escoles artístiques municipals, malgrat que encara pateixen carències, tenen una bona acollida, especialment la de música. Al mateix temps, en els darrers anys s'han obert diverses escoles privades de dansa, mentre que s'està portant a terme un programa de tallers de teatre amb molt bona acollida. **Hi ha una demanda de formació en matèria artística i cultural que no es pot desatendre.**

Una oferta de tallers pedagògics molt consolidada

Es porten a terme un **gran nombre de tallers amb temàtiques molt diverses que tenen molt bona acceptació**, tant a Martorell com a d'altres municipis propers. Cal continuar avançant sobre les bases ja assentades, revisant contínuament l'acceptació i rellevància dels tallers i buscant noves oportunitats de difusió.

2.3.2 Principals reptes

Una ciutat territorialment complexa

La presència dels dos rius així com de les vies de comunicació condiciona l'estructura urbana de Martorell i **dificulta la relació entre els diferents barris o sectors**. Això representa un repte a nivell cultural, ja que, per una banda, conviuen barris amb característiques diferenciades i, per altre, es dificulta el desplaçament entre barris.

Un centre que es va despoblant i perdent protagonisme

Malgrat que els darrers anys s'han renovat diversos edificis històrics del nucli de la Vila, on s'han ubicat diferents equipaments culturals, això **no ha aconseguit revertir el procés de deteriorament i pèrdua de població que pateix el barri**.

Una ciutat densa i diversa

Martorell té una **alta densitat de població**, ha crescut fortament durant molts anys degut sobre tot al fort component migratori. Com a resultat, és una ciutat diversa, amb una **elevada proporció de població nascuda a l'estranger**. La diversitat comporta riquesa però també una major complexitat. La cultura pot jugar en aquest sentit un paper fonamental d'inclusió social.

Una ciutat industrial

Creadora de riquesa però també molt depenent de les conseqüències de les crisis econòmiques, com poden ser les provocades per la pandèmia del Covid-19. En la darrera dècada, la taxa d'atur s'ha situat sempre una mica per sobre de la de la mitjana de la Província de Barcelona, mentre que tant els **nivells de renda com educatius són inferiors als que es produeixen a la resta de nivells territorials**. La cultura no pot oblidar, per tant, el seu rol en l'educació així com en la generació de riquesa.

Un projecte de ciutat clar i consensuat en l'àmbit cultural a desenvolupar

Malgrat els avenços que s'han produït en els darrers anys, el cert és que **segueix sense haver un projecte de ciutat clar en l'àmbit cultural**, acordat per tots els agents i que pugui guiar les actuacions en aquest camp, més enllà dels canvis marcats pel context econòmic i/o polític. Aquesta manca de definició d'unes línies estratègiques és encara visible en molts aspectes de la política cultural.

Una inversió en cultura per reforçar

El percentatge destinat a cultura així com la despesa en cultura/habitant **són similars als de la mitjana registrada per altres municipis de la Província de Barcelona**. Malgrat això, en el 2019 s'ha produït una forta davallada del pressupost destinat a cultura, una tendència recessiva que segueix confirmant el pressupost del 2020. Els recursos econòmics disponibles per la cultura són encara escassos, tant per part de les institucions públiques i privades, com del teixit associatiu, molt depenent de les subvencions municipals.

Necessitat de més coordinació entre els agents culturals del territori

Hi ha **manca de canals de comunicació regulars i espais de participació estables** entre els diferents agents culturals, especialment entre les entitats culturals i l'Ajuntament, però també entre les pròpies entitats. Això dificulta la creació de sinèrgies, l'optimització dels recursos i el treball col·laboratiu. No s'està desenvolupant un model que permeti la participació e implicació dels ciutadans en l'acció cultural i en la presa de decisions.

Un teixit associatiu encara fràgil

El teixit associatiu de Martorell presenta grans potencialitats però es molt fràgil: hi ha una **gran dependència dels recursos públics**, la majoria d'entitats disposen de pressupostos molt limitats i no poden professionalitzar-se.

Necessitat de renovar el sistema de suport al teixit associatiu

Les entitats culturals de Martorell depenen fonamentalment dels ajuts i subvencions públiques. Per una part, el sistema de subvencions és massa generalista i no lliga les actuacions recolzades amb les prioritats en matèria cultural de l'Ajuntament. Per altre part, moltes entitats compten també amb espais cedits per l'Ajuntament, molts dels quals es troben excessivament patrimonialitzats, la qual cosa implica reptes per garantir un ús equitatiu dels espais i evitar usos privats.

Un sector privat feble i desconnectat de l'activitat municipal

El sector cultural privat i professional continua sent feble malgrat es detecta una tendència positiva en els darrers anys. De totes maneres, **gairebé no existeixen mecanismes de contacte, coordinació o suport** per part de la Regidoria de Cultura amb les iniciatives privades.

Una xarxa d'equipaments amb moltes potencialitats però que cal acabar de desenvolupar

Per una banda, **encara no es compleixen els estàndards marcats pel Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya 2010-2020** pel que fa als espais escènic-musicals, mentre que no hi ha cap espai central que sigui de referència per la cultura, a banda de la Biblioteca Municipal. Per altre part, cal establir les condicions per a un aprofitament òptim dels equipaments: **els usos específics de cadascun dels equipaments no sempre estan ben definits** i, algun d'ells, continuen acollint un ventall massa ample d'activitats, sense prou coherència ni una identitat clara, mentre que d'altres estan tancats la major part del temps.

Un patrimoni històric i museístic no suficientment explotat

La riquesa patrimonial de Martorell és un gran actiu però també suposa un repte pel seu manteniment i adequació. Cal una **visió més estratègica per assegurar la qualitat i rellevància de les actuacions que es portin a terme**. Pel que fa als museus, malgrat la renovació dels projectes museístics, el cert és que no estan suficientment explotats. Són, per tant, necessaris més esforços per difondre i posar en valor el patrimoni existent a la ciutat.

Desconeixement dels públics

No hi ha estudis i dades sobre hàbits culturals de la població que puguin ajudar en la programació cultural. Malgrat l'acceptació d'algunes iniciatives, manca consciència i educació cultural. Tampoc hi ha suficients mecanismes d'avaluació que permetin conèixer l'impacte de l'activitat cultural que es porta a terme.

Necessitat de reforçar el suport a la creació

El suport a la creació encara es basa, principalment, en els premis i concursos. **Manquen espais i recursos** per a la creació/producció, tant professional com amateur.

Cal posar més èmfasi en la comunicació cultural

Les activitats de comunicació estan bàsicament centralitzades a la iniciativa Fes Martorell, en la qual es detecten necessitats de millora. **Hi ha una manca de visió i eines conjuntes per comunicar eficaçment tota la activitat cultural que es porta a terme al municipi**, també la que fan les entitats. Aquestes, en la seva majoria, tampoc han invertit suficients esforços en la difusió i tenen poca presència a xarxes.

3. PLA ESTRATÈGIC

Tal i com indicàvem a l'inici d'aquest document, la definició dels principals eixos estratègics del Pla d'Acció Cultural de Martorell té com a objectiu emmarcar les polítiques i actuacions que es desenvolupin en matèria de cultura al municipi en els propers anys. Es tracta, per tant, d'oferir una **guia per ordenar les actuacions i assegurar la seva coherència i alineació amb els objectius i prioritats establerts**.

En aquest sentit, el Pla d'Acció assenyala línies estratègiques, però no detalla les actuacions que cal portar a terme per assolir els objectius marcats d'una forma exhaustiva. La realitat és canviant i, necessàriament, caldrà revisar i ajustar les actuacions periòdicament, segons les circumstàncies de cada moment. D'aquesta manera, el llistat de línies de treball presentats a continuació i ordenats mitjançant sis eixos estratègics és una primera proposta d'actuacions susceptible de ser modificada, revisada i ampliada en el futur pel compliment dels objectius del Pla.

Es parteix d'una concepció de la cultura com a eina per fomentar la cohesió social dels territoris i enriquir als seus ciutadans, reforçant la seva identitat i capacitat d'expressió. Una eina necessàriament vinculada a les dinàmiques territorials, els equilibris socials, els aspectes educatius i els fluxos econòmics.

3.1 MISSIÓ I VALORS DEL PLA

VISIÓ

Martorell esdevé una ciutat referent en cultura pel Baix Llobregat Nord, amb un programa ric i divers i una comunitat cohesionada i que participa activament en la cultura.

VALORS

PARTICIPACIÓ

La participació com a valor prioritari de la política cultural a Martorell. Això es tradueix en un **model de governança participatiu, fonamentat sobre el consens i que impliqui activament a tots els agents culturals** en la definició de la política cultural al municipi i en la presa de decisions. Implica un compromís amb una escolta activa dels interessos i expectatives dels ciutadans i entitats de la ciutat.

ACCESSIBILITAT

La defensa del valor públic de la cultura i el dret universal d'accés a la cultura com un dels pilars de la construcció d'una societat més igualitària i participativa. La política cultural, per tant, ha d'estar dissenyada per **garantir un accés obert a tots** i cadascun dels individus, entitats i grups que conviuen al municipi.

DIVERSITAT

La política cultural ha de **respondre a les necessitats dels diferents perfils i col·lectius** que viuen a Martorell, assegurant el respecte a la pluralitat i incorporant també una perspectiva de gènere i LGTBI.

SOSTENIBILITAT

La sostenibilitat passa per la **perdurabilitat** alhora que per l'**aprofitament de recursos i generació de sinergies** entre els diferents agents vinculats a la cultura.

TRANSVERSALITAT

La cultura com a vector transversal, la qual cosa es tradueix en la **necessària col·laboració i treball en equip amb altres àrees que puguin influir en el desenvolupament cultural**.

INNOVACIÓ

Els reptes que les societats actuals han d'afrontar no es poden encarar sense una aposta decidida per la innovació, tant en les formes com en els continguts. Cal una **mirada oberta i que es vagi regenerant** i adaptant als canvis en el context.

INCLUSIÓ

La política cultural ha de tenir en compte a tota la ciutadania sense excepció, promovent de forma contínua i permanent mesures d'accessibilitat integrades en el desenvolupament dels processos culturals i **implementant mesures de millora i suport d'aquelles parts de la societat que té més difícil l'accés als béns culturals**.

3.2 OBJECTIUS, EIXOS ESTRATÈGICS I LÍNIES DE TREBALL

OBJECTIUS

Proposta d'objectius del Pla d'Acció Cultural:

Objectiu General

Enfortir la cultura com a factor de cohesió social de la societat. Promoure valors, formes de viure i pensar que cohesionin la societat i conformin marcs de convivència basats en la pluralitat, llibertat, creativitat, justícia social, inclusió, participació i democràcia.

Objectius estratègics

Impulsar la centralitat de la cultura. Promoure la transversalitat de la cultura en l'acció de govern com a motor de desenvolupament i cohesió local.

Reforçar i recolzar el paper dels agents culturals del municipi, promovent i facilitant la seva interacció, cooperació i coordinació.

Democratitzar la cultura. Ampliar els públics de la cultura, facilitant l'accés als serveis culturals i implicant a la ciutadania en tots els seus processos, des de la formació, creació o producció fins al consum.

Potenciar la cultura com a factor de desenvolupament i promoció de la ciutat, com a element de regeneració urbana i de d'impuls a l'activitat econòmica i l'ocupació.

EIXOS ESTRATÈGICS I LINIES D'ACTUACIÓ

Es defineixen 2 eixos transversals i 4 eixos estratègics:

Eixos Transversals:

Participació i Governança de la cultura

Cultura i Cohesió social

Eixos Estratègics:

Eix Estratègic 1. Cultura i Educació

Eix Estratègic 2. Cultura i Joventut

Eix Estratègic 3. Cultura i Territori

Eix Estratègic 4. Cultura i Desenvolupament local

Eix Transversal. PARTICIPACIÓ I GOVERNANÇA DE LA CULTURA

La cultura ha de ser entesa com un bé comú, i com a tal s'ha de facilitar una adequada governança que prengui en consideració als agents del sector i a la ciutadania. Es fonamenta, doncs, en **l'establiment de vies i mecanismes de diàleg, coordinació i presa de decisions on intervinguin tots els agents culturals de la ciutat**. La responsabilitat municipal respecte a la cultura és prioritària i fonamental, però no ha de ser única ni vertical.

Línies d'actuació:

Fomentar la **creació d'una instància participativa pública** que aglutini a tots els actors culturals del municipi.

Un espai compartit entre l'Ajuntament, les entitats culturals i el sector privat i professional, amb funcions de reflexió, debat, consulta i avaluació de la política cultural i que garanteixi la coordinació entre els diferents agents.

Reforçar els **mecanismes de coordinació transversal** entre les diferents regidories amb responsabilitats en l'àmbit cultural.

Cal enfortir la coordinació i el treball conjunt entre la Regidoria de Cultura i aquelles que fan o poden fer propostes en l'àmbit cultural: Ensenyament, Joventut, Benestar Social, Promoció Econòmica. Es proposa consolidar les reunions tècniques de coordinació que s'han establert recentment, així com involucrar també a l'equip tècnic d'altres àrees en funció dels projectes concrets.

Reforçar els **mecanismes de planificació** en l'àmbit de la cultura

- **Difondre àmpliament el PAC** al conjunt de les entitats culturals, altres actors culturals i la ciutadania: difondre una versió resumida del PAC, fer sessions de presentació i treball amb les entitats, etc.
- Potenciar la **revisió de l'aplicació i adaptació del PAC** cada tres anys. El PAC ha de servir de guia per a la planificació cultural en els propers anys i també pot servir de ruta per altres agents culturals del municipi.
- Elaboració d'un **Pla Anual de Cultura**, on s'especifiquin les accions concretes a desenvolupar segons la revisió i adaptació del PAC i amb la participació de tots els agents culturals del municipi. Aquest Pla és el que hauria de marcar la dotació pressupostària anual.

Fomentar també **l'establiment d'instàncies participatives creades des de la societat civil** i que estiguin també integrades en la instància participativa pública a la que fèiem referència anteriorment.

- **Reforçar el treball en xarxa entre les entitats culturals de Martorell**, per exemple, impulsant la creació d'una coordinadora o taula de treball amb voluntat que esdevingui un espai autònom i d'interlocució amb l'Ajuntament. Un espai de trobada, debat i coordinació d'on puguin sorgir més propostes conjuntes, que afavoreixi la innovació i que permeti l'optimització dels recursos i la creació de sinèrgies. L'Ajuntament pot afavorir la creació d'aquesta coordinadora facilitant l'espai de trobada/treball, així com oferint un suport i acompanyament tècnic.
- **Potenciar el paper de les comissions ciutadanes** (per ex. Comissió de la Festa Major) com a plataformes de participació i activisme de la ciutadania. Vetllar per que la participació en aquestes plataformes respongui a la diversitat socio-demogràfica del municipi.

Recolzar l'associacionisme i **enfortir el teixit associatiu cultural de Martorell**

Donar suport a l'associacionisme en la seva tasca de dinamització de la cultura local, afavorint la seva renovació i apertura la resta de la ciutadania de Martorell, i recolzant la seva adaptació al context actual:

- **Millorar la coordinació i interlocució de l'Ajuntament amb les entitats culturals:**
 - Clarificar els mecanismes d'interlocució amb la Regidoria de Cultura.
 - Crear un punt d'informació cultural adreçat tant a les entitats com als ciutadans i que actuï com a primer punt de referència.
- **Enfortir les capacitats organitzatives i de gestió de les entitats culturals de Martorell** en aspectes com la planificació estratègica, la producció cultural i la sostenibilitat financera.
 - Crear i difondre un catàleg de recursos formatius ja existents a l'abast de les entitats no lucratives.
 - Valorar la creació de programes de suport i acompanyament de les entitats per aspectes concrets com la presentació de projectes a convocatòries de subvencions, l'elaboració de pressupostos, la recerca de fons addicionals, etc.
 - Valorar l'establiment de convenis amb entitats per a la gestió o co-gestió de programes, projectes o serveis culturals municipals.
- **Optimitzar el suport municipal** a les associacions i entitats culturals:
 - Prioritzar els convenis o suports econòmics estables amb aquelles associacions que responguin a interessos generals de la ciutat i demostrin eficàcia en la gestió de les seves activitats.
 - Revisar el sistema de subvencions/convenis amb les entitats culturals del territori per tal que la seva actuació estigui alineada amb les prioritats estratègiques marcades i s'incorporin criteris de valoració lligats a la innovació, la participació ciutadana i la col·laboració entre entitats.
 - Garantir la transparència dels processos i millorar la rendició de comptes, enfortint el sistema d'avaluació de l'actuació de les entitats recolzades.
 - Crear un inventari d'espais disponibles per a les entitats amb les condicions d'accés i d'utilització.
 - Crear un inventari de recursos tècnics i infraestructurals a disposició de les entitats

Reforçar el paper del sector privat en la cultura

Les col·laboracions entre el sector professional, les entitats i els actors municipals són importants de cara a aprofitar al màxim els recursos i assegurar que l'activitat cultural sigui sostenible.

- **Fer un mapeig dels actors culturals privats i professionals per identificar oportunitats de col·laboració:**
 - Amb els agents culturals privats
 - Amb el teixit industrial i empresarial de Martorell
- Promoure els **partenariats i col·laboracions** amb el sector privat pel desenvolupament de projectes i iniciatives culturals

Eix Transversal. CULTURA I COHESIÓ SOCIAL

Les pràctiques culturals compartides són clarament reconegudes com a eina per afavorir el coneixement mutu, la consciència col·lectiva i la cohesió social. A Martorell, la dinàmica de producció i consum cultural no reflecteix fidelment la seva diversitat poblacional: hi ha segments sociodemogràfics que participen molt poc a la vida cultural de la ciutat. La cultura és un important mitjà per posar en marxa nous llocs de trobada i per desenvolupar nous significats col·lectius. **La implicació de la ciutadania en tots els projectes culturals que es produeixen a la ciutat i en tots i cadascun dels seus processos, constitueix sens dubte un dels grans reptes de l'acció cultural.** Serà especialment important atendre les necessitats d'aquells col·lectius més vulnerables o amb més dificultats d'accés a la cultura. Caldrà no oblidar tampoc la participació cultural dels nouvinguts així com reconèixer i visibilitzar les seves pràctiques culturals d'origen, fomentant així la interculturalitat.

Línies d'actuació

Posar en marxa mecanismes per **recollir informació sobre els públics de la cultura**

- **Establir sistemes de recollida d'informació i d'avaluació** per cada equipament/activitat que permetin tenir dades quantitatives i qualitatives sobre el consum cultural a Martorell: nombre i perfil dels participants/públic, suggeriments, comentaris, etc.
- Donada la manca actual de dades sobre la demanda cultural, seria recomanable **posar en marxa un procés consultiu** (tipus enquesta) que permeti orientar millor la oferta cultural a les necessitats, interessos i expectatives de la diversitat de ciutadans i col·lectius de Martorell. Identificar especialment els obstacles i barreres perquè els ciutadans accedeixin i participin en la vida cultural.

Assegurar la **diversificació** de la programació cultural per tal que totes les persones del municipi trobin propostes adequades als seus interessos i necessitats.

La ciutat compta ja amb una oferta cultural àmplia i diversificada però encara hi ha una part important de la ciutadania es manté al marge d'aquesta oferta cultural.

- En base a les dades recollides, **identificar gaps en l'oferta cultural** i dissenyar els mecanismes per donar-hi resposta.
- Fomentar la col·laboració amb entitats del tercer sector i organitzacions de **persones immigrades**, per assegurar la seva participació en la cultura, així com el reconeixement i visibilització de les seves propostes i cultures d'origen.
- **Incorporar una perspectiva de gènere i LGTBI** en totes les activitats i oferta cultural del municipi. Les polítiques culturals hauran d'incloure entre els seus objectius l'ampliació de les oportunitats per a la participació de les dones i persones LGTBI en la vida cultural i adoptar mesures contra tota discriminació.
- Reforçar la **oferta cultural adreçada a les famílies**, especialment de cap de setmana.
- **Preveure la diversitat i la pluralitat cultural** en el conjunt d'activitats i projectes que es realitzen a la ciutat.

Assegurar l'**accessibilitat** als equipaments i la oferta cultural per a totes les persones.

- **Vetllar per l'accessibilitat als equipaments i a l'oferta cultural** de les persones amb dificultats sensorials, motrius o intel·lectuals.

- Dissenyar mecanismes per **afavorir la participació de les persones i els grups més vulnerables** en la vida cultural de la ciutat, en col·laboració amb la Regidoria de Benestar Social i Gent Gran (abonaments, descomptes, etc.)
- Dissenyar polítiques i programes que tinguin com a objectiu la **implicació més àmplia i activa dels habitants en les pràctiques i creació cultural**.
 - Creació d'un carnet cultural per facilitar l'accés a les activitats i serveis culturals.

Promoure i donar suport a la **creació local** com a factor clau de desenvolupament cultural

Crear un ecosistema favorable a la creació i la producció artística, donant suport i facilitant suport tècnic i econòmic a les iniciatives sorgides localment en les diferents disciplines artístiques.

- Elaborar un **cens d'artistes i professionals del sector**, amb especial atenció als creadors vinculats a les tecnologies i els nous llenguatges.
- Donar **visibilitat als creadors locals** en la programació cultural de la ciutat.
- Aprofitar l'abundància d'espais municipals per crear **espais de producció (residències artístiques) i exposició/exhibició per artistes locals**, que puguin reforçar la capacitat d'atracció del municipi en aquesta matèria.
- En l'àmbit de la música, crear **bucs d'assaig + estudis de gravació** a la Nau 2 de Ca n'Oliveres.
- Dinamitzar el sorgiment i consolidació **d'associacions d'artistes locals**.

Millorar la **difusió i comunicació** de l'oferta cultural

- Revisar i adreçar les necessitats de millora identificades en el procés de diagnòstic de l'app **Fes Martorell**.
- Posar en marxa una **web pròpia per l'àrea de Cultura**, que centralitzi tota la informació rellevant per a ciutadans i entitats en matèria de cultura: directori de recursos, oferta d'educació artística, programació i agenda cultural, directori d'equipaments i recursos municipals, directori d'entitats, mecanismes de participació en la vida cultural, etc.
- **Reforçar les tasques de comunicació dins l'equip** de la Regidoria de Cultura, Museus i Patrimoni.
- **Millorar la coordinació amb altres Regidories** pel que fa a la comunicació.
- Desenvolupar una **estratègia digital orientada específicament als joves** en coordinació amb la Regidoria de Joventut.
- Aprofitar la informació generada sobre públics (tant a través dels mecanismes de recollida de dades regulars com del procés consultiu) per definir **estratègies de comunicació segmentades**, segons tipus de públic.
- **Recolzar a les associacions i entitats culturals del municipi en les seves tasques de difusió i comunicació cultural**:
 - Facilitar la integració de la informació de les activitats de les entitats en l'app Fes Martorell, així com altres canals informatius municipals.
 - Capacitar i oferir recursos formatius a les entitats en aquest àrea.
- **Millorar la difusió de les activitats culturals de Martorell als municipis propers i resta de la comarca**, que afavoreixin la identificació de Martorell amb la cultura:
 - Potenciar acords per a la difusió cultural amb els municipis veïns, així com els mitjans de comunicació comarcals.

Promoure l'apropiació ciutadana del **patrimoni cultural local** com un factor clau de cohesió social.

- Desenvolupar un **Pla Director de Patrimoni Cultural** que sigui l'eix vertebrador de la política patrimonial local.

- Continuar **reforçant els elements identitaris de Martorell**, com per exemple a través del projecte artístic anual al Pont del Diable, així com les festes patrimonials (Festa de la Primavera, El Roser, etc) i la Festa Major.
- Continuar **recolzant l'activitat del Centre d'Estudis Martorellencs**, vinculant la tasca d'investigació i recerca que porta a terme amb el contingut de les activitats i esdeveniments culturals del municipi.
- **Creació dels premis/beques d'estudi de la història de Martorell** i la publicació dels seus resultats.
- Desenvolupar un **projecte museogràfic per al refugi antiaeri de la Guerra Civil** de la plaça de la Vila.
- **Incrementar la difusió del patrimoni de la ciutat, tant internament com a l'exterior:**
 - Explotar decididament el potencial que ofereix el patrimoni arquitectònic mitjançant la millora de la seva senyalització i difusió.
 - Sempre que sigui possible des d'un punt de vista tècnic i sense comprometre l'estat del patrimoni, convertir els espais patrimonials en espais d'activitat cultural.
 - Revisar i reforçar els itineraris culturals patrimonials en clau de públic escolar, familiar i visitant.

Eix Estratègic 1. CULTURA I EDUCACIÓ

Connectar cultura i educació és la principal estratègia per afavorir un desenvolupament integral. L'educació actua com un element determinant en dos dels vèrtexs bàsics del procés cultural: d'una banda, en l'adquisició de les habilitats creatives i el domini dels llenguatges artístics, i d'altra banda, en l'educació de les actituds i sensibilitats de la ciutadania envers la creació artística i la cultura en general, pas indispensable per fomentar nous públics per a la cultura. En aquest sentit serà clau millorar la coordinació i treball en equip entre la Regidoria de Cultura, Patrimoni i Museus i la d'Ensenyament i Salut.

Línies d'actuació

Reforçar la **coordinació** entre la Regidoria de Cultura, Patrimoni i Museus i la Regidoria d'Ensenyament i Salut.

- **Reunions** periòdiques de coordinació
- Revisar les activitats conjuntes existents actualment i **identificar nous espais de col·laboració**.

Reforçar la **formació i l'educació artística**, accessible i de qualitat en els diversos àmbits culturals i disciplines artístiques.

- Col·laborar amb la Regidoria d'Ensenyament i Salut per **reforçar les escoles municipals** (Cal Nicolau i Ca l'Oller) i impulsar la seva participació en la dinàmica cultural de la ciutat.
 - Adequació i condicionament de Ca l'Oller per millorar-ne els espais i habilitar un nou taller d'escultura.
- **Fer un mapeig de l'oferta d'educació artística privada existent** a Martorell.
- Crear mecanismes per **difondre l'oferta formativa i d'educació artística existent** al municipi:
 - Elaboració d'una Guia de recursos formatius en l'àmbit artístic i cultural.
- Crear mecanismes per **reforçar i/o complementar l'oferta** d'educació artística existent, de manera que cobreixi les diverses disciplines artístiques i estigui adreçada a una diversitat de perfils.
 - Recolzar la creació d'iniciatives privades per adreçar els gaps identificats
 - Crear mecanismes de coordinació i col·laboració amb els actors privats.
 - Prioritzar el suport a les entitats culturals que ofereixen activitats educatives.
 - Incrementar l'oferta de tallers de teatre a les escoles i instituts, tant en horari lectiu com extraescolar.
 - Incrementar l'oferta d'activitats d'iniciació de l'Escola de Música en horari extraescolar i el seu suport en horari lectiu.
 - Dotar a les escoles d'espais adequats i permanents per dur a terme tallers d'Arts Plàstiques.
 - Potenciar l'art contemporani als centres educatius, oferint-los suport formatiu i una oferta pedagògica per a la seva realització.
- **Ampliar l'oferta formativa de tallers i cursos** als equipaments culturals de proximitat (centres cívics).

Donar més presència a la **cultura dins les escoles**

- **Enfortir la relació dels espais i equipaments culturals amb el públic escolar i infantil.**

- Elaborar un **catàleg de serveis i recursos culturals pedagògics** i vincular-lo a escoles i instituts en col·laboració amb la Regidoria d'Ensenyament, que inclogui visites i itineraris culturals, sortides al teatre,...
- Iniciar progressivament el **servei de biblioteca a cada escola** com a extensió de la Biblioteca Municipal i aula d'estudi al propi centre.
- **Difondre la cultura popular a les escoles** per afavorir el seu coneixement i la pràctica.

Posar en marxa iniciatives per a la creació de públics

- Donar suport a les entitats que afavoreixin una **programació estable per a públic infantil i familiar**.
 - Col·laborar amb el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya el programa CINC per fomentar l'oferta de cinema infantil.
- **Aprofitar millor els recursos educatius que ofereixen altres administracions públiques** (per exemple, programa Anem al Teatre de la Diputació de Barcelona).
- **Revisar els resultats aconseguits per les iniciatives posades en marxa fins ara** (per ex, ambaixadors culturals) i valorar la seva continuació / adaptació.

Eix Estratègic 2. CULTURA I JOVENTUT

La cultura pot ajudar als joves a esdevenir ciutadans actius i responsables. Les polítiques culturals han de fomentar el desenvolupament d'hàbits culturals en infants i joves, així com garantir que es porta a terme una acció cultural adaptada a la seva realitat i expectatives. Així mateix, també han de garantir la coordinació dels diferents agents implicats en la intersecció entre joves i cultura.

Línies d'actuació

Reforçar la **coordinació** entre la Regidoria de Cultura, Patrimoni i Museus i la Regidoria de Joventut.

- **Reunions** periòdiques de coordinació
- **Col·laboració en la programació d'iniciatives conjuntes** (per exemple, activitats dirigides al jovent dins la Festa Major, la programació de la Nau #2 de Ca n'Oliveres, etc.)

Garantir la **participació dels joves** en el fet cultural

- **Prioritzar els joves en els programes i iniciatives culturals**. Definir criteris de participació i satisfacció dels joves en tots els mecanismes d'avaluació tant dels equipaments com dels diferents serveis i esdeveniments culturals.
- Propiciar la **participació juvenil en el disseny i gestió de la política cultural**, afavorint la incorporació del jovent i la participació del Consell de Joventut en les instàncies de governança i participatives, esmentades anteriorment.
- Conèixer i atendre específicament les **necessitats de l'associacionisme juvenil**, i dotar de protagonisme a entitats juvenils existents per incidir en la cultura.
- Facilitar la **incorporació del jovent en les entitats culturals locals** com a element bàsic de la seva renovació conceptual i generacional.
- Desenvolupar **mesures específiques de suport a la creació artística juvenil**, especialment aquelles relacionades amb els nous llenguatges artístics digitals.
- Reconèixer i potenciar el paper dels **grups informals i emergents** de component bàsicament

jove en la dinàmica cultural local.

- Consolidar la **Nau #2 de Ca n'Oliveres com a espai de referència** de la producció musical i de l'oci del jovent de Martorell.

Considerar específicament el **target** dels joves en les **estratègies de comunicació**, especialment aquelles digitals.

- Donar a conèixer l'oferta de formació i educació artística del municipi en el Punt Jove
- Donar a conèixer els recursos municipals per a la creació i producció als joves del municipi
- Participar en el canal de Youtube municipal així com l'aplicació específica impulsades des de la Regidoria d'Ensenyament per difondre les activitats culturals del municipi que puguin ser d'interès pels joves.

Eix Estratègic 3. CULTURA I TERRITORI

La cultura s'ha transformat en els darrers anys en un element central de les polítiques territorials. La cultura és un factor de diferenciació i de regeneració urbana, reivindica la condició de les ciutats com espais públics i també suposa una eina de màrqueting que ajuda a projectar-se a les ciutats a l'exterior.

Línies d'actuació

Participar en el **Pla Transversal de Revitalització de La Vila** impulsat per la Regidoria de Promoció Econòmica.

- Vetllar per la coordinació i alineació de les actuacions del PAC amb aquest pla

Optimitzar i ordenar la **xarxa d'equipaments culturals**

- Delimitar els usos de cada equipament, dotant d'una identitat clara a cadascun d'ells.
- Revisar els usos i nivell d'utilització d'alguns equipaments museístics que es troben tancats al públic la major part del temps.
- Finalitzar les obres de reforma/millora d'alguns dels equipaments, detectades en l'apartat de diagnòstic i resumides en la següent taula:

Desenvolupar el **projecte d'El Progrés**, com a element clau de revitalització del casc antic

- Valorar el seu paper com a **centre cultural de referència**, especialment al barri de La Vila i barris propers. Fer de El Progrés un punt de trobada i diàleg pels habitants de Martorell.
- Consolidar el seu paper d'**espai de difusió escènic-musical de referència a Martorell**. Encetar una programació estable d'arts escèniques i música.
- Reforçar el seu paper en la formació i creació cultural:
 - Dissenyar/Centralitzar una oferta de tallers en àmbits relacionats amb les arts escèniques i musicals
 - Valorar la possibilitat d'oferir espais de creació/residència per projectes relacionats amb les arts escèniques i musicals, involucrant artistes locals.
- Facilitar la seva coordinació i col·laboració amb la resta d'equipaments culturals de la ciutat.

Potenciar el paper de la Biblioteca municipal com a centre cultural pels barris allunyats del nucli de La Vila.

- Continuar la línia encetada i reforçar el seu paper de centre cultural fora de La Vila
- **Potenciar el paper de la Biblioteca Municipal com a motor de la lectura pública de Martorell.**
 - Reforç del programa de promoció de la lectura i de la producció literària.
 - Consolidar el Festival de Poesia de Martorell “Divers”
 - Consolidar Premis Vila de Martorell
- Reforçar el paper de la Biblioteca com a espai de difusió de les propostes culturals programades a Martorell

Assegurar la **descentralització** de l’oferta cultural per arribar a tots els barris i a públics no habituals.

- Revisar la **distribució actual de l’oferta** cultural per barris i identificar necessitats de millora
- Utilitzar **l’art públic i l’art urbà** com a elements de socialització de la cultura i signes d’identitat de la ciutat. Potenciar la creació local en aquest sentit.
 - Potenciar l’inTArtvenció per incrementar la presència de les arts plàstiques als carrers de Martorell.
- **Facilitar espais públics** per afavorir la presència de creacions artístiques als carrers i places.

Consolidar el **posicionament** de Martorell com a capital del Baix Llobregat Nord.

- **Liderar i potenciar la col·laboració i el treball en xarxa amb altres municipis** propers per la programació o producció conjunta d’iniciatives culturals (espectacles, exposicions, etc.)

Eix Estratègic 4. CULTURA I DESENVOLUPAMENT LOCAL

Les activitats culturals són un important factor de desenvolupament econòmic integral i sostenible. Permeten la renovació i la creació de noves activitats econòmiques, potencien l'emprenedoria, l'accés a l'ocupació i la inserció, constitueixen un important factor d'atractivitat dels territoris i afavoreixen el desenvolupament turístic.

Cultura 21: Acciones.

Compromisos sobre el papel de la cultura en las ciudades sostenibles.

http://agenda21culture.net/sites/default/files/files/culture21-actions/c21_015_spa.pdf

Ningú nega ja l’impacte econòmic de la cultura, en la creació d’ocupació, en la difusió de la imatge d’una ciutat, o en el reforçament de la seva centralitat. Cal també potenciar la faceta de la cultura com a motor econòmic generador de noves fonts d’ocupació, així com propiciar l’acostament entre el món cultural i el món empresarial. Actualment hi ha pocs emprenedors culturals a Martorell, no hi ha una percepció de la cultura com element d’inversió i oportunitat de negoci.

Línies d'actuació

Reforçar la **coordinació** entre la Regidoria de Cultura, Patrimoni i Museus i la Regidoria de Promoció Econòmica.

- **Reunions** periòdiques de coordinació
- **Coordinar esforços en diverses àrees:** programa de promoció del patrimoni cultural, museístic i natural de Martorell; promoció extra municipal de la Fira de la Primavera, El PAS i el Vimart; participació en l'elaboració del Pla Estratègic de Turisme; foment de l'emprenedoria cultural.

Potenciar la **iniciativa privada**

- Generar **acords amb el sector cultural privat de Martorell** (llibreries, empreses turístiques i de lleure, botigues de material artístic, bars i restaurants amb vocació cultural, etc.) per potenciar tant les iniciatives públiques com les privades.
- Reforçar el **vinde entre el comerç local i la cultura**, desenvolupant iniciatives conjunes especialment al barri de La Vila (per ex. exhibició d'artistes en comerços, intervenció dels artistes en els comerços, nit de programació cultural i botigues obertes, etc.). Col·laboració amb la campanya "Comerç de Martorell".

Fomentar l'**emprenedoria cultural**

- Encetar la **col·laboració amb el Centre de Promoció Econòmica Molí Fariner** per recolzar la creació d'empreses relacionades amb la indústria cultural (editorials, audiovisuals, management, producció, edició multimèdia, so i llum, etc.)
- **Identificar emprenedors** en l'àmbit cultural de Martorell que puguin actuar com a **role models** pels joves.

Planificar i fomentar el **turisme cultural**

- Col·laborar amb la Regidoria de Promoció Econòmica per posar en valor el patrimoni cultural local, estructurant una **oferta turística a nivell de ciutat i comarca**.

Reforçar la **projecció exterior** de Martorell com a ciutat cultural

- Portar a terme **campanyes de comunicació** de l'oferta cultural als municipis veïns. Destacar elements d'innovació i diversitat en la comunicació.
- **Col·laborar amb els municipis veïns** per a la promoció conjunta d'activitats culturals

3.3 ALGUNES RECOMACIONS PER A LA IMPLEMENTACIÓ DEL PAC

El present PAC vol ser un document amb voluntat clarament operativa. Per tal motiu, és imprescindible assegurar les condicions necessàries pel seu desenvolupament òptim:

- Com a pas inicial, considerem important **treballar el nivell més operatiu del PAC internament, involucrant als tècnics que treballen en la Regidoria de Cultura, Museus i Patrimoni Històric**. Es tractarà, per tant, de fer-los partícips de la definició de les accions a desenvolupar dins de cadascuna de les línies estratègiques, afavorint que s'apropiïn del PAC i l'utilitzin com a marc orientador de la seva actuació.
- En un segon moment, caldria **presentar també el PAC a d'altres regidories que tenen vinculació amb la de Cultura**, tal i com hem anat veient: Joventut, Ensenyament i Salut,

Promoció Econòmica. Aquesta presentació ha de servir per revisar els punts en comú i establir les bases i mecanismes adients per assegurar una col·laboració eficient entre regidories.

- De la mateixa manera, és fonamental **donar a conèixer el PAC als agents culturals de la ciutat**: entitats culturals, actors privats, artistes i altres persones vinculades amb el món cultural, posant èmfasi també en els joves. Seria convenient, per exemple, en un primer moment, portar a terme una sessió de presentació del PAC que també pogués servir com a primer pas per a la constitució d'una instància representativa del sector cultural de Martorell. Posteriorment, aquest consell o instància participativa seria responsable del seguiment i avaluació de la implementació del PAC, així com de debatre, anualment, les principals accions a desenvolupar dins de cada línia estratègica.
- Aquesta definició de caire més operatiu, de les accions a desenvolupar, hauria de servir com a **punt de partida per a l'elaboració del pressupost anual de la Regidoria**.

Crèdits

El Pla d'acció cultural de Martorell és una iniciativa de la Regidoria de Cultura, Patrimoni Històric i Museus de l'Ajuntament de Martorell amb el suport del Centre d'Estudis i Recursos Culturals de la Diputació de Barcelona. Ha estat realitzat entre els mesos de novembre de 2019 i juliol de 2020.

Ajuntament de Martorell:

- Andreu González Castro, regidor de Cultura, Patrimoni Històric i Museus
- Valentí Santos, gerent del Patronat Municipal de Serveis d'Atenció a les Persones
- Mar Camacho, coordinadora de la Regidoria de Cultura, Patrimoni Històric i Museus
- Ricard Pardo, tècnic programador de cultura

Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC), Diputació de Barcelona

- Laia Gargallo, Cap d'oficina
- Aina Roig, Cap de secció tècnica
- Eugènia Argimon, programa d'assessoraments, tècnica CERC
- Xavi Coca, programa d'assessoraments, tècnic CERC
- Juan Carlos Calvo, programa d'assessoraments, tècnic CERC
- Rosa Ma. Mondéjar, tècnica CERC

Coordinació metodològica, suport tècnic i de continguts

- Mar Cordobés, consultora estratègica
- Olga Sasplugas, coach. Dinamitzadora de les sessions realitzades amb entitats culturals
- CERC: Xavier Coca i Eugènia Argimón, coordinació, suport metodològic i tècnic.

Annexos

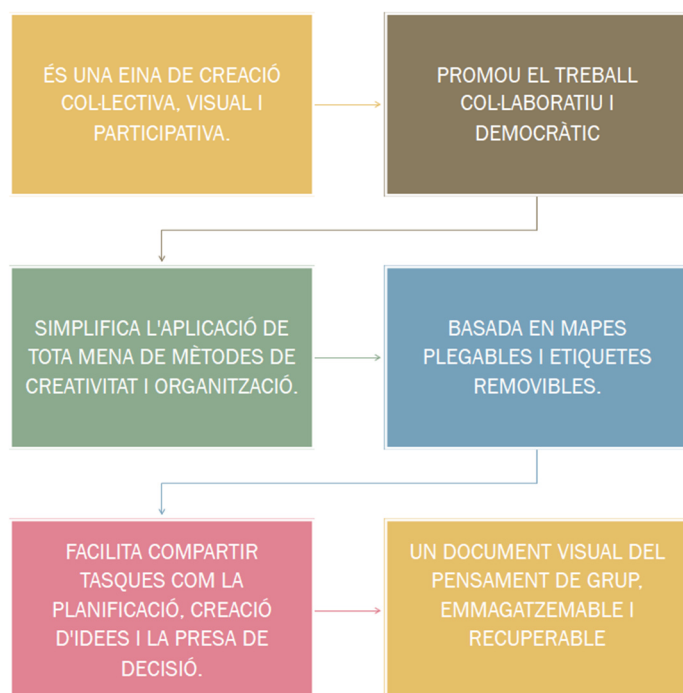
Annex 1: Resultats de les sessions de treball realitzades amb entitats culturals de Martorell

Amb l'objectiu de recollir l'opinió i expectatives de les entitats culturals del territori, **es van portar a terme dues sessions de treball** organitzades de la següent manera:

- A la primera reunió es va convocar a les entitats d'arts escèniques, musicals i visuals, així com a artistes i d'altres agents privats que estan portant a terme activitats culturals al territori.
- A la segona reunió, es va convocar a les entitats de cultura popular i tradicional. També va assistir un nombre reduït de persones vinculades a la cultura com a membres d'entitats o com a públic assistent i interessat en les activitats culturals al territori.

Les sessions es van basar en la metodologia Manual Thinking, focalitzada en la solució creativa de problemes, i van estar dirigides per la coach Olga Sasplugas. També va participar l'equip impulsor del PAC: Xavier Coca i Eugènia Argimon, del Centre d'Estudis i Recursos Culturals de la Diputació de Barcelona; i Mar Cordobés, consultora independent.

La metodologia Manual Thinking és una **eina de creació col·lectiva, visual i participativa**, que **promou el treball democràtic i col·laboratiu**. Els seus principals principis són els següents:

MANUAL THINKING

MANUAL D'INSTRUCCIONS

En silenci

Totes les idees són bones: Com més millor!

Activa't: Aixeca't, mou-te, mira inspirat.

Visualitza la idea: Escriu i dibuixa

Abrevia: concepte clar i concret.

Associa, reagrupa, reordena, prioritza.

Vota!

Regles d'un bon funcionament del BRAINSTORMING:

TOTES LES
IDEES SÓN
VÀLIDES

NO JUDICI

COM MÉS
MILLOR

COLLABORA:
CONNECTA I
ASSOCIA

NO VERBAL

NO EXPLICAR
LA IDEA.
DEFINIR-LA
VISUALMENT

A continuació es presenta una síntesi del treball realitzat pels assistents a les sessions de treball.

Sessió 1.

Muxart, Espai d'Art Contemporani, 17 de febrer de 2020, de 18 a 21h.

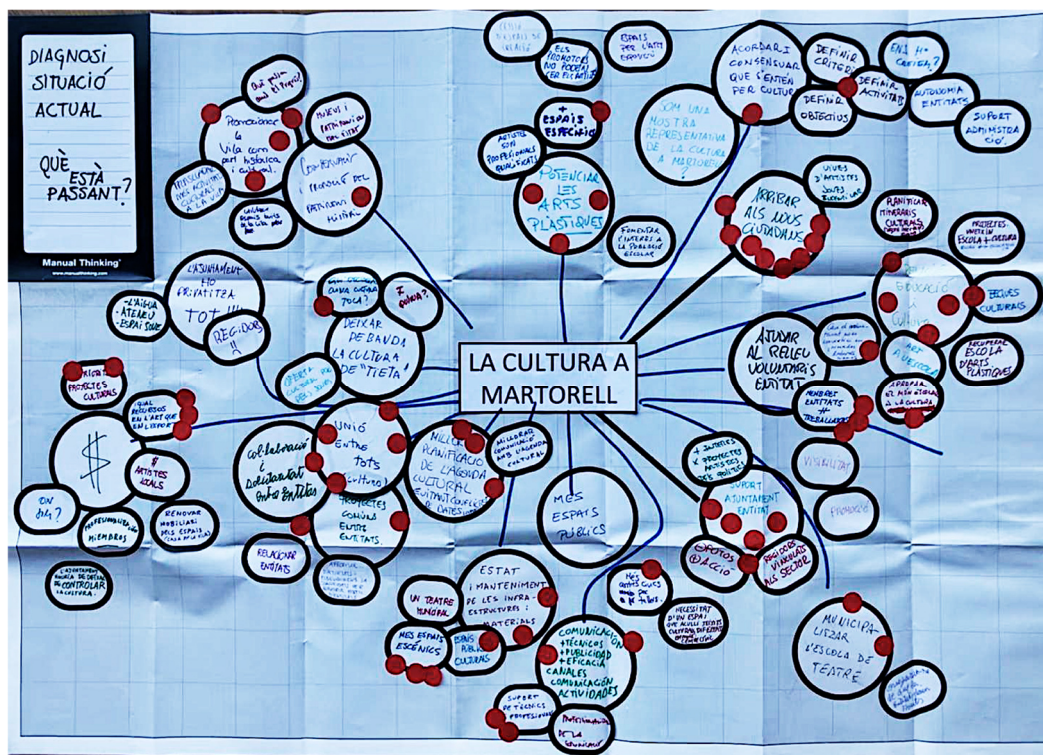
Llistat de participants:

1. Fundació Pujols: Mariló i Asumpta Clopas
2. TIM Teatre: Jordi Morera
3. Coral Ars Nova: Toni Leyva
4. Artistes plàstics: Mónica Dueñas
5. Artistes plàstics: Conxi Rubio
6. La Xarxa: Pere Miró
7. Foment Viu: Puri Massa
8. Cinema del Diable: Anna Lati
9. Cinema del Diable: Noel Puigdollers
10. Aula de teatre: Jordi Morera
11. Rosa Grau (escriptora)
12. Marc Obiols (productor audiovisuals)
13. Robert Garcia (Gaurestudio) (il·lustrador)
14. Clara-Tanit Arqué (il·lustradora)
15. Blai Lopez (ballari)
16. Cristina Sánchez (Grisphoto)(fotògrafa)
17. Francesc Ribot (promotor monòlegs)
18. Jesús Lana (escriptor)
19. AMICS DE L'ART: Josep Saus i Núria
20. JUVENTUTS MUSICALS: Aleix Palau

Mapes Resultants del treball grupal:

Mapa 1# Quins són els principals reptes de la situació actual de la cultura a Martorell

- De forma individual i en silenci els participants escriuen quins són, al seu parer, els reptes més importants de la cultura a Martorell en el moment actual en adhesius en forma de cercle que situen al mapa.
- Cada repte s'escriu en un adhesiu diferent i els participants poden escriure tots aquells reptes que considerin necessaris. No hi ha limitació en el nombre de reptes/problemàtiques que es poden identificar.
- Els cercles grans identifiquen els reptes principals, mentre que els cercles més petits son sub-aspectes d'aquests reptes principals.
- Abans de col·locar-los al mapa, els participants han de comprovar que el repte o sub-repte no ha estat ja inclòs per algun altre persona.
- El treball dura uns 15 minuts, durant els quals els participants poden visualitzar el mapa que es va creant, repensant sobre els reptes identificats per altres persones, afegir nous sub-reptes, etc.
- Posteriorment, els participants voten amb gomets vermells els reptes o sub-reptes que consideren més rellevants actualment.

Els quatre reptes/problematiques més rellevants que els participants van identificar van ser:

- ❖ “Unió entre tots”: millorar la relació entre entitats i amb l’Ajuntament
 - a. Col·laboració i solidaritat entre entitats
 - b. Portar a terme projectes comuns entre entitats
 - c. Millorar els mecanismes de coordinació amb l’Ajuntament
- ❖ Arribar als nous ciutadans
- ❖ Promocionar la vila com a part històrica i cultural:
 - a. Millorar la conservació i promoció del patrimoni històric
 - b. Que passa amb El Progrés?
 - c. Traslladar més activitats culturals a la Vila
- ❖ La relació entre Educació i Cultura:
 - a. Més projectes que uneixin l’escola i la cultura
 - b. Beques culturals
 - c. Recuperar l’Escola d’arts Plàstiques

Després d’aquest primer treball, es treballa sobre com formular demandes, en contraposició a presentar queixes:

SOLUCIÓ CREATIVA DE PROBLEMES: QUEIXA VS DEMANDA

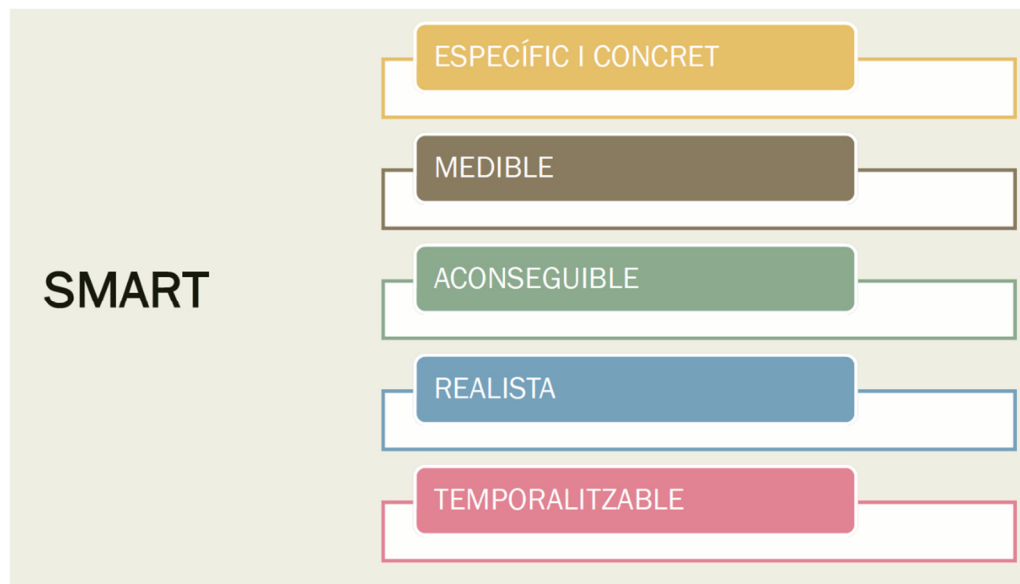
QUEIXA

- EXPESA UN PROBLEMA O MALESTAR
- NO NECESARIAMENT AMB VOLUNTAT DE CANVI
- PASIVA

DEMANDA

- EXPRESA UNA NECESITAT DE CANVI
- PROACTIVA EN LA PROPOSICIÓ
- ORIENTADA A LA SOLUCIÓ
- INCLOU LA PARAFRASIS DE SOLUCIÓ EN LA SEVA ARTICULACIÓ
- FILTRADA PER **SMART**

Les demandes han de ser **SMART**: Específiques, Mesurables, Aconseguibles, Realistes, Temporalitzables.

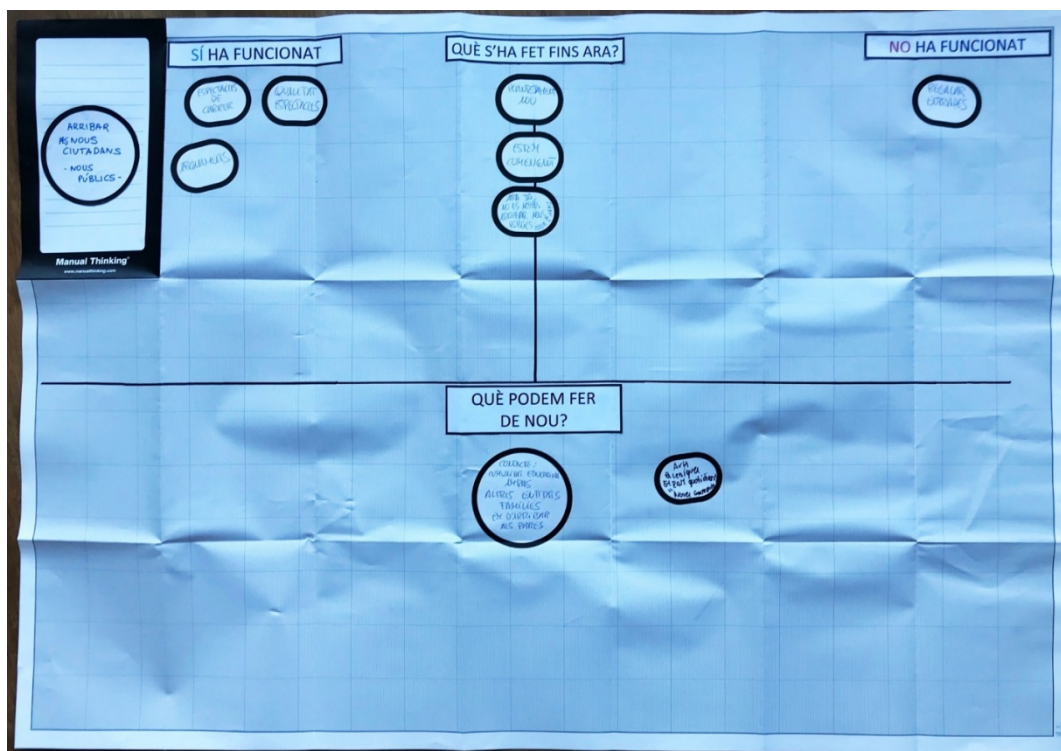
Tenint en compte aquests aspectes, els participants es van dividir en quatre grups per intentar formular una demanda concreta en cadascun dels principals reptes identificats. Cada grup es va centrar en treballar un repte diferent. Un cop formulada la demanda, els participants havien d'intentar formular idees i solucions per la mateixa.

Aquest treball va quedar reflectit en mapes on els participants identifiquen:

- Que s'ha fet fins ara que no ha funcionat en relació al repte identificat? (i que, per tant, cal deixar de fer)
- Que s'ha fet fins ara que sí ha funcionat? (i que, per tant, caldria continuar fent)
- Que es podria fer de nou per solucionar aquest repte?

Mapa 2# Repte identificat: Promocionar la Vila com a part històrica i cultural

Demanda: *Demanem la revalorització patrimonial i cultural de l'espai històric de La Vila*

Sí ha funcionat (continuar fent)

- Fer espectacles de carrer
- Abonaments
- Espectacles de qualitat

No ha funcionat (deixar de fer)

- Regalar entrades

Que podem fer de nou:

- Cal arribar als pares: més relació amb comunitat educativa, AMPAs, altres entitats familiars.
- Programar noves companyies de teatre familiar

Sessió 2.

3 de Març de 2020

El Círcol, de 18 a 21h

Llistat de participants

1. CEM: Alfred Mauri
2. CAPGROSSOS: Josep Segura
3. BASTONERS (ESBART): Míriam García
4. BASTONERS (ESBART): Magda Esteban
5. SARDANISTES i CAMELLES: Meritxell Marquès Agustí
6. BANDA: Jordi Escoda
7. GEGANTERS: Jordi Escoda
8. GEGANTERS: Josep Cetó
9. DIABLES: Lúdia Fernández
10. DIABLES: Eva Fernández
11. DIABLES: Jordi Vives
12. SANT ANTONI: Adolf Bargués
13. SANT ANTONI: Àlex
14. SANT ANTONI: Joan
15. EL PROGRÉS: Joana Circuns
16. QUEST FOR KNOWLEDGE: Joaquim García
17. QUEST FOR KNOWLEDGE: Maria Font

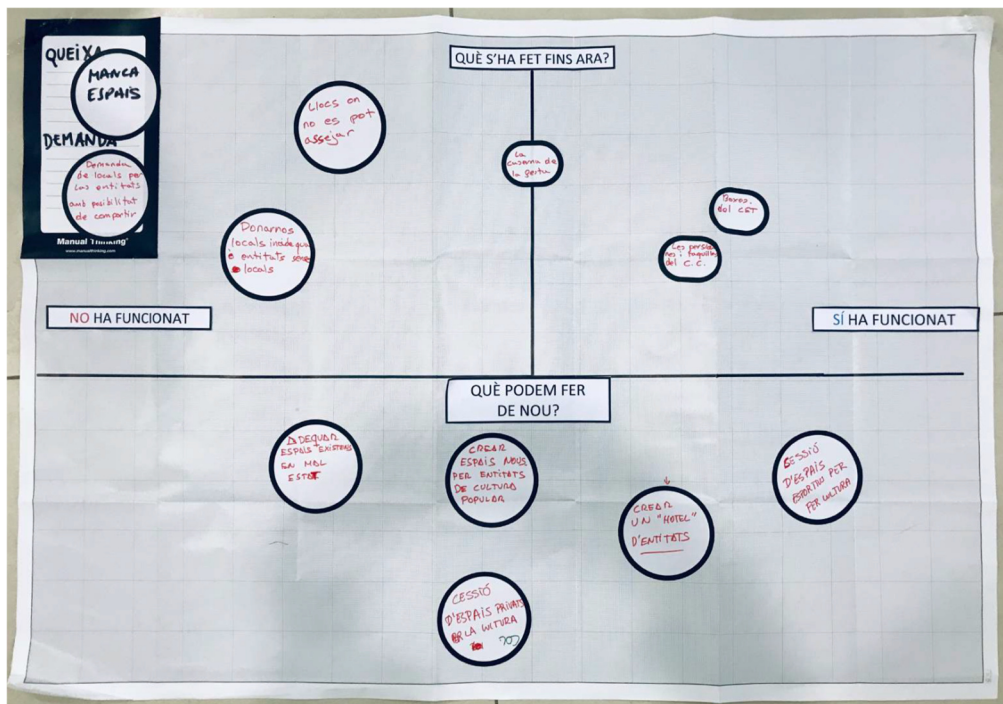
ALTRES:

1. Rafa Díez
2. Anna Porta
3. Edwin Ramiro

Mapes Resultants del treball grupal:

Mapa 1# Quins són els principals reptes de la situació actual de la cultura a Martorell

La metodologia de treball és la mateixa que a la primera sessió.

Sí ha funcionat (continuar fent)

- Boxes del CET
- Persianes i taquilles del Centre Cultural

No ha funcionat (deixar de fer)

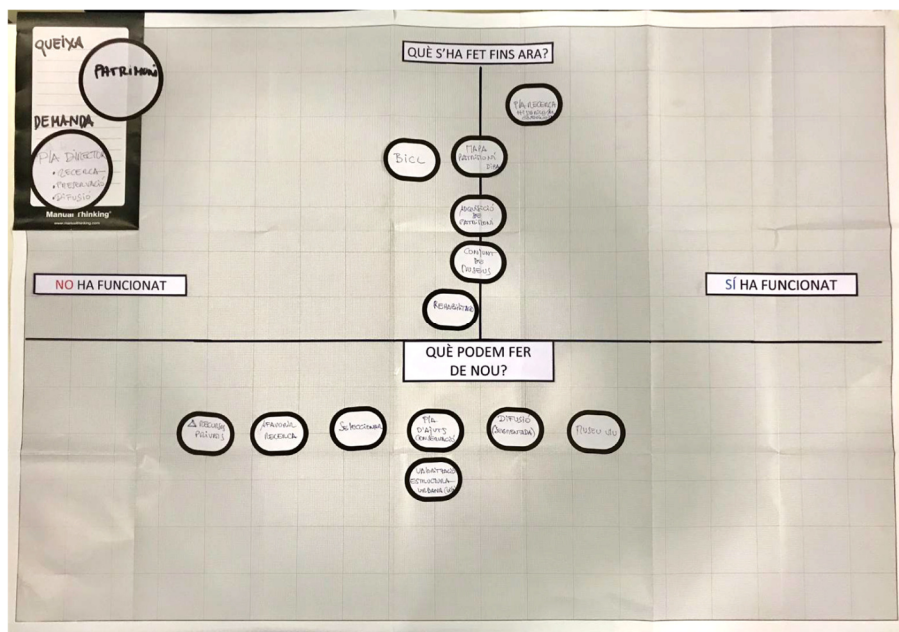
- Oferir espais on no es pot assajar
- L'experiència de La Caserna ha funcionat a mitges: és bon espai com a magatzem però no tant per fer-lo servir les entitats

Que podem fer de nou:

- Adequar espais existents en mal estat: invertir recursos en arreglar locals
- Crear nous espais:
 - Cessió d'espais privats per a la cultura
 - Crear un "hotel" d'entitats
 - Cessió d'espais esportius per fer cultura

Mapa 3# Repte identificat: Política Patrimonial

Demanda: Desenvolupament d'un Pla director que inclogui: recerca, preservació i difusió, així com cultura tangible i intangible.

No ha funcionat

- La declaració de bens d'interès local no ha tingut cap efectivitat
- El Mapa de Patrimoni portat a terme per la DIBA no s'ha utilitzat, no ha servit per planificar

Ha funcionat a mitges (cal revisar)

- Adquisició de patrimoni, però no s'ha fet res amb ell (ex. Torre de Sta. Llúcia)
- Renovació dels museus, però no han estat prou dotats de recursos
- S'han rehabilitat alguns edificis però sense fer una anàlisi previ des del punt de vista històric, per la qual cosa algunes rehabilitacions no s'han fet bé.

Ha funcionat

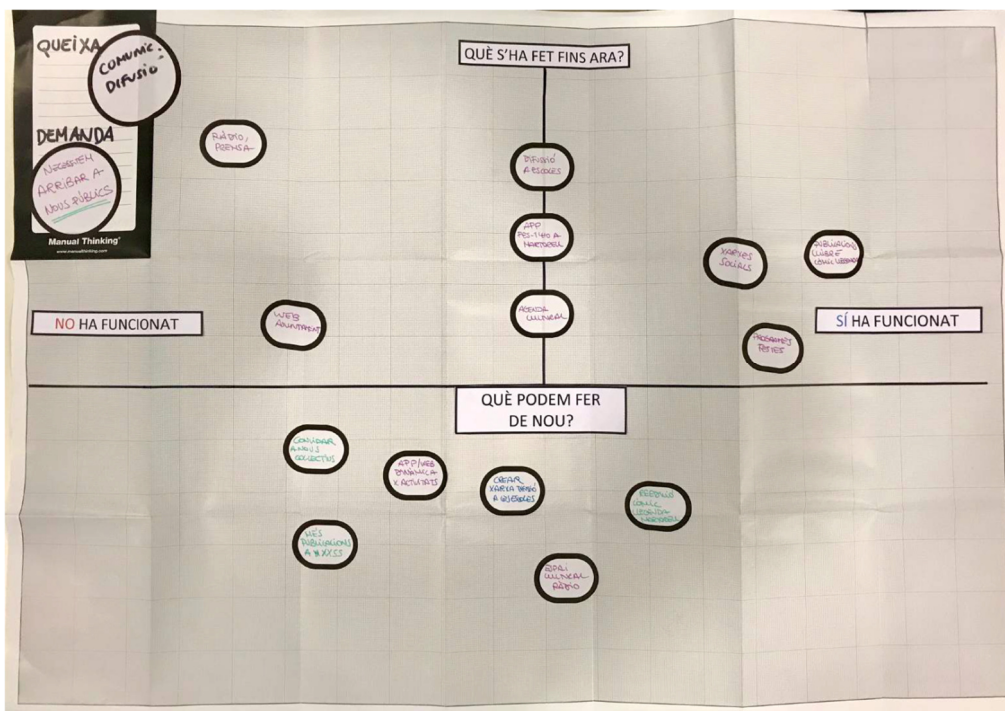
- Es va planificar una recerca històrica amb una dotació econòmica i un calendari clar i està funcionant, la qual cosa posa de manifest que quan es planifica, funciona.

Que podem fer de nou:

- Afavorir la recerca: sense recerca no es pot fer política patrimonial
- Seleccionar patrimoni, prioritzar: no podem conservar-ho tot
- Incentivar la captació de recursos privats pel patrimoni: les empreses locals no estan implicades
- Posar en marxa un pla d'ajuts a la conservació: no tot el patrimoni que cal conservar ha de ser públic.
- Valorització estructura urbana de la Vila
- Fer difusió segmentada
- Museu viu: donat que hi ha un patrimoni museístic important, caldria donar més recursos i afavorir la relació més fluida entre les entitats que treballen en l'àmbit patrimonial.

Mapa 4# Repte identificat: Comunicació i difusió de les activitats culturals

Demanda: Necessitem arribar a nous públics

Sí ha funcionat (continuar fent)

- Difusió a través de les xarxes socials
- La publicació del còmic sobre la llegenda del Pont del Diable
- El Programa de festes i altres fulletons que arriben a casa

No ha funcionat (deixar de fer)

- Difusió a ràdio, premsa
- La web de l'Ajuntament: no tothom hi entra i no hi és tota la informació

Ha funcionat a mitges (cal revisar)

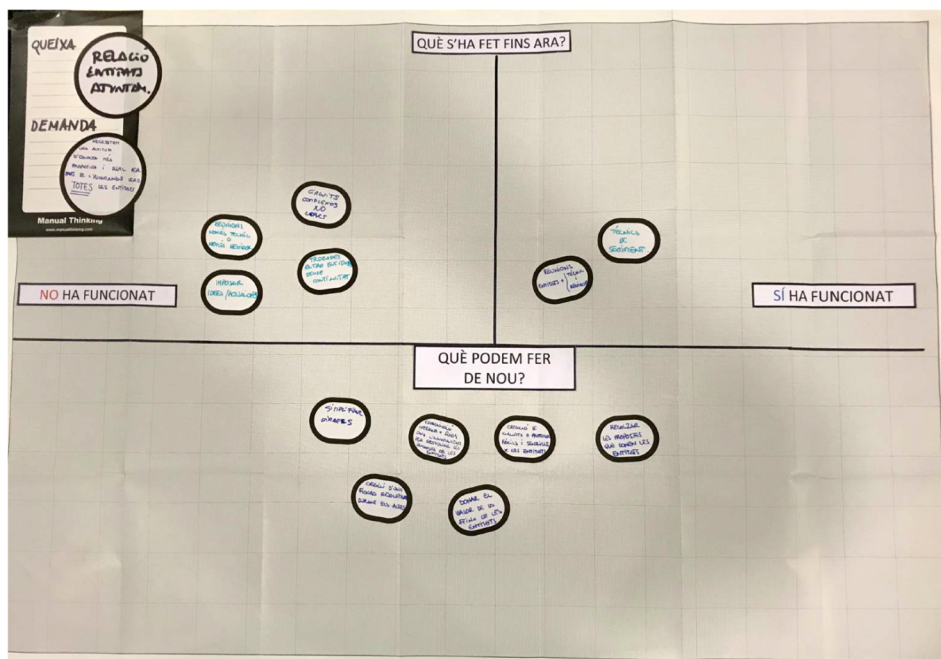
- No es fa prou difusió a les escoles
- L'app Fes Martorell no està prou actualitzada, funcionament és millorable
- L'Agenda Cultural no arriba a tothom

Que podem fer de nou:

- Convidar a nous col·lectius, implicar-los també per part des les entitats
- App / web més dinàmica
- Crear xarxa de difusió a les escoles a través AMPA
- Reedició del còmic sobre la llegenda del Pont del Diable
- Tenir un espai cultural a la ràdio municipal
- Més publicacions a xarxes socials, també per part de les entitats

Mapa 5# Repte identificat: Relació Entitats / Ajuntament

Demanda: *Necessitem una actitud d'escola més proactiva i real per part de l'Ajuntament vers TOTES les entitats.*

Sí ha funcionat (continuar fent)

- Tècnic de seguiment fixe: mateix interlocutor sempre
- Reunions entitats + Tècnic i Regidor

No ha funcionat (deixar de fer)

- Reunions que es fan o bé amb el tècnic de Cultura o bé amb el regidor, en lloc de amb els dos
- Imposar idees i activitats per part de l'Ajuntament
- Trobades entre entitats sense continuïtat
- Circuits i procediments complexos

Que podem fer de nou:

- Comunicació interna més fluida dins l'Ajuntament per gestionar les demandes de les entitats
- Reconèixer el valor de la feina de les entitats
- Creació d'una figura resolutiva durant els actes / esdeveniments
- Simplificar càrrecs: identificar interlocutors
- Recolzar les propostes que donen les entitats

Annex 2: Enquesta dirigida a les entitats culturals de Martorell

La vostra entitat: Nom / Sector

Quina és l'antiguitat de la teva entitat?

Es va crear en els darrers dos anys

Entre 2 i 5 anys

Entre 5 i 15 anys

Entre 15 i 25 anys

Més de 25 anys

Quin nombre de socis té la teva entitat?

Entre 1 i 5 socis

Entre 5 i 15 socis

Entre 15 i 50 socis

Més de 50 socis. Especificar:

Quina és la mitjana d'edat dels socis de la teva entitat?

Entre 18 i 29 anys

Entre 30 i 49 anys

Entre 50 i 65 anys

Més de 65 anys

Quina és la nacionalitat/procedència dels socis de la teva entitat?

Gairebé tots són nascuts a Martorell

La majoria nascuts a Martorell, però hi ha una proporció rellevant de persones catalanes d'altres municipis

La majoria nascuts a Martorell, però hi ha una proporció rellevant de persones de la resta de l'Estat

La majoria nascuts a Martorell, però hi ha una proporció rellevant de persones immigrants d'altres països

Altres. Especificar:

Quantes persones estan contractades (a temps complert o parcial) per desenvolupar l'activitat/projectes de la teva entitat?

Cap persona, totes les persones que treballem som voluntàries

1 persona

2 persones

Entre 3 i 5 persones

Més de 5 persones. Especificar:

Quantes persones treballen voluntàriament a la teva entitat per desenvolupar l'activitat/projectes de la teva entitat?

1 persona

Entre 2 i 5 persones

Entre 5 i 10 persones

Més de 10 persones. Especificar:

Quines de les següents afirmacions són aplicables a la teva entitat?(es pot marcar més d'una afirmació)

El nombre de socis s'ha mantingut estable en els darrers anys i no hi ha hagut gaires altes ni baixes

El nombre total de socis s'ha mantingut estable en els darrers anys però hi ha hagut forces altes i baixes

Hi ha hagut un augment del nombre de socis

Hi ha hagut una reducció del nombre de socis

Hem incorporat a molts joves a la nostra entitat en els darrers anys

Hem incorporat a moltes persones immigrants/estrangeres en els darrers anys

Quins van ser els ingressos/ pressupost de la teva entitat en el darrer any?

Menys de 3.000€

Entre 3.000 i 5.000€

Entre 5.000 i 10.000€

Entre 10.000 i 25.000€

Entre 25.000 i 50.000€

Més de 50.000€. Especificar:

Quina és la procedència d'aquests ingressos? (escriu el % que correspongui, la suma de tots els % ha de ser 100)

- Subvencions:
- Quotes dels associats:
- Venda de béns i serveis /ingressos procedents de les activitats (ex.entrades/tickets):
- Recaptació de fons i donacions:
- Patrocinis:
- Altres. Especificar:

Marca totes aquelles afirmacions que s'apliquen a la teva entitat

La majoria dels nostres ingressos procedeixen de les subvencions/convenis amb l'Ajuntament de Martorell

Generem majoritàriament recursos propis gràcies a les nostres activitats

Tenim suport econòmic d'empreses i altres agents privats

Disposem d'un local propi (en propietat o lloguer)

Disposem d'un local cedit per l'Ajuntament

Quin és l'àmbit d'actuació de la teva entitat?(on organitzeu les vostres activitats/actes)

Treballem només a Martorell

Treballem també a d'altres municipis propers

Treballem a tota la comarca del Baix Llobregat

Treballem a tota la província de Barcelona

Col·laboreu amb altres entitats del territori?

Sí, col·laborem amb altres entitats que són similars a la nostra i/o treballen en el mateix àmbit

Sí, col·laborem amb altres entitats que són complementàries a la nostra i/o treballen en àmbits diferents

Només esporàdicament

No

Participeu en xarxes o altres organismes de coordinació amb altres entitats (comissions, federacions, etc.)?

Sí, habitualment. Especificar quines:

Només esporàdicament

No

Quantes persones (públic) participa/assisteix a les activitats que organitzeu al llarg de l'any?

Menys de 500 persones

Entre 500 i 1.000 persones

Entre 1.000 i 2.000 persones

Més de 2.000 persones

Disposeu d'un pla o document estratègic que guïi l'actuació de l'entitat?

Sí, tenim un Pla Estratègic

No tenim Pla Estratègic però fem exercicis de planificació anuals

No, la planificació es fa de forma més informal

Disposeu de mecanismes per recollir les opinions/expectatives dels vostres associats i/o del públic de les vostres activitats?

q Sí. Especificar com:

No, es fa de forma més informal

Disposeu de mecanismes per valorar / avaluar els resultats i l'impacte de les vostre activitats?

Quantifiquem el nombre d'assistents

A més de quantificar, fem enquestes de valoració entre els assistents a les nostres activitats

Establim indicadors d'assoliment de resultats per cadascun dels nostres projectes/activitats

No, es fa de forma més informal

Altres. Especificar:

La cultura a Martorell

Quina és la vostra valoració de l'activitat cultural que es fa a Martorell i, en general, del panorama cultural de la ciutat?

Molt positiva

Més aviat positiva

Ni positiva ni negativa

Més aviat negativa

Molt negativa

Quina és la vostra percepció sobre el paper que ha jugat la cultura en la transformació de Martorell en els darrers anys (marqueu aquella amb la que us identifiqueu més):

No ha jugat un paper gaire rellevant

Ha contribuït de forma moderada a aquesta transformació

Ha contribuït a millorar la imatge de Martorell tant pels seus habitants com externa

Ha contribuït a millorar la cohesió social del municipi

Ha estat el factor més important de transformació del municipi

Quina és la vostra percepció sobre la oferta cultural que hi ha a Martorell?

Hi ha encara poca oferta cultural en general

Hi ha encara poca oferta cultural en alguns temes/disciplines. Especificar:

L'oferta cultural de la ciutat és adequada

Hi ha massa oferta cultural: es fan masses activitats i esdeveniments

Altres. Especificar:

Quina és la vostra percepció sobre els públics culturals a la ciutat?

	Molt en desacord	En desacord	Ni en acord ni en desacord	D'acord	Molt d'acord
Hi ha encara majoritàriament poc interès per la cultura					
Només hi ha interès per la cultura per un grup molt reduït/específic de persones					
La oferta cultural de la ciutat no s'adapta a les expectatives o interessos dels habitants de la ciutat					
Hi ha públic potencial però no s'assabenta de les activitats culturals que hi ha					
Hi ha massa oferta d'activitats culturals pel nivell de públic potencial					
Altres: Especificar					

--	--	--	--	--	--

Quin tipus de suport per part de l'Ajuntament valoreu o valoraríeu més?. Puntueu de l'1 al 8 (on l'1 és el més important/valorat i el 8 és el menys important/valorat)

Els suport econòmic pel desenvolupament de projectes /activitats puntuals via subvencions

El suport econòmic a llarg termini a través de l'establiment de convenis de col·laboració

La cessió de locals com a seu

La cessió d'espais, infraestructura tècnica i altres recursos per a la realització d'activitats

La promoció i comunicació de les activitats de l'entitat

El suport i les activitats de formació per la professionalització i enfortiment de les entitats

L'assistència tècnica per resoldre problemes/reptes concrets de la gestió de les entitats

Altres. Especificar:

Quines mesures us semblen més prioritàries?. Puntueu de l'1 al 6 (on l'1 és el més important/valorat i el 6 és el menys important/valorat)

Que hi hagi una major transparència per part de les administracions públiques sobre com es marquen les prioritats en matèria de cultura i es distribueixen els recursos

Que es puguin establir relacions de confiança i col·laboració amb les institucions públiques

Que hi hagi un diàleg continu entre el sector públic i el tercer sector per tal d'establir prioritats i objectius de forma consensuada

Que s'estableixin mecanismes per afavorir la participació de les entitats en la presa de decisions i l'assignació dels recursos

Que s'estableixin mecanismes per impulsar el desenvolupament de projectes de cooperació entre entitats

Altres. Especificar:

Annex 3: Breu descripció dels llocs de treball de la Regidoria de Cultura, Patrimoni Històric i Museus.

Coordinació (octubre de 2019):

Gestió dels recursos econòmics i humans de la regidoria:

- Coordinació de les diferents programacions i accions de la regidoria.
- Definició, conjuntament amb direcció i regidor, dels objectius anuals de la regidoria.

- Coordinació de les relacions i col·laboracions entre els diferents departaments de la regidoria.
- Coordinació de les relacions amb les altres regidories i els programes d'accions conjuntes.
- Coordinació de les relacions i col·laboracions, a nivell tècnic, entre els diferents departaments de cultura dels ajuntaments del Baix Llobregat Nord.
- Referent directe de les entitats de l'àmbit cultural.
- Elaboració d'informes tècnics: proposta de subvencions a les entitats culturals, convenis, contractacions, propostes...

Biblioteca:

Bibliotecària-directora contractada per la Diputació de Barcelona:

- Gestionar la biblioteca tenint en compte els recursos humans, econòmics i materials disponibles i d'acord amb les directrius establertes per la Gerència de Serveis de Biblioteques i els responsables municipals.
- Definir els plans d'objectius anuals i línies d'actuació d'acord amb els responsables municipals i les directrius tècniques del Servei de Coordinació Bibliotecària.
- Control pressupostari de la Biblioteca: partides municipals i de Diputació.
- Planificar, organitzar i supervisar les activitats del personal de la biblioteca, definint responsabilitats, distribuint tasques i supervisant-ne l'execució.

Bibliotecària contractada per la Diputació de Barcelona:

- Responsable de la col·lecció d'adults.
- Responsable de la catalogació. Excepte documents de Col·lecció Local.
- Realització de les visites escolars de la biblioteca.
- Realització club de lectura infantil.
- Responsable del préstec interbibliotecari.
- Responsable del club de lectura en anglès.
- Altres tasques de suport.

Tècnica de Cultura:

- Responsable de les Xarxes Socials (Facebook) i de la web de la Biblioteca.
- Responsable de visites a la biblioteca.
- Responsable del butlletí electrònic.
- Realització de visites guiades per adults i pels alumnes d'ESO.
- Responsable de la realització d'activitats.
- Responsable del Premi Vila i del Festival Divers de Poesia.
- Altres tasques de suport.

Auxiliar tècnic de biblioteca:

- Responsable de la Gestió de Morosos.
- Responsable de mantenir i actualitzar l'apartat d'activitats de la web de la Biblioteca Virtual.
- Responsable de les reserves de documents.
- Responsable d'actualitzar el bloc de la biblioteca
- Responsable de coordinar el club de lectura nocturn de la biblioteca.
- Responsable de fer la tria de desiderates i dels documents del lot a través del Selpart.
- Responsable de revisar el correu electrònic de la bústia general de la biblioteca.
- Visites formatives joves (13 a 18 anys).
- Contacte amb escoles /instituts per saber les lectures obligatòries.
- Altres tasques de suport.

Auxiliar tècnic de biblioteca:

- Responsable del fons de la sala infantil i de la dinamització de la sala infantil.
- Responsable de preparar i realitzar visites escolars.
- Responsable de coordinar el club de lectura infantil amb periodicitat mensual / voluntari.
- Responsable de preparar les exposicions temàtiques segons el curs de l'any dins la sala infantil.
- Representar a la biblioteca en la comunitat dels Petits Llops.
- Responsable de demanar material per a la sala infantil a la persona que faci la comanda de material d'oficina per la biblioteca.
- Altres tasques de suport.

Auxiliar administrativa:

- Responsable de les publicacions en sèrie.
- Responsable de preparar les exposicions temàtiques en el vestíbul de la biblioteca segons el curs de l'any i exposicions d'adults.
- Responsable de les comandes de material d'oficina i altre material fungible.
- Responsable de donar de baixa el material de la biblioteca que es consideri obsolet.
- Responsable del manteniment de la cartellera d'anuncis i activitats.
- Responsable de la Col·lecció Local.
- Punteig del lot de Diputació i separació dels documents per zones.
- Altres tasques de suport.

Conserge:

- Control entrada i sortida (diari): connexió i desconnexió alarma, obertura i/o tancament portes biblioteca, introducció xifres dels comptadors a la intranet, revisar encesa i tancament llums, de lavabos, encesa i tancament del servei de Wi-Fi.
- Bústia (diari): extraure documents deixats, passar documents retornats amb incidències al taulell de préstec, recepció i distribució del correu, revistes i diaris, obertura bústia en tancar la biblioteca.
- Control de sales i terrasses (ordre, silenci,
- Carros: distribució a les sales cada tarda i/o matí, separar els llibres de la general per temes i ordenar les novel·les per ordre alfabètic.
- Fer arribar el correu intern a l'Ajuntament.
- Repartir paquets i fer encàrrecs fora de la biblioteca.

Serveis Administratius:

Auxiliar administrativa oficial 2a:

Tasques econòmiques:

- o Registrar pressupostos,
- o Confeccionar graelles de despeses,
- o Tràmit de les ordres de subministrament,
- o Suport administratiu divers en tasques de tipus econòmic.
- Tasques administratives de suport:
 - o Verificació i esmena si escau dels contractes amb tercers,
 - o Verificació de tota la documentació relativa als contractes,

- Redacció dels informes de contractes menors i majors,
- Recepció i registre de les sol·licituds de reserva d'equipaments culturals,
- Redacció i enviament de les respostes als interessats

Conserge equipaments culturals:

- Tasques de control accés equipaments.
- Tasques de control de les activitats de reparació i manteniment realitzades per tercers.
- Tasques derivades de les sol·licituds de reserva d'equipaments culturals: seguiment del material necessari, relació a la guàrdia urbana dels responsables de la reserva per la recollida de claus, etc.

Cultura:

Tècnic de Joventut amb funcions de programador i productor de festes patrimonials, programacions estables i festivals de temporada:

- Proposar, programar, planificar, executar i coordinar els programes de les festes patrimonials, programacions estables i festivals de temporada: Carnaval, Fira de Primavera, PAS, Festa Major, Roser, Nau2, escenaris secrets...
- Proposar la creació i gestió de noves programacions i nous continguts i espais de les mateixes.
- Control dels equipaments i recursos necessaris per tal de portar a terme les activitats programades.
- Coordinació de tots els agents participants en qualsevol esdeveniment organitzat des del departament.
- Coordinació amb Serveis Municipals i Policia Local de les necessitats que cada esdeveniment requereix d'aquests serveis.
- Coordinació de les reunions de seguretat prèvies a l'organització d'esdeveniments.

Tècnic auxiliar programació (personal extern):

- Tasques de Comunicació: gestió, dinamització, coordinació i creació de continguts per a les Xarxes Socials del Departament. Fes Martorell: Facebook, Twitter i Instagram. Nau#2: Facebook i Instagram. Disseny gràfic: Creació de cartells i adaptació d'originals amb programes d'edició gràfica. Redacció i coordinació gràfica de tots els programes de festes i documents associats. Tramesa de la informació dels esdeveniments culturals locals als diferents mitjans de comunicació. Entrades a esdeveniments: disseny, maquetació i impressió de les entrades en paper; enllaç amb els departament TIC per a la gestió de les entrades a les Oficines d'Atenció a l'Usuari del PMSAPM; gestió i manteniment de la plataforma de venda d'entrades on-line; creació i inserció de continguts.
- Tasques programació: suport al programador en la creació i gestió de noves programacions i nous continguts i espais de les mateixes.
- Tasques producció: redacció de les memòries de les activitats per a l'elaboració dels Plans d'Autoprotecció i les llicències d'activitat. Elaboració de les produccions (timings, cronogrames,...). Redacció dels comunicats a Serveis Municipals i Policia Local amb les necessitats que cada esdeveniment requereix d'aquests serveis i coordinació amb els mateixos. Petició, coordinació i gestió de pressupostos vinculats a la producció (seguretat, serveis preventius, serveis higiènics,...).
- Altres: regidories d'escenari i responsable d'espai en les diferents activitat organitzades des del Departament. Creació de diverses bases de dades per a la gestió eficient de la informació que es genera al departament.

Museus:

Tècnica de documentació i conservació:

Tasques de documentació (donar d'alta, revisar, completar, fer fotografies digitals...) dels fons del Museu Municipal Vicenç Ros, de L'Enrajolada, Casa Museu Santacana, del Muxart. Espai d'Art i Creació Contemporanis, de la Farmàcia Bujons.

- Donar suport a les necessitats de l'Àrea de Difusió - Serveis Didàctics - Exposicions pel que fa a informació, objectes, imatges i qualsevol tipus de consulta o necessitat.
- Gestió dels materials procedents de les excavacions de Santa Margarida i Sant Genís de Rocafort.
- Bases de dades de documentació, imatges, biblioteques, magatzem, materials arqueològics...
- Gestió dels espais de magatzem i control.
- Atenció als investigadors i consultes (presencials, online, telèfon, per escrit...)
- Gestió de les sol·licituds de préstecs de fons dels Museus ja sigui per a una exposició temporal, per a la seva restauració, etc.
- Gestió de l'arxiu d'imatges dels Museus de Martorell i dels diversos fons que conserva: Porta, Cecili Serrats, Jaume Amat i Bargués, Sala-Caelles, Bujons, Jaume Muxart, Museu Municipal Vicenç Ros i de L'Enrajolada.
- Gestió biblioteques dels Museus: Museu Municipal Vicenç Ros, Muxart. Espai d'Art i Creació Contemporanis, Antiga Biblioteca Municipal - Biblioteca Cañameras, Farmàcia Bujons.
- Gestió de la conservació i control d'ubicació dels fons dels Museus que formen part de les exposicions permanents.
- Manteniment dels centres: alertar d'incidències, problemes, mancances detectades en els equipaments que es gestionen des de Museus.
- Fer propostes de restauració de fons a la Xarxa de Museus Locals de la Diputació de Barcelona. Gestionar la restauració de peces amb professionals externs i amb alumnes en pràctiques de les universitats i de l'Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya (Barcelona).

Tècnica de difusió i activitats de museus:

- Coordinació dels Servei Educatiu dels Museus de Martorell i gestió del calendari de reserves escolars.
- Coordinació continuada amb el Departament d'Ensenyament de l'Ajuntament de Martorell i amb el Centre de Recursos Educatius Baix Llobregat VII.
- Difusió de les activitats educatives permanents i també de les referents a exposicions temporals a les escoles de l'entorn.
- Atenció personalitzada al professorat o personal del món educatiu interessat en temes concrets relacionats amb les nostres col·leccions facilitant idees i material a totes les propostes educatives que ens arriben d'aquest tipus.
- Atenció a alumnat de Secundària o universitaris que realitzen el seu Treball de Recerca de Batxillerat, Treball de Fi de Grau o de Fi de Màster sobre algun dels temes educatius del nostre museu.
- Coordinació i oferta d'altres propostes didàctiques, tant adreçades a públic escolar com familiar o general organitzades amb empreses i personal extern i també gestió de les reserves.
- Programació i gestió de les activitats estables organitzades als diferents Museus.
- Programació, organització i gestió de les exposicions temporals que es realitzen als diversos equipaments de Museus de Martorell (Enrajolada, Casa Museu Santacana, Muxart, espai d'Art i CIPH. 'La Caserna') des de gener de 2020.
- Difusió de les activitats i exposicions temporals organitzades pels museus.

- Recomptes mensual i anual d'usuaris dels museus i amb ingrés de taxes.
- Actualització i manteniment de la base de dades dels museus.

Monitora:

- Visites guiades a públic general i escoles a L'Enrajolada, Casa Museu Santacana, al Museu Municipal Vicenç Ros, al Muxart Espai d'Art i Creació Contemporanis, així com Itineraris per la Vila, el Pont del Diable i la visita estacional (abril) al Refugi Antiaeri de la Pl. de la Vila.
- Realització de les activitats didàctiques ofertades des de museus a Escoles, Instituts, batxillerat i grups que ho sol·licitin.
- Concepció i creació de noves activitats didàctiques així com actualització i millora de les existents.
- Concepció, creació i realització de les activitats familiars que es realitzen coincidint amb dates assenyalades o dies internacionals (Sant Jordi, Fira de Primavera, Pasqua, Dia Internacional dels Museus, Nit dels Museus, Corpus, Carnestoltes, Corral Nadalenc...)
- Enviament massiu (mailing) de la guia d'activitats didàctiques, a escoles, instituts, centres de formació d'adults, etc. coincidint amb el final i l'inici de curs (juny i setembre).
- Reserva d'activitats i visites guiades per part d'escoles i particulars.
- Enviament mensual de les activitats de museus mitjançant formulari de la web de Turisme del Baix Llobregat, per a la seva publicació.
- Actualització periòdica de les activitats de museus a la web Activitum i recerca de noves webs per a fer difusió de les mateixes a les seves agendes.
- Creació de continguts per a xarxes socials (Instagram i Facebook) i web dels museus: cartells, pasquins, publicacions, vídeos.... I control de les xarxes i publicacions.
- Contacte i resposta diària als usuaris que demanen informació, mitjançant el correu electrònic dels museus així com per via telefònica o presencialment a les oficines del Museu Muxart.
- Control i recepció als visitants del MUXART, Espai d'Art i Creació Contemporanis en horari d'obertura al públic.

Monitora:

- Visites guiades a públic general i escoles a L'Enrajolada, Casa Museu Santacana, al Museu Municipal Vicenç Ros, al Muxart Espai d'Art i Creació Contemporanis, així com Itineraris per la Vila, el Pont del Diable i la visita estacional (abril) al Refugi Antiaeri de la Pl. de la Vila.
- Realització de les activitats didàctiques ofertades des de museus a Escoles, Instituts, batxillerat i grups que ho sol·licitin.
- Concepció i creació de noves activitats didàctiques així com actualització i millora de les existents.
- Concepció, creació i realització de les activitats familiars que es realitzen coincidint amb dates assenyalades o dies internacionals (Sant Jordi, Fira de Primavera, Pasqua, Dia Internacional dels Museus, Nit dels Museus, Corpus, Carnestoltes, Corral Nadalenc...)
- Creació de continguts per a xarxes socials (Instagram i Facebook) i web dels museus: cartells, pasquins, publicacions, vídeos.... I control de les xarxes i publicacions.
- Suport en les exposicions temporals que es realitzen als diversos equipaments dels Museus de Martorell (Enrajolada, Casa Museu Santacana, MUXART Espai d'Art i CIPH. 'La Caserna): Contacte amb els particulars o institucions que ens cedeixen els materials, petició de pressupostos, col·laboració en el muntatge, etc...

- Contacte i resposta als usuaris mitjançant el correu electrònic dels museus i per via telefònica.
- Control i recepció als visitants del MUXART, Espai d'Art i Creació Contemporanis en horari d'obertura al públic.

Motxilla ecològica - Càlcul d'un exemplar		
Núm. bDAP	bDAP1112	
Massa publicació (g)	464	Estalvi:*
 Petjada de carboni (g CO² eq.)	882	122
 Residus generats (g)	54	8
 Consum d'aigua (L)	32	5
 Consum d'energia (MJ)	37	5
 Consum de matèries primeres (g)	601	89

*Impacte ambiental estalviat respecte a una publicació comuna semblant

La Diputació de Barcelona es caracteritza per la seva naturalesa local, de suport i cooperació amb els municipis. Per aconseguir aquests objectius ha desenvolupat un model estrictament municipalista, que té el seu referent en l'establiment de xarxes de gestió amb els ajuntaments, als quals aporta mitjans tècnics, coneixement i experiència; assessorament, recursos econòmics i suport a la gestió dels serveis municipals.

En el marc de l'assistència i la cooperació, l'Àrea de Cultura té com a objectiu donar suport tècnic i aportar visions territorials als municipis a l'hora de definir i aplicar les polítiques culturals. El Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) és el servei encarregat de l'assessorament cultural als ajuntaments en el moment d'establir, a mitjà i llarg termini, nous processos de dinamització i transformació cultural, socials i econòmics al territori.

Els plans d'acció cultural (PAC) són instruments per promoure la reflexió, el debat i el desenvolupament d'estratègies i propostes per a l'acció cultural local. És un procés liderat pels ajuntaments, basat en les aportacions tècniques i la participació ciutadana.

Durant tot el procés es treballen els eixos de les actuacions futures en matèria d'acció cultural local. Així, les propostes s'orienten a reforçar el paper estratègic de les polítiques culturals, la cohesió social, la interculturalitat, la identitat, la transversalitat i el foment del treball en xarxa amb municipis propers.

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Cultura

Gerència de Serveis de Cultura

Oficina d'Estudis i Recursos Culturals (CERC)

Montalegre, 7, Pati Manning. 08001 Barcelona

Tel 934 022 565

o.estudisrc@diba.cat · www.diba.cat/cerc